

Revista d'excursionisme

Número 303 / Novembre de 2013

Cicle Coneguem Catalunya

Cultura camí patrimoni

Central	Cicle Coneguem Catalunya
Caminades	XXV Caminada Popular
Marxes tècniques	La Marxa al revés vista per un passavolant
Senders	La Ronda del Moianès
100 Cims	Què és el repte dels 100 Cims
Sardanes	Any Toldrà "Vilanovina 66 anys després"
Escalada	Reequipament de "Taca de romesco"
Entrevista	Pubilles Escaladores
Formació	Curs de tècniques de progressió
Alta muntanya	Circ de Gavarnie
Esquí	Puig del Pam: entre la Cerdanya i el Capcir
Història	Torre Coloma o molí d'en Coloma
Col·laboracions	Elogi de l'excursionisme
Arxiu/biblioteca	Informe resum
Itinerari	Una visita al puig Montgròs

**Supermercats i peixateries
qualitat i servei**

Sabem el que fem

**Dr. Zamenhof 28, Vilanova i la Geltrú
Passeig Marítim 215, Segur de Calafell**

Edita:
Agrupació Excursionista Talaia
Carrer del Comerç, 4
08800 Vilanova i la Geltrú
Telèfon 93 893 12 57
aetalaia@aetalaia.cat
www.aetalaia.cat

Consell de redacció
revista@aetalaia.cat
Josep Blanes, Salvador Butí,
Blanca Forgas, Agustí Poch,
Joan Raventós, Nati Salvadó
i Enric Viver

Assessorament lingüístic
Blanca Forgas i Jordi Perera

Disseny i maquetació
Paula Puente

Impressió
Gràfiques Ferpala SL, Vilanova i la Geltrú

Publicitat
publicitat@aetalaia.cat
Oriol Ventosa

Subscripcions i atenció als lectors
revista@aetalaia.cat

Preu d'aquest número: 6 euros

Han col·laborat en aquest número:
Roger Archilla, Maria Carme Barceló, Josep Blanes, Salvador Butí, Margarida Carbonell, Francesc Descarrega, Pere Fernández, Nacho Florenciano, Blanca Forgas, Rosa López, Francesc Osete, Antoni Ordovàs, Agustí Poch, Joan Raventós, Carles Torras, Pubilles Escaladores i Comissió de l'Arxiu/Biblioteca.

Dipòsit legal: B-979-5674
ISBN: 0576-4335

Talaia revista d'excursionisme no comparteix necessàriament les opinions expressades en els articles dels seus col·laboradors i fa propis només els continguts de l'editorial. Es prohibeix la reproducció total o parcial de qualsevol contingut publicat a Talaia revista d'excursionisme sense l'esment de la font.

Talaia revista d'excursionisme adverteix als lectors que la pràctica dels esports de muntanya comporta riscos i aconsella extreure les precaucions.

Fotografia de la portada:
Santa Maria de Remolins
Salvador Butí

Sumari

- 5 Editorial**
- 6 El Cicle "Coneguem Catalunya"**
Salvador Butí
- 18 XXV Caminada Popular de Vilanova i la Geltrú**
Grup de Marxes i Caminades
- 20 55a Marxa d'Orientació per Descripció.** La Marxa al revés observada per un passavolant
Joan Raventós
- 27 Opinió**
Qui és el responsable?
Salvador Butí
- 28 La Ronda del Moianès**
Agustí Poch
- 30 Què és el repte dels 100 Cims?**
Carles Torras
- 36 Any Toldrà. "Vilanovina" 66 anys després**
Maria Carme Barceló
- 40 Reequipament de "Taca de romesco"**
Roger Archilla i Nacho Florenciano, del GEAM
- 42 Entrevista a les Pubilles Escaladores**
Consell de Redacció
- 48 Curs de tècniques de progressió en terreny sec i nevat**
Francesc Descarrega
- 50 Circ de Gavarnie Taillon i Piméné**
Margarida Carbonell
- 56 Puig del Pam: entre la Cerdanya i el Capcir**
Margarida Carbonell
- 58 "Torre Coloma" o "Molí d'en Coloma" i els Ballester "Coloma"**
Francesc Osete
- 63 Elogi de l'Excursionisme**
Antoni Ordovàs
- 66 Itinerari**
Una visita al puig Montgròs
Josep Blanes
i Pere Fernández
- 70 Informe resum de la catalogació, serveis i novetats de l'Arxiu/Biblioteca**
Comissió de l'Arxiu/Biblioteca
- 71 Noticiari de l'entitat**
- 74 Concurs**

INTERSPORT[®] **OLARIA**

Professionals de l'esport

Vilanova i la Geltrú

Pl. de Soler i Gustems 5
Av. de Francesc Macià 50
Av. de Francesc Macià 101

Vilafranca del Penedès

C. de la Parellada 18

El Vendrell

C. d'Àngel Guimerà 34

Sitges

C. de Sant Francesc 18

Socis Talaia:

**10% de descompte en
articles de muntanya**

Editorial

En l'àmbit actual de l'excursionisme no és habitual que una entitat tingui un nivell d'activitats culturals com el que proposa la Talaia durant tot l'any, i des de fa tant de temps. Sovint, els responsables de la Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya han expressat la seva voluntat de fer augmentar aquest tipus d'activitats en el conjunt de les més de quatre-centes entitats excursionistes catalanes. Però costa.

Tots sabem que el que avui mou les masses no és pas el que en podríem dir la branca cultural de l'excursionisme, sinó més aviat la branca esportiva i, cada cop més, de competició. Per això és tan necessari avui que les entitats es recordin que no són només una escola d'esportistes, sinó que a més han de ser un referent per a tot el col·lectiu de persones que entenen l'excursionisme com una suma de conceptes: esport, cultura, respecte, natura, amistat, compromís, cooperació, aprenentatge... I no cal pas caure en la vanitat, però és cert que la Talaia -també en l'aspecte cultural- acostuma a ser un model en alguns àmbits quan es fa referència a l'ànima i la persistència que s'espera d'una entitat excursionista.

En aquest número de la revista de la Talaia posem de relleu les sortides del Cicle Coneguem Catalunya que la Secció de Cultura ha anat organitzant durant una colla d'anys -des del 1981- per donar a conèixer molts indrets de la nostra geografia, amb la peculiaritat de proposar una excursió a peu per la zona i també una visita de contingut cultural simultània. Dues opcions per poder triar la més adequada i per obrir l'activitat a una franja més folgada de persones.

Les Coneguem Catalunya ja han superat les 60 edicions. Podríem dir que ja han adquirit molta experiència. Ho podeu comprovar en l'article central, la llista de sortides fetes i en la diversitat dels dossiers que s'han anat editant i que conformen un conjunt destacable d'opuscles informatius, que teniu a la vostra disposició a l'hemeroteca digital de la nostra pàgina web.

En aquest número de la revista de la Talaia hi trobareu un nou disseny, que esperem que reforci la singularitat de la nostra revista, i també molts articles interessants que reflecteixen l'activitat i el batec de la nostra Talaia. Esperem que en gaudiu.

Cicle Coneguem Catalunya

***Autor:** Salvador Butí Papiol*

Cicle Coneguem Catalunya

Actualment les excursions del cicle "Coneguem Catalunya" no són més que una activitat ocasional de la Secció de Cultura. És veritat que ja en portem més de 60 edicions i que fins i tot el consell de redacció de la revista ha considerat oportú dedicar-los la portada i l'article central, però això és perquè el valor simbòlic d'aquestes excursions va més enllà. Van ser la primera experiència

metre fer els següents passos. Us convidem a llegir atentament la salutació del dossier de la primera sortida, hi ha tota una declaració d'intencions.

Calia portar gent a la Talaia, calia que aquesta gent anés d'excursió. Calia que la gent que anés d'excursió no anés únicament a caminar. Calia fer grup, massa social si fos possible. Calia construir

una activitat que, tossudament, alguns membres de la Secció de Cultura de la Talaia volen i continuen fent dues vegades l'any, a la primavera i la tardor. Que més aviat reporten pèrdues econòmiques que no pas altra cosa. Durant molts anys, però, amb aquestes excursions, i gràcies a la subvenció de l'ajuntament, es va poder patrocinar una altra de les apostes que en el seu moment es van fer per donar personalitat i impuls a la Talaia i fer que els socis vinguessin al local social. Evidentment ens referim als "Divendres Culturals", que encara avui mantenen una bona salut. És per això i per moltes coses que, tossudament, continuarem mantenint aquesta activitat fins que sigui molt evident que ja no interessa a ningú.

En una societat cada vegada més individualista, en què gràcies a la millora econòmica evident dels socis respecte als anys passats quasi tothom tenia cotxe, (ens referim a primers dels anys 80 del segle passat), l'activitat excursionista s'empobria cada

Excursionistes dirigint-se al salt de Sallent. Al fons, Rupit (Osona), 1981. Foto: Salvador Butí

d'un pla pensat per reconduir la Talaia. Fa trenta-dos anys estàvem en una cruïlla. Un moment en què havíem de fer un pas endavant en relació a la nostra funció com a entitat excursionista o probablement ens aniríem extingint de mica en mica. Dic probablement perquè pensar això és una suposició i el que hagués passat mai no es podrà saber. El cas és que estàvem plenament convençuts que hi havia d'haver un canvi generacional, que calia un altre dinamisme a la casa, que s'havia de fer alguna cosa. Havíem de posar-nos en primera línia de les societats vilanovines i la nostra autoestima havia de pujar com l'escuma.

Les excursions del cicle "Coneguem Catalunya" van ser la primera experiència. Van ser el primer esglaó del pla que va per-

la base d'una piràmide en la qual, al vèrtex final hi haguessin els excursionistes més tècnics, els més preparats, però perfectament disposats sobre d'una massa social consolidada.

Calia assegurar que la nostra entitat mantingués l'esperit excursionista inicial de coneixement del país, de vida saludable fent esport i de catalanitat clara i evident.

Les excursions del cicle "Coneguem Catalunya" van néixer amb aquesta intenció, van créixer amb aquesta intenció, van esdevenir la llavor de les excursions de senderisme amb la "Travessada de Catalunya a peu" seguint el GR 7 i en gran part van aconseguir el seu objectiu.

Actualment s'han convertit en

Torre de Vallferosa (la Segarra), 2009. Foto: Salvador Butí

vegada més i quedava desconectada a passes agegantades de l'entitat. Es feia necessari, doncs, reconduir tot això organitzant excursions en autocar, col·lectives, amb valor afegit.

Un autocar permet fer excursions on el punt de sortida és diferent del d'arribada i permet, sovint un cop finalitzada l'excursió a peu, realitzar alguna visita col·lectiva. El problema era que un autocar no s'omplia fàcilment i que anar plens era un requisit imprescindible per aconseguir un cost acceptable. Per assolir-ho es va idear la fórmula de compaginar l'excursió a peu amb una de turística i així, mentre el grup d'excursionistes més joves feia el trajecte, els altres realitzaven un itinerari paral·lel de visites més relaxades, que vàrem

dors personals encara no estava de moda, un dossier que contenia informació sobre els llocs a visitar, a més de l'itinerari que prèviament s'anava a preparar i que estava descrit seguint les pautes de les marxas per descripció que coneixíem molt bé.

Aquesta fórmula inicial s'ha preservat amb poques variacions fins a l'actualitat, encara que ara el nombre de turistes és molt reduït.

L'elecció dels llocs on fer les excursions va ser un pas clau de l'èxit de les primeres edicions. Escollíem indrets espectaculars, desconeguts per la majoria i que per a nosaltres mateixos eren un descobriment. El Salt de Sallent a prop de Rupit, les cingleres del Far

Viella. Altres han estat estrictament culturals, sense la part d'excursió a peu, com les que es van fer al Delta de l'Ebre o la dedicada al poeta Màrius Torres i en part les dedicades a Jacint Verdaguer.

Durant aquests anys hem visitat quasi totes les comarques catalanes amb muntanyes, des del Montsià al Pirineu, des de prop de casa, com la serra de Collserola, fins a l'Alt Urgell i Andorra. També hem visitat els nostres amics occitans caminant per la Val d'Aran i la Sidobre.

Vistes en conjunt i assenyalades sobre un mapa, les excursions del cicle "Coneguem Catalunya" fan goig. Per una part es pot veure que s'ha complert força l'objectiu de conèixer una mica més el nostre país, o com a mínim déu n'hi do del que hi han contribuït, i el més important de tot, és que són una mica l'essència del que entenem per excursionisme. Una activitat col·lectiva amb la intenció de compartir el coneixement del territori en què ens ha tocat viure, de forma respectuosa amb el paisatge, la natura i amb la gent que hi viu, per fer-nos cada vegada una mica més rics i plens.

NOTA: Podeu consultar tots els dossiers de les sortides del Cicle "Coneguem Catalunya" a l'hemeroteca del nostre web: www.aetalaia.cat.

Homenatge a Màrius Torres, al mas Blanc (Vallès Oriental), 2010.
Foto: Arxiu Talaia

anomenar l'opció turística. Això va permetre ampliar el nombre de persones que hi podien participar. En les primeres sortides vam implicar totes les nostres famílies, calia omplir com fos. Vam tenir un notable èxit.

Confeccionàvem un dossier de forma totalment artesanal, si tenim present que això dels ordina-

i el Montsant, van ser els primers. Alguns llocs com la serra de Sant Honorat, ens van agradar tant que anys després hi vam organitzar la ja desapareguda "Marxa de Regularitat de Catalunya" del gloriós any 1992.

Algunes de les excursions han estat de dos dies, com les que ens van portar a l'Albera i a

EXCURSIONS DEL CICLE "CONEGUEM CATALUNYA" ORGANITZADES PER LA SECCIÓ DE CULTURA DE L'AE TALAIA

05.04.1981

EL COLLSACABRA (Osona)

(1a sortida)

A peu: Rupit - Salt de Sallent - Grau de la Donada - Sant Martí Sacalm.

Cultural: Rupit, Santuari del Far, Sant Martí Sacalm.

28.03.1982

EL MONTSANT (Priorat)

(2a sortida)

A peu: La Morera de Montsant - Grau de la Grallera - Serra Major - Toll de l'Ou - Pi de la Carabasse - Ermita de Santa Magdalena - Ulldemolins.

Cultural: La Cartoixa d'Scala Dei, Ulldemolins.

26.09.1982

MONTSERRAT

(Bages-Baix Llobregat)

(3a sortida)

A peu: Travessada de les Agulles: Can Maçana - Ermita de Sant Pau Vell - Pas de la Portella - Refugi Vicenç Barbé - Font de l'Esllavissada - Coll de Porc - La Cadireta - Coll de Guiról - Can Maçana.

Cultural: Museum - donació Sala, Coves del Salnitre.

07.11.1982

LA GARROTXA. VOLCANS I FAIGS

(4a sortida)

A peu: Sant Aniol de Finestres - Volcà de Can Tià - Volcà de Santa Margarida - Sant Miquel Sacot - Fageda d'en Jordà.

Cultural: Castellfolit de la Roca, Sant Joan les Fonts, Museu d'Art Modern d'Olot, Santa Pau.

10.04.1983

PIC-EN-CEL (Berguedà)

(5a sortida)

A peu: Sant Maurici de la Quar

- Santuari de la Quar - Coll de Forcons - Borredà.

Cultural: Sant Vicenç d'Obiols, Santuari de Queralt, Berga, Borredà, Sant Jaume de Frontanyà.

09.10.1983

EL MASSÍS DEL MONTGRÍ

(Baix Empordà)

(6a sortida)

A peu: Belcaire d'Empordà - Sobrestany - La Torre Ferrana - Ermita de Santa Caterina - Castell de Montgrí - Creu - Torroella de Montgrí.

Cultural: Peratallada, Pals, Torroella de Montgrí, i des de l'Estartit passeig en barca fins a les Illes Medes i la Roca Foradada.

20.05.1984

LA SERRA DE MIRAMAR

(Conca de Barberà)

(7a sortida)

A peu: Lilla - Pic de la Cogulla - Miramar - Ermita de Sant Salvador de Prenafeta - Poble antic - Castell de Prenafeta - Prenafeta.

Cultural: Montblanc, Prenafeta, Vimbodí. A la tarda, visita al monestir de Poblet comentada per un monjo de la comunitat benedictina.

18.11.1984

LA SERRA DE SOBREMUNT

(Osona)

(8a sortida)

A peu: Gallisans - Masia de Santa Cecília de Voltregà - Sant Martí Xic - Santuari de Santa Llúcia - Sant Martí de Sobremunt.

Cultural: Santuari de la Gleva, Vic (catedral i Museu Episcopal).

26.05.1985

EL DELTA DE L'EBRE (Baix Ebre)

(9a sortida)

Visita conjunta de coneixement: Sant Carles de la Ràpita - Visió del Delta des del turó de la Guardiola - L'Encanyissada - Platja de la Marquesa - Punta del Fangar - La Cava.

Després de dinar: passeig en bar-

ca fins a la gola Nord -desembocadura del riu Ebre- i reconeixement a l'illa de Sant Antoni.

12/13.10.1985

LES ALBERES

(Rosselló-Conflent)

(10a sortida)

A peu: Sant Martí d'Albera - Roc dels Tres Termes - Puig Neulós - Ruïnes de l'església romànica de Sant Fruitós de Roca Vella - La Roca d'Albera.

Cultural: Perpinyà, Sant Miquel de Cuixà, Prada, Cornellà de Conflent, Vilafranca de Conflent, Cotlliure, Sant Andreu de Sureda, Sant Genís les Fonts.

18.05.1986

MASSÍS DE SANT HONORAT-ROCA DEL CORB (Alt Urgell)

(11a sortida)

A peu: Hostal del Boix - Grau de Porta - Casa del Corb - Sant Salvador del Corb - Coll de Mu - Sant Honorat - Castell-Ilebre - Balma de la Roca dels Moros - Hostal del Boix.

Cultural: Peramola - Coll de Nargó - Església de Sant Climent - La Seu d'Urgell - Catedral i nucli antic.

12.10.1986

RUTA DE JACINT VERDAGUER (Centenari del Poema CANIGÓ)

(12a sortida)

Folgueroles - Santa Maria de la Damunt - Sant Jordi de Puigseslloses - Font del Desmai (Font del Mas de la Torre Murgades) - Vil·la Joana (Vallvidrera).

31.10/01.11.1986

PEDRAFORCA i VALL DE GRESOLET (Berguedà)

(13a sortida)

1r dia: A peu: Gósol - Font Terrers - Cap de la Portella - Font de la Roca - El Collell - Vall i santuari de Gresolet - Sant Sebastià del Sull - Sant Ponç de Molers - Maçaners. **2n dia:** A peu: Pujada al Pedraforca. Gósol, Pedraforca, Saldes.

Serra de Cardó, (Ribera d'Ebre)
1994. Foto: Salvador Butí

31.05.1987

PUIG CAVALLER (Terra Alta) (14a sortida)

A peu: Gandesa - Font de l'Heura - Coll del Puig Cavaller - Cim del Puig Cavaller - Barranc de l'Infern - Barranc de les Caragoles - La Fonteta - Gandesa.

Cultural: Gandesa, visita església arxiprestal de l'Assumpció i nucli antic - El Pinell de Brai, visita celler cooperatiu - Prat de Comte - Horta de Sant Joan.

01.05.1988

LA COMANDA DELS COMALATS. Els voltants de Passanant (Conca de Barberà-Urgell) (15a sortida)

A peu: Passanant - Hostal Bacardí - Torrent de Forès - Ermita de Sant Pere de Sabella - Restes ibèriques - Pou de Forès - Els Comalats - Cista megalítica - La Sala de Comalats - La Glorieta.

Cultural: Passanant, Ciutadilla -església i castell-, Forès -església i vista panoràmica de la Conca-, Sala de Comalats, La Glorieta. Visita a Guimerà.

9/10.07.1988

LA VALL DE BOÍ (Alta Ribagorça) (6a sortida)

Dia 10. A peu: Barruera - Camí de Senet - Ruïnes de Sant Salvador - Cabana de Comella - Port de la Gelada - Collada de Basco - Les Bordes d'Erill - L'Esbomegada - Erill-la-Vall.

Cultural: Barruera -església romànica de Sant Feliu-, Boí -església romànica de Sant Joan, Taüll -esglésies de Sant Climent i Santa Maria- Erill-la-Vall -església de Santa Eulàlia.

28.05.1989

EL CONGOST DE MONT-REBEI (Pallars Jussà) (17a sortida)

A peu: Corçà - Ermita de la Pertusa - Mas de la Pardina - Cleda de la Faixa - Mas Carlets - Congost de Mont-rebei - Pont penjat sobre el barranc de la Maçana - Mas de Mont-rebei - Pont de Montanyana.

Cultural: Baronia de Sant Oïsmè, Àger -col·legiata de Sant Pere-, Montanyana -visita poble, restes castell i església romànica de la Mare de Déu de Baldós-.

01.04.1990

LES GAVARRES (Baix Empordà) (18a sortida) i II SORTIDA DE VEGUERIA

A peu: Vall-llobrega - Collet de l'Agudell - Mas Volorda - Dolmen del mas Estanyot - Saplà de ses Bruixes, Santa Coloma de Fitor - Mas Puig - Dolmen del Llobinar - Collet de la Ganga - Mas Ribot - Castell de Vila-romà - Vall-llobrega.

Cultural: Vall-llobrega, Sant Feliu de Guixols -monestir benedictí-, Romanyà de la Selva -dolmen de la cova d'en Dayna-, Calella de Palafrugell, far de Sant Sebastià.

12/14.10.1990

GORGES DE LA FRAU (País Càtar) (Sortida sense numerar / Cultura-Senders)

Travessada: Montsegur - Pelai - Comus - Camurac - Montailhou.

07.04.1991

ELS AIGUAMOLLS DE

L'EMPORDÀ (Alt Empordà) (19a sortida)

Visita conjunta coneixement: Mas Cortalet - Mas Brossa - Prats de can Comes - Estany d'en Túrries - La Massana - Closa del Puig - Mas Cortalet.

Tarda: Visita a Vilabertran -conjunt romànic de Santa Maria-.

16.6.1991

RUTA LITERÀRIA DEL COMTE ARNAU (Ripollès) (20a sortida)

A peu: Pont de la Foradada o Garfull (a 3 km de Gombreny en direcció a la Pobla de Lillet) - Molí del Comte - Cresta del Gall - Gorg dels Banyuts - Ermita de Sant Joan i castell de Mataplana - Coll de Jou - Santuari de Montgrony - Cova de la Mare de Déu i església romànica de Sant Pere - Forat de Sant Hou - Ruïnes de can Pau - Capella de sant Francesc - Gombreny.

Cultural: Gombreny, Ripoll -visita monestir-, Castellar de n'Hug -fonts del Llobregat-.

12/13.10.1991

FRONTERA NORD DELS PAÏSOS CATALANS (Rosselló) (21a sortida)

Dia 12. Visita conjunta de coneixement:: Talteüll -visita al museu de la prehistòria-, Salses -visita al castell-, Perpinyà.

Dia 13. Perpinyà, castell de Perapertusa, castell de Queribus, Perpinyà.

24.05.1992

COLLSEROLA (Barcelonès - Vallès Oriental) (22a sortida)

A peu: Estació de Vallvidrera - Vil·la Joana - Centre informació del parc de Collserola - El Xiprer - Barranc de la Budellera - Torreblanca - Can Puig - Ermita de Sant Medir - Font de can Ribes - Capella de Sant Adjutori - Forn ibèric - Can Borrell - Pi d'en Xandri - Sant Cugat del Vallès.

Cultural: Centre d'Informació del Parc Natural de Collserola,

Homenatge a mossèn Cinto Verdaguer, a la font del Desmai (Osona), 1986. Foto: Salvador Butí

Sant Cugat del Vallès -visita del monestir-.

01.11.1992

UNA SORTIDA DE TARDOR AL MONTSENY (Osona)

(23a sortida)

A peu: Coll Formic - Sant Andreu de la Castanya - Font de Sant Miquel dels Sants - Sant Segimon - L'Oratori - Font d'Or - Ermita de l'Erola - Can Bosc - Viladrau.

Cultural: Montseny, Centre Informació del Parc Natural del Montseny, Santa Fe, Viladrau.

1/2.05.1993

LA SERRA DEL CIS (Un cop d'ull a la Ribagorça i la Vall d'Isàvena)

(24a sortida)

Dia 1. Sopeira -monestir de la Mare de Déu d'Alaó-, Serradui, Santuari de la Mare de Déu de la Feixa.

Dia 2. A peu: Serradui (La Vileta) - El Grau - Roca Cirera - L'Amorriador - Puialto - Beranui.

Cultural: Santa Maria d'Ovarra, Roda d'Isàvena.

01.05.1994

ROCACORBA (Pla de l'Estany)

(25a sortida)

A peu: Sant Vicenç de Canet d'Adri - Can Madoixa - El Torn - Santuari de Santa Maria de Rocacorba - Pla de Martís - Pla de Sant Nicolau - Pujarnol - Font del Ginestar - Banyoles.

Cultural: Canet d'Adri, Banyoles -Visita museu Darder, museu arqueològic, nucli antic i l'estany-, Porqueres.

12.10.1994

SERRA DE CARDÓ

(Ribera d'Ebre)

(26a sortida)

A peu: Santuari i balneari de Cardó - Font i ermita de Sant Simeó (de la columna) - Ermita de Sant Joan - Font de l'Oliver - Coll de Mortero - El Portellet (Portell de Povet) - Creu de Santos - El Dino (agulla) - Ermita de Sant Roc - Ermita de Sant Josep - Ermita de Santa Maria del Borboll - Balneari Cardó.

Cultural: santuari de Cardó, Miravet, Rasquera.

04.06.1995

EL SOBREPUNY (Berguedà)

(27a sortida)

A peu: Vilada (trencall de pista de Vilada al Castell de l'Areny) - Grau de l'Escaell - Goles de la Clusa - El Clot - Font de l'Avet - Cim de Sobrepuny - Cova de Teixidor - Les Agulles (o Agudes) - La Nou de Berguedà (Santuari de la Mare de Déu de Lurdes).

Cultural: Berga -visita de la ciutat-, santuari de Queralt, La Nou de Berguedà.

29.10.1995

PUIGSACALM-VALL D'EN BAS (Garrotxa)

(28a sortida)

A peu: Collada de Bracons - Collada de Sant Bartomeu - Font Tornadissa - Rasos de Manter - Cim del Puigsacalm - Puig dels Llops

- Coll de Joanetes - Ermita de Santa Magdalena del Mont - Santuari de la Mare de Déu de les Olletes - Can Turó - Veïnat de Dalt de Sant Privat d'en Bas.

Cultural: Joanetes, Sant Esteve d'en Bas, Els Hostalets d'en Bas, cooperativa de la vall d'en Bas (Agrobotiga), Sant Privat d'en Bas.

05.05.1996

CINGLES DE SANT ROC (La Selva)

(29a sortida)

A peu: Amer - Torre de Sant Climent (o d'Amer, o Rocasalva) - Ermita de la Mare de Déu del Puig d'Elena - Cingles i ermita de Sant Roc - Can Pere Puig, carretera Gi-531 (Girona-Sant Esteve de Llémena).

Cultural: Amer, Girona -catedral, banys àrabs, Sant Pere de Galligants, passeig arqueològic-.

15.06.1997

RASOS DE TUBAU (Ripollès)

(30a sortida)

A peu: Gombrèn - Els Cortals - Veïnat de les Barraques - Masia de la Canal - Sant Martí de Puigbó - Carena dels Rasos de Tubau - Puig de l'Àliga - Pedró de Tubau - Les Baumes - La Palomera - Coll de Merolla.

Cultural: La Pobla de Lillet -Santa Maria de Lillet, Sant Miquel de Lillet, pont vell, jardí de la font de la Magnèsia-, visita del Crist en Majestat del segle XII.

02.11.1997

COLLSACABRA II (Osona)

(31a sortida)

A peu: Coll de Bracons - Fageda de la Grevolosa - Santuari de Cabrera - Cantonigròs (No hi hagué visita cultural).

31.05.1998

EL PIC DE LA DONA (Ripollès)

(32a sortida)

A peu: Jaça de Morens - Portella de Mentet - Pic de la Dona - Pla d'Ombriaga - Pic d'Ombriaga o de les Xemeneies - Coll de la Ge-

ganta - Refugi Vell - Xalet refugi d'Ulldeter - Carretera de Setcases a Camprodon.

Cultural: Setcases, Sant Esteve de Llanars, Camprodon -visita nucli antic, Sant Pere de Camprodon, pont Nou, passeig Maristany, museu d'Autòmats-.

11/12.07.1998

TRAVESSIA DEL PORT DE VIELLA (Vall d'Aran)

(33a sortida)

Dia 11: Vilanova-Espitau de Vielha (autocar).

Dia 12. A peu: Espitau de Vielha - Plan dera Espòna - Pòrt Vielh deth Hòro - Pòrt de Vielha - Tuc deth Pòrt de Vielha - Pòrt de Vielha - Lac de Hònt Hereda - Cabana deth Pont boca nord deth tunèl de Vielha. (Sense visita cultural).

01.11.1998

BELLMUNT I LA VALL DEL GES (Osona)

(34a sortida)

A peu: Vidrà - Santuari de Bellmunt - Portella de Forat Micó - Pas de Degollats - Cascada del molí del Salt - Vidrà.

Cultural: Vidrà, castell de Montesquiu.

30.05.1999

L'ALBERA II (Alt Empordà)

(35a sortida)

A peu: La Jonquera - Mas Brugat - Castell de Rocabertí - Castell de la Bastida - L'Estanyol - Coll dels Fangassos - Sant Pere del Pla de l'Arca - Mas Brugat - La Jonquera.

Cultural: La Jonquera, Figueres -museu Dalí i museu del Juguè-. Tarda: coll de Panissars, monestir de Santa Maria, fort de Bellaguarda.

07.11.1999

VALLDARQUES (Alt Urgell)

(36a sortida)

A peu: Casa de Sobre-Roca - Torre de la Vila - Molí de l'Espardenyer - Boter de Santa Maria - Els Solans - Santa Maria de Remolins - Cal Sastre - Sant Romà de Valldarques

- Casa de Sobre-Roca.

Cultural: La Seu d'Urgell -catedral de Santa Maria, museu diocesà, canal olímpic-. Tarda: Sant Climent de Coll de Nargó.

14.05.2000

ESTANY DE MONTCORTÈS - PLA DE CORTS (Pallars Sobirà)

(37a sortida)

A peu: Estany de Montcortès - Ermita de Santa Anna - Cortscastell - Creu de terme - Dolmen de la Mosquera - Peramea - Masia d'en Jaume - Betruí - Montcortès.

Cultural: Gerri de la Sal -visita del poble i monestir-, Montcortès, La Pobla de Bellveí.

05.11.2000

LA MOLA DEL LORD (Solsonès)

(38a sortida)

A peu: Sant Llorenç de Morunys - Sant Serní del Grau o de Vilamantells - Roca foradada - Font de Sant Isidre - Santuari del Lord - Grau de Sollort - Baumes del Verger - Pàrquing del santuari - Sant Serní del Grau.

Cultural: Solsona -catedral, Museu diocesà, nucli antic-, Sant Llorenç de Morunys -església parroquial, altar de la Mare de Déu dels Colls.

13.05.2000

LA SERRA DE L'OBAC (Vallès occidental-Bages)

(39a sortida)

A peu: Coll de les Estenalles - Ermita de Sant Jaume - Coll de Boix - Coll de les Tres Creus - Balma de les Porquerisses - Font de la Pola - Coll de Tanca - La Cort Fosca - Hospital de Sang - Coll de Boix - L'Alzina del Vent - Pla de Serrallonga - Pla de l'Estepar - Mura.

Cultural: Terrassa -Museu Nacional de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya, esglésies episcopals de Santa Maria, Sant Pere i Sant Miquel-, Mura.

28.10.2001

PUIG CORNADOR (Osona-Ripollès)

(40a sortida)

A peu: Comià - Sant Pere de Serrallonga - Puig Cornador - Coll Tallat - Les Llosses - Santa Maria de Matamala.

Cultural: Ripoll -visita del nucli antic, monestir de Santa Maria-, Santa Maria de Matamala.

21.04.2002

SERRA DE LLABERIA (Ribera d'Ebre-Baix Camp)

(41a sortida)

A peu: Poble de Llaberia - Portell de Llaberia (o de la Miranda) - La Miranda - Creu de Llaberia - Portell de la Roca Mitjanera- Al peu del Cavall Bernat - Barranc de les Estellades - Poble de Colldejou.

Cultural: Reus -visita a la ciutat, ruta del modernisme-.

01.12.2002

SERRA DEL MONTSIÀ

(42a sortida)

A peu: Mas Miralles - Granges d'Alonso - Barranc dels Corbs - Plans de la Galla - Barranc del Solito - Font d'en Burgar - Masia de Mata-redona - Roca Foradada - Coll de la Foradada - Barranc de l'Astor - Refugi Enric Agudé - Poble de les Ventalles.

Cultural: Amposta -Museu del Montsià-, Ulldecona -castell i vila i ermita del Lorito.

01.06.2003

EL MONT (la Garrotxa)

(43a sortida)

A peu: Beuda - Barranc de Borranc - Cases i font d'Espinau - Coll de Joncanat - Santuari de la Mare de Déu del Mont - Ruïnes del monestir de Sant Llorenç de Sous - Font de Rocapastora - Beuda.

Cultural: Beuda -església romànica i pica baptismal - i Besalú.

26.10.2003

ELS EMPEDRATS (Berguedà) Parc Natural del Cadí-Moixeró

(44a sortida)

A peu: Grèixer - L'Estanyet - La Fageda del Clot d'en Pere - Coll d'Escriu - Ca l'Escriu - Torrent dels

Pujant a la serra de Milany. Al fons, Vallfogona del Ripollès (Ripollès), 2006. Foto: Salvador Butí

Empedrats o Forat del Pendís - Els Empedrats - Veïnat de l'Hostalet - Bagà.

Cultural: Bagà, visita guiada al nucli antic, Centre d'Interpretació del Catarisme i Centre d'Informació del Parc Natural del Cadí-Moixeró. Final a la Nou del Berguedà.

09.05.2004

SANTA BÀRBARA (ANGLÈS).
(Selva)

(45a sortida)

A peu: Anglès (urbanització del Puig-bell) - Masia de Bellveí - Font dels Gossos - Pla de Llancers - Ermita de Santa Bàrbara - Coll de Roscall - Els Llaurons (o Allorons) - Can Segarra - Castanyet.

Cultural: visita a Anglès i Santa Coloma de Farners.

21.11.2004

LA SERRA DEL PLA (Alt Urgell)
(46a sortida)

A peu: Pla de Sant Tirs (Plaça Major) a la Seu d'Urgell, per la Serra del Pla i el Fondo de Casanoves.

29.05.2005

SANT SALVADOR DE LES ESPASES (Baix Llobregat-Vallès Occidental)
(47a sortida)

A peu: La Puda - Torrent de Sant Salvador - Ermita de Sant Salvador de les Espases - Coll de Bram (les Carboneres) - Collet de Sant Bernat de Menton - El Pla Fideuer - Creu de Saba, al cim de la carena del Puig Ventós - Ermita de Sant Pere Sacama - Ctra. BV-1211 (Olesa-Vacarisses)

Cultural: Santa Maria del Puig d'Esparreguera, Santa Margarida del Cairat, Olesa de Montserrat.

06.11.2005

VALLCEBRE (Berguedà)
(48a sortida)

A peu: Vallcebre - Can Vila - El Culell - Ermita de Santa Magdalena - Cap del Grau de la Mola - Pla de la Barromba - Graus dels Boigs i de les Granotes - El Portet - Tossal Issol - Capella de Sant Ramon - Vallcebre.

Cultural: Museu de les Mines de Cercs, Exposició "Milions d'Anys" a les Escoles Velles de Vallcebre.

21.05.2006

MONISTROL DE CALDERS (El Bages) - L'ESTANY
(49a sortida)

A peu: Monistrol de Calders - Serrat de la Rectora - La Cluseilla - Coll de Sant Llogari - La Sala de Sant Llogari - Fonts de Rubió

- Molí d'en Sala - Monistrol de Calders.

Cultural: Moià -casa pairal de Rafael de Casanova (avui museu comarcal)- i monestir de Santa Maria de l'Estany.

29.10.2006

LA SERRA DE MILANY (Ripollès-Osona)
(50a sortida)

A peu: Vallfogona de Ripollès - Collet i castell de Milany - Santa Maria de Besora.

Cultural: Visita població de Vallfogona de Ripollès i pont medieval, Ripoll -monestir-, Santa Maria de Besora -restes castell i església de Santa Maria. Final a Vidrà.

06.05.2007

SERRA DEL MONTSANT -II (Priorat i Baix Camp)
(51a sortida)

A peu: Albarca - Els Hostalets - Pla del Grau Gran - Roca Corbatera - Cova Santa - Pla del Meloner - Grau del Montsant - Ermita de Sant Joan del Codolar - Albarca.

Cultural: Vila de Prades i Albarca.

28.10.2007

LES GUILLERIES (Osona)
Sant Hilari Sacalm
(52a sortida)

A peu: Sant Hilari Sacalm - Repetidor - Coll de Mas Carbó - La Talleda - Font de la Cau - Coll del Pla d'Esteve - Font de l'Arç - Sant Hilari Sacalm.

Cultural: Viladrau (Fira de la Castanya) i Sant Hilari Sacalm (Museu Guillerries).

28.09.2008

LA MOLA DE COLLDEJOU (el Priorat)
(53a sortida)

A peu: La Torre de Fontaubella - La Mola de Colldejou - Coll de Guix - Vall de Massanes - Coll de la Torniola - La Torre de Fontaubella.

Cultural: Falset -ermita de Sant Gregori- i a les mines de Bellmunt del Priorat.

10.05.2009

UN PASSEIG PEL ROMÀNIC COLOMENC (la Selva) (54a sortida)

A peu: Cta. GI-551 de Santa Coloma de Farners a Sant Hilari Sacalm, km 19 (masies de can Caselles i can Massagué) - Ermita de la Mare de Déu de Farners i castell - Can Planes Vell - Can Garolera - Ermita de Sant Iscle i Santa Victòria de Sauleda - Sant Pere Cercada - Parc de Sant Salvador de Santa Coloma de Farners.

Cultural: Sils -estany i aiguamolls-, Santa Coloma de Farners. Final a Sant Martí Sapresa.

08.11.2009

BARONIA DE VALLFEROSA (Segarra) (55a sortida)

A peu: Can Clavells (carretera de Torà a Solsona) - Baronia de Vallferosa - Can Trena - Can Xisque-lla - Solerdavall - Ermita de Sant Salvador del Solerdamunt - Can Clavells.

Cultural: Cervera (visita guiada església parroquial de Santa Maria, Universitat, circuit carrers, etc.) i Santuari de Sant Ramon de Portell 'dit l'Escorial de la Segarra'.

23.05.2010

SERRA D'ANCOSA (Anoia) (56a sortida)

A peu: (km 45 de la cta de Sant Martí Sarroca a La Llacuna, GR 7-2) - Puig Castellar - Plana d'Ancosa - Roure monumental d'Ancosa - Valldecerves - La Llacuna.

No hi hagué ruta turística.

24.10.2010

IV RUTA LITERÀRIA: MÀRIUS TORRES (Centenari del seu naixement) (57a sortida)

Llocs que es visiten: Cementiri de Sant Quirze Safaja - Sanatori de Puig d'Olena - Mas Blanc.

01.05.2011

ruta del CERCAVINS

(Segarra)

(58a sortida)

A peu: Montornès de Segarra - L'Ametlla de Segarra - Montornès de Segarra.

Visita a Verdú (Museu de Juguets i Autòmats). Dinar a Guimerà.

06.11.2011

VIA ROMANA DEL CAPSACOS- TA (Garrotxa-Ripollès)

(59a sortida)

A peu: Des del Pas dels Traginers - Ruïnes dels Hostalets del Capsacosta i cal Ferrer - Coll del Capsacosta - Sant Pau Vell - Sant Pau de Segúries.

Cultural: Sant Joan de les Abadesses.

06.05.2012

ESCORNALBOU - LA TORRE DE FONTAUBELLA

(Priorat-Baix Camp)

(60 sortida)

A peu: La Torre de Fontaubella - Portell d'en Peiró - Pla dels Pous - L'Argentera - Ruta dels Frares (o del Carrasclet) - Castell d'Escornalbou.

Cultural: Baronia i castell d'Escornalbou.

28.10.2012

BONMATÍ I SANT JULIÀ DEL LLOR (La Selva)

(61 sortida)

A peu: Bonmatí - Can Verònic - Ermita de Sant Julià del Llor - Capella de Sant Pere Màrtir - Mas Reverter - Veïnat del Carrer Vell de Sant Julià del Llor - Pont romànic - Població de Sant Julià del Llor - Cementiri - Bonmatí.

Cultural: Bonmatí - Amer - Anglès.

05.05.2013

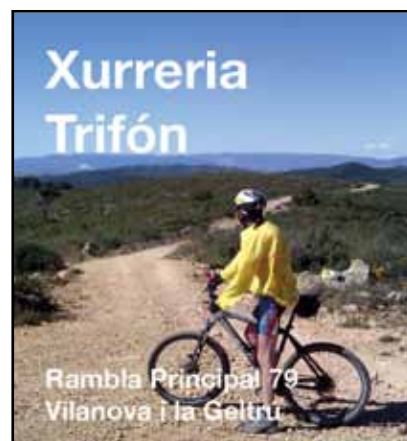
BURRIAC I ARGENTONA

(Maresme)

(62 sortida)

A peu: Cabriels - Turó de l'Infern - Turó i Creu de Montcabrer - Castell de Burriac - Argentona.

Cultural: Cabriels i Argentona (Museu del Càntir).

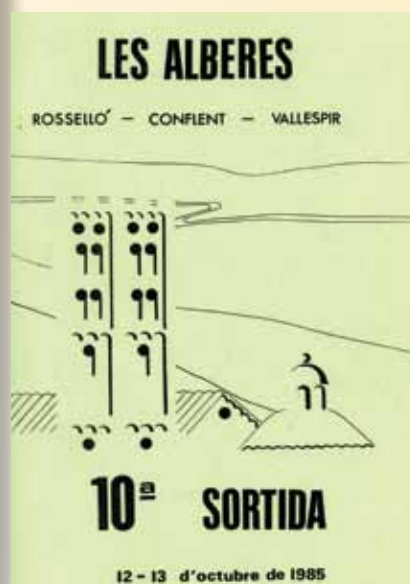
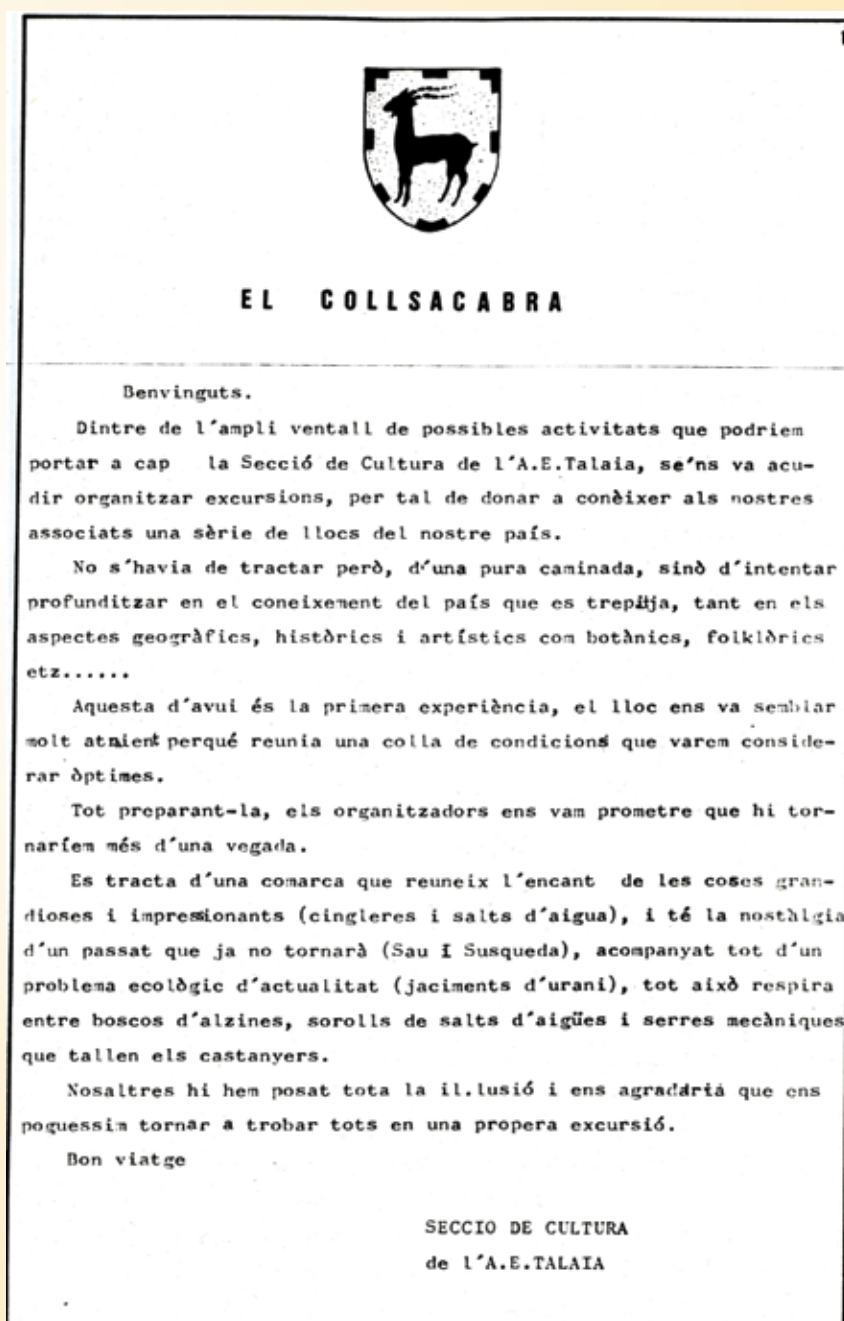

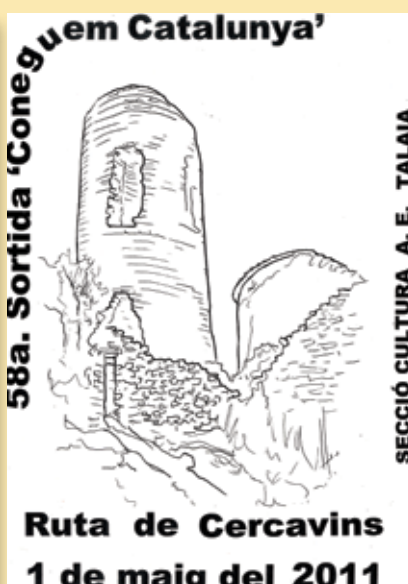
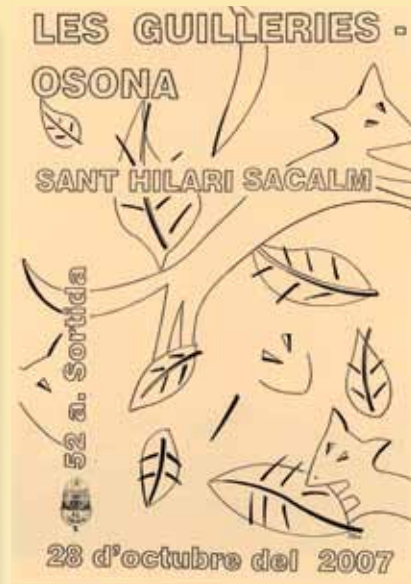
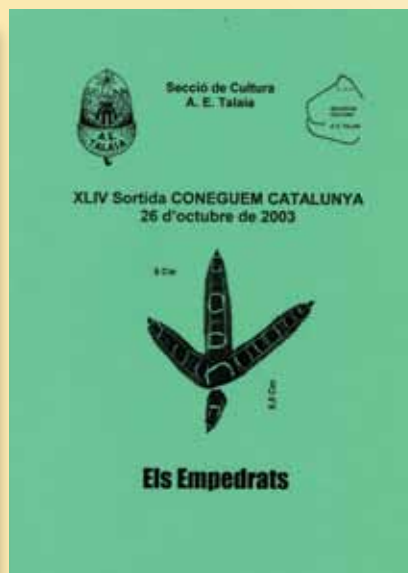
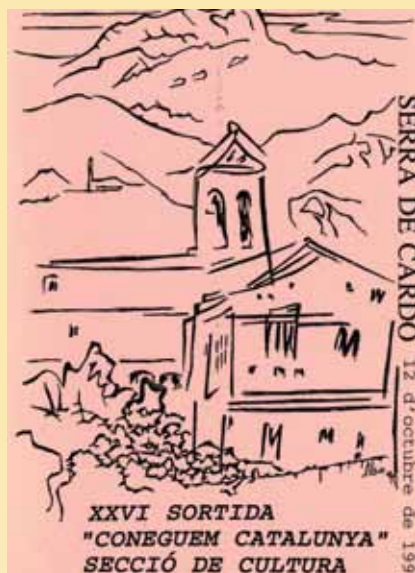
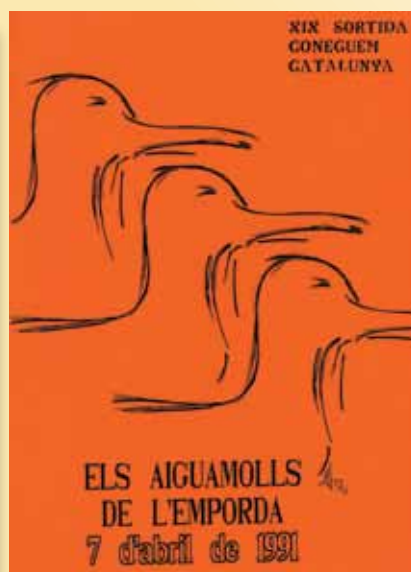
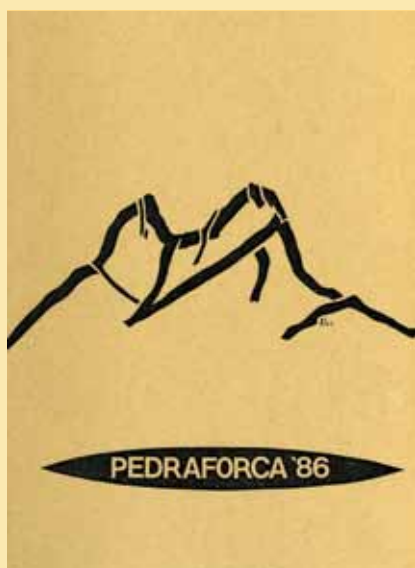
Participants de l'excursió davant del roure d'Ancosa, 2010.
Foto: Arxiu Talaia

Mostra de dossiers del Cicle Coneguem Catalunya

Les sortides del Cicle "Coneguem Catalunya" van sempre acompanyades d'un dossier informatiu elaborat per a l'ocasió. Aquest document, que es lliura a tots els participants, conté habitualment una salutació inicial i informació útil i interessant sobre els nuclis de població, el patrimoni i la història de la zona a visitar, a més del recorregut que es farà a peu. En aquesta pàgina reproduïm la portada del primer dossier del Cicle Coneguem Catalunya. També reproduïm un recull de portades amb il·lustracions fetes per socis de l'entitat, algunes de les quals són veritables obres d'art.

XXV CAMINADA POPULAR DE VILANOVA I LA GELTRÚ

27 de gener de 2013

Grup de Marxes i Caminades

Fotografies: Blanca Forgas

Aquest any la nostra Caminada Popular ha arribat a la 25a edició. Queda una mica lluny aquella data del 22 de gener de 1989 en què l'entitat organitzava la primera Caminada per commemorar els Mil·lenaris de Catalunya i del castell de Ribes. S'havia preparat amb molta il·lusió i a tall experimental. Ningú no sabia si aquella convocatòria tindria l'èxit que tots desitjàvem. Sortosament ha quedat plenament demostrat que aquella decisió i empena han resultat molt positives. Des d'aquella data la Caminada Popular s'ha repetit sense defallir, any rere any. Una activitat de les més notables i amb més participació de les que organitza l'entitat i que per a molts vilanovins és la cita esperada, una convocatòria

Piscolabis al final de la Caminada davant el local social

de tipus esportiu, cultural i festiu alhora, quan tot just s'acaba d'encetar l'any. Així doncs, un nombrós grup d'uns 310 participants -oficialment inscrits- sortien del local social a 2/4 de 9 del matí d'aquell darrer diumenge de gener amb la finalitat d'assolir un altre lloc inèdit en les caminades: aquesta vegada es

tractava d'arribar a l'**Autòdrom de Terramar**, un paratge visitat amb freqüència per la colla de jubilats de l'entitat, alguns dels quals són els encarregats de dissenyar i preparar aquests itineraris, però presumiblement un paratge poc o gens conegut d'una majoria dels caminaires inscrits.

Des de la Talaia, els caminaires seguien en direcció a mar per les Rambles Principals i de la Pau i desviaven després pel carrer de l'Àncora. S'encetava així la nova rambla del Far o de la Farola, passeig construït recentment damunt el desviament del torrent de la Pastera. Un cop enfilada la pujada de Sant Cristòfol, per mitjà del pont damunt la via del ferrocarril s'arribava al camí dels Colls o de la Muntanyeta, i vora l'entrada de la masia dels Colls s'agafava un corriol carener que corre pel costat de la fita de terme que indica l'entrada al municipi de Sant Pere de Ribes. Més endavant s'arribava a un excel·lent mirador sobre el mar d'on es domina el port i la masia dels Colls, indret ja conegut d'anteriors caminades, i es continuava per la carena de la serra dels Paranyes de les Mesquites, entrant així en un altre municipi, el de Sitges, per iniciar el que resta del camí dels Colls a Miralpeix. Creuats els fondos de les Mesquites, del mas Pasqualí i el d'en Jaques, en el camí carener de la serra dels Paranyes, en una esplanada a l'entrada de la urba-

Enfilant la pujada de Sant Cristòfol pel costat de l'ermita

nització de Miralpeix, es donava als caminaires una mitja hora per reagrupar-se i esmorzar.

Passat el temps de descans se seguia pel carrer de Miralpeix, traçat pel costat de l'enrunada masia del mateix nom i la destruïda torre de defensa. El recorregut continuava per davant la masia de can Girona del Camí, creuava la carretera de Sitges i la riera de Begues, i es plantava davant l'Autòdrom de Terramar, construït tot ell en el terme municipal de Sant Pere de Ribes i fita o motiu de la nostra Caminada.

vell de Puigmoltó, i s'aconseguia l'antic camí Ral de Ribes a Vilanova tot passant per masies prou conegudes com la dels Cocons, de Xoriguera i can Mironet del Bosc. Després d'un curt trajecte per la carretera de solers i havent passat per sota la variant C-31, s'arribava al costat de la fita de terme entrant així novament al municipi de Vilanova i la Geltrú. La Caminada s'acostava al final, només calia seguir cap a les ramblles dels Països Catalans i de Pep Ventura i la plaça de la Moixiganga, baixar pel costat de la plaça de les Casernes i arribar finalment al ca-

El recorregut total, que va transcórrer sense incidents i acompanyat d'un temps molt bo, es calculà sobre uns 13 quilòmetres i mig i es realitzà, tal com s'havia previst, en poc més de 5 hores incloent-hi el temps d'esmorzar i algunes parades de reagrupament.

Des de les pàgines d'aquesta Revista volem donar les gràcies a tots els participants per la seva presència i entusiasme i agrair també la col·laboració com en altres ocasions de la Policia local, Mossos d'Esquadra i personal de

Seguint pel costat de l'enrunada masia de Miralpeix

La intenció dels organitzadors era accedir a la pista i poder-hi fer mitja volta, però malauradament, malgrat les gestions que es varen fer fins a darrera hora, no es va aconseguir solucionar els permisos necessaris per al seu accés per raons de seguretat i tot el seguici es va haver de conformar a veure la pista de lluny mentre se seguia per un camí boscós paral·lel a la riera, que després es travessava per arribar al camí del Carç.

A partir d'aquí l'itinerari seguia per indrets ja més coneguts de la majoria de caminaires ja que repetia alguns trams d'anteriors caminades: es creuava per sota l'autopista, es transitava pel camí

rrer del Comerç, davant el local social, on els caminaires foren rebuts amb un generós pica-pica, tal com s'ha fet en anys anteriors, muntat al llarg del carrer del Comerç per membres de l'organització.

Vorejant la riera de Begues

vigilància de la pròpia organització. I l'any que ve, a tornar-hi, tots plegats i encara més si pot ser.

Aquest és el nostre desig!

Foto de grup a l'antic Camí Ral de Ribes a Vilanova, entre les masies dels Cocons i Xoriguera

55a MARXA D'ORIENTACIÓ PER DESCRIPCIÓ

La Marxa al revés observada per un passavolant

Autor i fotografies: Joan Raventós

M'han proposat una juguesca: seguir l'itinerari de la Marxa al revés per explicar què hi veig, per anar trobant els equips participants de cara i explicar què he observat al llarg del camí, als controls, en els moments de preparació previs a la caminada i tot allò que em puguin haver explicat els marxadors. Doncs som-hi, a caminar per les antares! Aquesta és la versió d'un passavolant que ha observat la Marxa al revés.

Són les 4 de la matinada del diumenge 3 de març i sona un despertador a casa d'una parella d'excursionistes talaïencs. Tractant-se de menjacamins, qualsevol podria deduir que s'han de

llevar per agafar el cotxe i anar-se'n lluny, a una cresta del Pirineu o als senders més allunyats dels Ports. Però no. Algú encén el llum del menjador, que il·lumina una colla d'objectes poc usuals: cartells, aparells electrònics, carpetes plenes de papers...

Mitja hora més tard, la parella de matiners ja circulen per les carreteres que envolten Vilafranca i es van aturant en alguns punts prèviament escollits per fixar-hi cartells indicadors. A 2/4 de 6, ja són a Vilobí del Penedès. Fa fred i encara és negra nit. Encenen els llums del Centre Cívic Jaume Via, que avui viurà un dia fervorós i molt mogut, ben especial. A la

mateixa hora, una colla carrega material al local social de la Talaia, a Vilanova, i tot seguit pugen als cotxes i marxen per la C-15, també cap a Vilobí. A les 6 ja hi són. Encara és ben fosc, però algú els rep i els acull al Centre Cívic, on el bar ja és obert i ofereix un aixopluc amable.

Fet el cafè, que s'agraeix, es comença a muntar tot l'operatiu per acollir els centenars de participants a la Marxa d'Orientació per Descripció que començaran a arribar en cosa d'una hora. L'humor dels organitzadors no pot ser més bo i optimista. L'ambient que va agafant la sala del Centre Cívic, vestida ja amb els colors de l'entitat i amb alguna senyera, provoca que algú s'inflami dient que avui, aquí mateix, podríem proclamar la república catalana! Moviment de taules i cadires, instal·lació d'aparells electrònics, converses espontànies i anades i vingudes a l'escalfor del bar fan passar l'estona. A l'exterior, algú que es protegeix de la fredor com pot vigila el camp de futbol, que avui han convertit en un aparcament temporal, sota la mirada de la corpulenta església neoromànica de Santa Maria de Vallfornosa.

A les 7 en punt, i encara amb el cel ben fosc, l'equip que ha d'obrir marxa se situa a l'exterior, on el fred encara és ben persistent. Una foto de grup dona pas a

Centre Cívic Jaume Via

Equip d'Obrir Marxa a punt de sortir

aquest moment feliç esperat llargament per totes les persones del Grup de Marxes, un moment que dóna el tret de sortida a la Marxa d'enguany. Així doncs, l'equip que obre la caminada fa les seves primeres passes i desapareix cap al barri de les Guixeres, una hora abans que el primer equip de participants prengui la sortida. La funció de l'equip que obre la Marxa serà fer-ne tot el recorregut per revisar el camí i assegurar-se que tots els controls estiguin degudament instal·lats, amb la documentació a punt per poder atendre els equips de marxadors.

A 1/4 de 8 comencen a arribar alguns equips matiners que volen esmorzar al bar del Centre mentre consulten el mapa i la documentació de la Marxa. Poc després, jo, que miro d'ajudar en el que puc, m'assabento que en poca estona sortirà un vehicle amb els membres del control C, que han de situar-se prop de can Brugueres, i els demano que em duguin fins a la Rovira Roja, on iniciaré la meva ruta. Pugem al cotxe i deixem Vilobí enrere. El vehicle ens duu per una pista asfaltada que recorre una carena, i la tímida claror que ara ja és ben evident ens regala unes vistes magnífiques sobre la plana conreada de vinyes d'aquesta zona penedesenca.

A 1/4 i mig de 8 l'equip que obre Marxa ja és al control B, situat sobre el Pèlag Gran de Vilobí, un

punt que sorprendrà a més d'un amb la imponent vista de l'estany més extens de tots els que formen part d'aquest indret natural tan singular. Jo sóc a la Rovira Roja, veient com el vehicle que m'hi ha dut s'allunya. Estic ben sol, sense cap soroll, i el fred, que talla, em convida a posar les mans a les butxaques del meu anorac i a prendre el camí de Mas Guineu. Els camps són ben gebrats i el dia es lleva ben net. Tinc les mans ben balbes i veig com l'aurora pinta de tons rosats les carenes del Montmell i de Foix, i també els altiplans de Font-rubí. Penso en els marxadors, que podran gaudir d'un paisatge esplèndid. Quan passo per cal Sègol, les portes de fusta del baluard encara són tancades. Les antenes són plenes d'estornells que canten amb un so opac i net, com el dia.

2/4 de 8. El Centre Cívic Jaume Via continua rebent els primers equips i personal de suport. La màquina de cafès del bar no para de bufar. En aquest mateix moment surt el sol, un sol groc, com de rovell d'ou, que s'agraeix. Jo, lluny del brogit de Vilobí, passo a tocar de la construcció feta de maons que protegeix un forn originàriament ibèric que és arran de camí. Encara no hi ha el control de motxilles, però una cinta de la Talaia marca l'indret. Tot està ben controlat. Camps de fruiters, d'horta i vinyes i un horitzó ampli i més lluminós a mesura que passa l'estona. A les Cabruñes, deixo el traçat de la Marxa i faig drecera pel camí que travessa les vinyes de la Font del Tort fins a la Mussarra. Hi ha ametllers que encara tenen flor, però n'hi ha que ja han avançat feina i ja tenen fulles d'un verd molt tendre. El camí m'alça i veig el castell i l'església de Sant Martí. A la Mussarra recupero la Marxa i camino cap al sud, per una extensió vastíssima de vinyes, que es perden fins ben bé Torrelles de Foix.

Són les 8. En aquest moment precís surt de Vilobí el primer equip participant a la Marxa, amb tots els seus sentits a flor de pell, amb la intenció de saber interpretar la descripció i descobrir el trajecte

Control de l'esmorzar en plena feina

Control de pas a prop de cal Salet

que l'ha de dur pel bon camí. Si aquest equip i tots els altres equips no saben què són les antares, ben aviat ho sabran, perquè aquest mot és un dels que formen part d'un breu recull que l'organització ha afegit a la descripció, amb la intenció de fer reviure paraules utilitzades per aquests topants agrícoles, com ara camí de fruits, camí de vinya, en vas, espatllera, pou de vinya, puntal o ramet. A la mateixa hora, l'equip que obre Marxa arriba al control D, el que prepara els esmorzars, situat a cal Salet. Els membres d'aquest control treballen amb molta intensitat per tenir a punt una muntanya d'entrepans que va agafant cos damunt la taula. Jo m'acosto a la masia de cal Miret, situada en un turó i amb la capella de Sant Sadurní adossada al recinte. El control E encara no s'hi ha instal·lat, però deu estar viatjant cap aquí. Segueixo un camí enfangat on les formigues han fet una munió de forats per airejar els seus nius. L'herba de les vores encara és gebrada, tot i el sol que hi arriba en diagonal. Dues tórtres em passen damunt del cap en un vol rasant, tot just quan entro al nucli de cases de Cal Miret. Prop de cal Mingo i cal Quim Ressang hi ha uns ametllers florits de soca molt vella i cargolada. A cal Jan Bord, els tions apilats sota una visera recorden que som encara a ple hivern. A peu de camí hi ha oliveres

centenàries que marquen el perímetre d'una vinya. Passat cal Salvat, al pla del Masot, han penjat càpsules de feromones als ceps per fer front a les plagues d'una manera ecològica.

2/4 de 9. A Vilobí, el Centre Cívic ja bull de gent que s'inscriu al control de sortida, que esmorza i que prepara o revisa la documentació. Fa mitja hora que surten equips. Ho fan en l'ordre establert ahir al vespre en el sorteig d'equips que es va fer a la Talaia. El camp de futbol és ple de vehicles i el sol ja pinta les façanes de Vilobí. Jo estic travessant el perímetre d'una vinya i m'adono que duc un pa de fang a cada bota. Les pluges dels darrers dies han deixat les vinyes ben molles i penso que els marxadors quedaran també amb dos dits de fang a cada sola. Poc més enllà salto a un camí i em passa pel costat un vehicle

de l'organització que s'endu entrepans per als controls de més lluny. Quan arribo a cal Salet trobo l'equip d'obrir marxa que ja ha esmorzat i és a punt d'engegar. Ho celebrem aixecant unes quantes vegades el porró i m'expliquen que han trobat el control C muntat, amb la taula i les cadires, però sense ningú, perquè han marxat tan panxos a buscar l'esmorzar a cal Salet. Els membres de l'equip de l'esmorzar duen un davantal verd de la Marxa i no paren de tragar entrepans que elaboren a l'interior d'un magatzem de la masia ple de trastos, amb alguns calendaris de dones despallades que els observen. Ara, la muntanya d'entrepans ja és considerable, i sota la taula dels cafès descobreixo una ampolla que no és precisament d'aigua amb gas. Un membre del control C reapareix pel camí. Ve a buscar cafè amb gotes per als seus companys.

Les 9 i quatre minuts. Arriba el primer equip al control D, i és l'equip número 1. Són pare i fill, i el pare duu una motxilla que deu haver vist unes quantes guerres. Poc després arriba l'equip 5. A partir d'aquest moment, és un no parar. Els equips van apareixent rere la línia d'alzines, i tan bon punt arriben a la masia, els rep el control, que els marca el full de ruta, i es dirigeixen a la taula dels entrepans. Poca estona més tard, l'era de cal Salet és plena de gent

Els marxadors van passant pels controls

Pas d'autocontrol, una de les novetats d'enguany

esmorzant, fent anar el porró i intercanviant converses. Alguns aprofiten una taula d'obra que és davant la masia per esmorzar més còmodament. D'altres, seuen en un pedrís on hi ha un buda rieller i panxut. El dia és magnífic i l'ambient ben viu i alegre. També arriben els representants de la FEEC, que han volgut venir a fer la Marxa, i em comenten que estan impressionats per la perfecta organització i el bon ambient que s'hi respira. I penso que tenen raó. Els equips contrasten temps entre ells i comenten la jugada. Del Centre Cívic, ja n'han sortit tots els equips. Els companys que han estat a les taules de sortida ara tindran una estona per reposar, però n'hi ha que no poden parar quiets, i ja estan preparant les taules dels controls d'arribada per quan els primers equips completin la ruta. Al costat de cada taula, hi deixen unes caixes plenes de bosses que han preparat minuciosament durant aquesta setmana, amb el relat complementari que conté tota la informació del recorregut i obsequis per als participants a la Marxa.

A 2/4 de 10 deixo l'animació de cal Salet i reprenc el circuit. Els equips veuen aparèixer algú que va en contra direcció, i alguns m'avisen que no vaig bé. Gràcies, però jo la faig al revés per anar-vos trobant! No sé si tots ho entenen, però de seguida trobo el Jor-

di Casas fent fotos de masies i em diu que avui està xalant de valent, es torna boig prenent imatges de tants masos. El camí em duu a un torrent ombrejat pels roures i aviat veig una cua de marxadors que s'han aturat a la vora d'un camp perquè hi ha el control de la Tina. Un equip conegut de Molins de Rei, i més enllà un de Sitges, em saluden efusivament en aquest matí net i lluminós. Veig alguns equips com xerren animadament mentre segueixen confiadament l'equip que tenen al davant, sense llegir la descripció. Altres és evident que s'han organitzat: mentre un llegeix la descripció, l'altre va consultant el mapa. Alguns duen brúixola i tot. Quan arribo al control C, veig com els membres d'aquest control van abrigats fins a les orelles. Els ha tocat el punt més ombril de tots. El sol, ni el

veuran. Mentrestant, l'equip que obre Marxa va arribant a cal Mirret i Sant Sadurní, i ja hi troba el control E, situat davant d'aquest conjunt monumental.

Són les 10. M'he creuat amb molts equips, la majoria trobo que van molt agrupats, cosa que li treu emoció a la Marxa, però els que llegeixen la descripció són més dels que em pensava, i això deu voler dir que, malgrat anar a prop d'altres equips, cadascun pot interpretar el text al seu aire, sense haver d'estar condicionat per la resta. Travesso la carretera de la Rovira Roja, on trobo dos membres de seguretat que vigilen el trànsit, i continuo per l'esplanada coberta de vinyes on em creuo amb els darrers equips de caminaires. Al cap d'una estona, justament en el punt on han instal·lat un pas d'automarcatge, coincideixo amb l'equip escombra, força nombrós. El Jani duu a l'espatlla l'escombra que marca la seva tasca. A partir d'allà, caminaré tot sol, sense trobar ningú de cara. Més tard, algú m'explicarà que un dels equips jurarà i perjurà que quan han passat per aquí, el control d'automarcatge no hi era. Aquest equip, de dos membres veterans de la Talaia, deuria passar de llarg en no estar acostumat a aquest tipus d'innovacions.

Equip Escombra

Els primers equips van arribant a Vilobí

A 2/4 d'11, l'equip que obre Marxa arriba a mas Guineu, situat al punt més alt del circuit. El control ja és a punt i només cal comentar com li ha anat fins ara a l'equip que obre Marxa, i li ha anat bé, sense cap incidència remarcable. El walkie-talkie no ha calgut que fes cap servei que no fos informar de la posició als companys instal·lats al Centre Cívic de Vilobí. Des de mas Guineu, el panorama és esplèndid. Realment hem encertat el dia. Més enllà del sentit competitiu de la Marxa, la gent que hi participa haurà pogut amarar-se del paisatge penedesenc d'aquest fragment de comarca. Jo, a la mateixa hora, m'enfilo al nucli de Bellver i baixo cap a Vilobí, on em sorprèn veure el camp de futbol absolutament ple de vehicles. Al Centre Cívic retrobo els amics que hi he deixat aquest matí. Ja han preparat les taules dels controls d'arribada i ara miro d'ajudar-los amb el que puc. A l'interior de l'edifici, l'equip informàtic està preparant el portàtil per tenir a punt l'entrada de dades, i a l'exterior, els membres dels darrers controls marxen amb diversos vehicles per situar-se al seu lloc abans que hi arribi l'equip que obre Marxa.

11 del matí. L'equip d'obrir Marxa és al forn ibèric, amb la Farri que ja hi fa guàrdia. Aquí s'instal·larà el

control de motxilles. Poc més enllà, arriben a cal Sègol. El control H se situarà finalment a l'exterior del baluard d'aquest antic hospital de pas. No s'hi aturen gaire i continuen per la Rovira Roja i fins al control I, situat prop de cal Jep Gras. Hi arriben a quarts de dotze. És aquell punt on els quilòmetres ja comencen a pesar, perquè el camí no ha estat fet d'una tirada. Al contrari, ha calgut parar a cada control, revisar papers, mirar que tot estigués a punt, tornar-hi una estona més, un altre control, nova parada, i així successivament durant hores. Jo, que ja he fet la meva feina, entro al Centre Cívic per parlar amb els informàtics. Em

diuen que dels 111 equips inscrits, n'han sortit 102, i que d'aquests 102, hi ha 29 equips formats per tres persones. En total, doncs, en aquests moments tenim 233 marxadors fent l'itinerari d'avui.

A les 12 en punt, quan a l'exterior del Centre Cívic ja ho tenim tot a punt, arriba l'equip d'obrir marxa, i ens expliquen que del menhir de can Guineu, hi penjava un Obèlix de peluix que algú hi ha situat per fer una mica de broma. Tot i l'esforç, tots exclamen les excel·lències de l'itinerari, de la panoràmica i del bon temps que està fent. Mentrestant, els centenars de marxadors van avançant al llarg de la ruta, interpretant la descripció i fent les parades reglamentàries. Pel que sabrem més tard, alguns equips que no llegien el relat han passat de llarg del control G, situat a mas Guineu. Sembla que, en pujar el corriol d'accés, veient altres equips més enllà que baixaven del turó, feien dreuera pel bosc i s'hi afegien, ignorant que al cim del turó hi havia situat un control.

2/4 i mig d'1. Arriba el primer equip a la plaça del Centre Cívic de Vilobí, i a partir d'aquest moment no pararan d'arribar-ne. Alguns arriben sols i altres en

L'equip informàtic comença a entrar dades dels participants

Publicació dels resultats provisionals de la Marxa

grup, i la plaça es va animant per moments. La majoria s'instal·la a les taules del bar que els organitzadors han situat al sol, i així, mentre comenten la jugada, prenen una beguda i descansen. Les taules d'arribada recullen els cartonets de pas on estan anotats els números que, transformats, donaran el temps que cada equip ha trigat de control a control. Algú s'encarrega d'anar portant els cartonets a l'equip informàtic, que des d'ara no parará d'entrar dades a l'ordinador. Ben aviat, imprimirà la primera llista provisional amb la classificació dels equips que han arribat. Quan la persona que duu la llista surt a la plaça i enganxa el paper al plafó, una munió de marxadors s'hi apleguen per saber en quina posició han quedat.

A 2/4 de 2 aproximadament arriba l'últim equip. Bé, això no és ben bé així, perquè encara en falta un, que caldrà localitzar perquè triga més del previst. A l'interior del Centre Cívic, l'equip informàtic no para d'entrar dades a l'ordinador i ben aviat s'imprimeix la llista provisional amb la classificació de tots els equips que han participat a la Marxa. El plafó torna a quedar envoltat d'ulls curiosos que vo-

len trobar el seu equip.

Amb l'hora que és, la gana empeny i el camp de futbol, transformat avui en aparcament, es va buidant. Mentrestant, els membres de l'organització van desmuntant taules, pancartes, equip informàtic i tot allò que ha calgut instal·lar i ho van carregant en diversos vehicles. Algú, amb el walkie-talkie, es comunica amb els darrers controls que encara no han arribat a Vilobí per saber si han localitzat l'equip que encara no ha aparegut. I en això, arriben les dues excursionistes extraviades, i ho fan per una banda de la plaça equivocada. És la primera vegada que fan la Marxa i ens expliquen que s'han perdut diverses vegades, que han anat endavant i enrere llegint la descripció sense saber ben bé on es trobaven, però que tot i així l'any que ve tornarien perquè s'ho han passat molt bé. Realment, han entès el veritable esperit de la Marxa. Només els falta una mica de tècnica i un toc d'experiència que avui deuen haver adquirit.

Quan ja gairebé no queda ningú a la plaça, els membres de l'organització fan una darrera mirada als espais que han ocupat durant tot el matí i entren al Centre Cívic a dinar, que s'ho han

ben guanyat. A la tarda, encara, tocarà descarregar tot el material al local de la Talaia. I la parella d'excursionistes que s'han llevat a les 4 de la matinada s'aturaran en alguns punts de la carretera per recollir els rètols indicadors que han anat instal·lant a negra nit. Hauran estat més de 12 hores ininterrompudes. A partir de la setmana que ve, caldrà convocar algunes reunions per fer balanç de com ha anat la Marxa d'enguany. D'aquí a unes setmanes, es farà l'acte de lliurament de premis al local de la Talaia. I a partir de llavors, tocarà començar a preparar la Marxa del 2014, que, com aquesta, tornarà a bellugar una munió de persones que, desinteressadament i amb una empenta desconcertant, tornaran a empenyer la maquinària perquè aquesta activitat continuï estant ben viva en el calendari anual de molta gent.

RESUM RESULTATS DEFINITIU 55a MARXA D'ORIENTACIÓ PER DESCRIPCIÓ AE TALAIA

ORDRE	DORSAL	NOM1	NOM2	NOM3	CLUB	PUNTS
1	65	Sara Constantini	Jordi Otero Morte		No adscrits	7
2	44	Jordi Martí Carbonell	Laura Martí Jarlod	Oriol Martí Jarlod	AE Talaia	9
3	11	Jorge Ramos Boher	Montserrat Planas Sanromà		Foment E.B.	9
4	61	Pere Corominas Rafart	Assumpta Baig Torras	Salvador Baig Torras	AE Talaia	10
5	20	Anna-Llibertat Garcia Sanchez	Laia-Wayra Ortin Garcia		AE Talaia	10
6	6	Joan Viladrich Cases	Josep M. Costa Jimenez	Meritxell Viladrich Canudes	CE Avinyó	10
7	13	Josep Riera Not	Margarida Lobato Vidal		CE Avinyó	11
8	9	Antoni Sagarra Mas	Carles Muntis Alba		AE Talaia	11
9	41	Ramon Mitjans Font	Josep Marcer Font	Clement Rossell Pujol	Xulius	11
10	53	Magda Noës Sidós	Mariona Siches Cuadra	Carme Mestres Mirabent	AE Talaia	12

RESULTATS PER ENTITATS MARXA 2013

ORDRE	ENTITAT	PUNTS
1	AE Talaia	29
2	CE Avinyó	41
3	CE Parets	57

EQUIPS INSCRITS	111	EQUIPS DE TRES PERSONES	28
EQUIPS CLASSIFICATS	97	EQUIPS DE DUES PERSONES	74
EQUIPS NO PRESENTATS	9	EQUIPS FEDERATS	48
EQUIPS DESCLASSIFICATS	5	TOTAL ENTITATS	13

CONTROLS	SITUACIÓ	PERSONES
SORTIDA	VILOBÍ	M. CARME BARCELÓ, JOSEP BLANES, SALVADOR BUTÍ, JOSEP CANDELA, JANI FERRER, PILAR PORRAS, JOAN RAVENTÓS, NATI SALVADÓ I CRISTÓFOL SOLER
A	MIRADOR PRIMER PÊLAG	JOSEP M. ALSO, ANNA CASTELLVÍ I DOLORS LACASA
B	CARENA QUART PÊLAG	MONTSE HUGUET, RAMON MARTÍ I MARIA PLANAS
C. Pas 1 autom.	ENTRE VINYES	AUTOMARCATGE
C	TORRENT CAN BRUGUERES	XAVIER SALLERAS, JESÚS SANTACANA I ORIOL VENTOSA
Pas 2	VINYA CAL TONET	TINA MOYA
D	CAL SALET	VICENÇ CARBONELL, TERESA DURAN, PILAR MELÉNDEZ, MANEL MONTOLIU, ERNEST PERERA, CRISTINA PIQUÉ, ROSA RAVENTÓS, PEP TORRAS I PAQUI
E	SANT SADURNÍ	MARIA ARAGONÉS, JORDI BASSAS I ANDREU USIETO
F	TORRENT	SERGI CANDELA, CARME GUZMAN I DAMIÀ PÉREZ
Pas 3	L'ARBRE MORT	RAMON FORGAS
G	MAS GUINEU	SÒNIA DALLA, JOSEP ELIAS, CRISTINA FORGAS, JORDI FORGAS, ROSER GRIFOLL, MARINA MASSÓ I ÀNGELS PUBILL
Control Motxilla	FORN IBÈRIC	ROSA FARRIOL
H	CAL SÈGOL	PETRI PÉREZ, SALVADOR PUJADAS I JOSEP M. SÁNCHEZ
I	LA CARRERADA	JORDI CANDELA, JOSEP CANDELA I EVELIA CASADO
Pas 4	CAMP JOVE OLIVERES	JORDI MARTÍ
Pas 5	PLAÇA BELLVER	ANTONI ORDOVÁS
J	PLAÇA COOPERATIVA	JOSEP BARNIOL, BLAI POCH I FRANCESC SOLER
ARRIBADA	VILOBÍ	JOSEP BLANES, SALVADOR BUTÍ, LURDES CAMPINS, BLANCA FORGAS, PILAR PORRAS, XAVIER SALLERAS, NATI SALVADÓ I CRISTÓFOL SOLER

Equip obrir marxa:	LURDES CAMPINS, JOSEP CARBONELL, EVELIA CASADO, BLANCA FORGAS I QUETI VINYALS
Equip escombra:	M. CARME BARCELÓ I JANI FERRER
Equip informàtic:	FRANCESC ALTABAS I RAMON CASAS
Preparació itinerari:	JOSEP CANDELA, JANI FERRER, PILAR PORRAS, XAVIER SALLERAS, CRISTÓFOL SOLER I JOSEP TORRAS
Descripció itinerari:	LURDES CAMPINS I BLANCA FORGAS
Relat complementari :	VICENÇ CARBONELL (FOTOGRAFIES DEL GRUP DE MARXES)
Repartiment controls:	JANI FERRER
Material divers :	LURDES CAMPINS, PILAR PORRAS, XAVIER SALLERAS I CRISTÓFOL SOLER
Megafonia, horaris:	SALVADOR BUTÍ, JOSEP M. SÁNCHEZ I CRISTÓFOL SOLER
Trofeus :	JOSEP CANDELA, JANI FERRER I CRISTÓFOL SOLER
Metge:	JORGE LUIS PASSARELLI

CASA ROSET
des de 1934

Lampisteria
Aigua
Electricitat
Gas
Climatització
Energies alternatives

Carrer del Recreo 65
Vilanova i la Geltrú
Telèfon 938 936 011
casarosetsa@casaroset.com

**Clínica
Dental
Solé**

Ens especialitzem
en el teu somriure *

Av. Balmes 30 1r
Vilanova i la Geltrú
Telèfon 93 815 26 41

Autor: Salvador Butí

Qui és el responsable?

De fet tothom hauria de ser responsable de si mateix. Tothom hauria de ser conscient de les seves limitacions i assumir la responsabilitat respecte els seus propis errors. És clar que en les activitats col·lectives hi ha la possibilitat que actuacions d'altres repercuteixin sobre un mateix i aleshores comença a no saber-se sobre qui recau la responsabilitat. No obstant això, i entrant ja directament en el món de l'excursionisme, si tenim en compte que el grup es coneix, que són amics, que accepten que tothom pot tenir un moment dolent -fins i tot un mateix- i que tots plegats actuen amb la millor bona fe del món, la responsabilitat hauria de continuar sent individual.

Altra cosa seria si les sortides s'organitzessin de manera professional, amb un responsable establert i que els participants s'hi haguessin d'apuntar a canvi de pagar pel servei i per l'experiència i capacitat demostrada del guia que, evidentment, disposaria d'una titulació ben homologada. Potser les coses acabaran així, però encara no és aquesta la realitat de les nostres entitats excursionistes i, per des-

comptat, no és el cas de la Talaia. A mi, personalment, m'agradaria que continués com fins ara molts anys més i que l'espontaneïtat d'organitzar una excursió per descobrir una zona o les ganes de portar els teus companys a conèixer uns paisatges que et van emocionar, continués sent la base de les planificacions. Potser és ingenuïtat, però no m'imagino l'excursionisme com una activitat en què, per anar d'excursió, hagi de triar entre les propostes d'una programació feta amb criteris professionals i econòmics, sense imprevistos i segons el nivell que puguis acreditar. Prefereixo la frescor, l'espontaneïtat, el dubte en una cruïlla de camins, el decidir sobre un mapa i haver de fer canvis perquè la realitat sempre és diferent de com te l'imaginaves. Si busquem responsables, trobarem que ningú voldrà assumir responsabilitats i, per tant, hauríem de tenir clar allò que es deia al principi: tothom ha de ser responsable d'ell mateix i el col·lectiu ha d'explicar clarament -sense sobrevaloracions ni subvaloracions- com és l'excursió que es proposa, tenint sempre present que possiblement hi haurà imprevistos que, sovint, es convertiran en anècdotes que es podran recordar amb satisfacció.

La Ronda del Moianès

Autor i fotografies: Agustí Poch

En tornar de les vacances d'estiu de l'any 2011 vàrem fer l'etapa "Castellar de n'Hug - Coll de Pal" del GR-3B (setembre), la penúltima etapa del Camí del Nord, "Prats de Molló - Refugi de Marialles" (octubre) i l'etapa "Alp - Bellver de Cerdanya" també del GR-3 (novembre); aquesta última en comptes de l'etapa inicialment prevista "Coll de Pal - Alp" que no es va poder fer pel culpa del mal temps.

Tenint en compte que l'última etapa del Camí del Nord teníem previst fer-la pel juny i que durant el mesos d'hivern la continuació del GR-3B no era factible, ens proposàrem fer un nou sender que a més a més fos proper i no ens obligués a llargs desplaçaments amb l'autocar.

I així, després de considerar diferents possibilitats, escollírem el GR-177, o Ronda del Moianès. Aquest és un sender amb un recorregut circular que discorre pels termes municipals de Moià, Calders, Monistrol de Calders, Granera, Castellterçol, Sant Quirze Safaja, Castellcir, Collsuspina, l'Estany, Santa Maria d'Oló i, finalment, retorna a Moià. Tots els municipis són de la comarca natural del Moianès, si bé administrativament es reparteixen entre les comarques "oficials" d'Osona, el Bages i el Vallès Oriental.

s'ha editat, però els companys del Grup Excursionista Moianès Independent (GEMI) ens en varen proporcionar un esborrany que ens fou de molta utilitat a l'hora de preparar les etapes. En aquest esborrany el recorregut del sender, d'uns 110 km, està distribuït en sis etapes però nosaltres el vàrem planificar per tal de fer-lo en set etapes; a una mitjana de 15,7 km per etapa.

Aquestes set etapes van ser: "Moià - Calders" (18/12/2011), 17 km, 37 participants; "Moià - Granera" (5/02/2012), 16,2 km, 51 participants; "Granera - Castellterçol" (4/03/2012), 15,1 km, 52 participants; "Castellterçol - Castellterçol" (15/04/2013), 13,6

km, 56 participants, "Castellterçol - Collsuspina" (21/10/2013), 15 km, 47 participants; "Collsuspina - Santa Maria d'Oló" (18/11/2012), 16,5 km, 54 participants; "Santa Maria d'Oló - Moià" (16/12/2012), 16,3 km, 40 participants. La mitjana de participació fou de 48 senderistes/etapa.

Al llarg d'aquestes etapes vàrem poder veure tres dòlmens: el de Santa Magdalena, el del Pla de Trullars i el del Puig Rodó, una petita mostra de les moltes restes neolítiques que hi ha per la zona. També fou interessant el pas per les cases troglodites de les Esplugues, prop de Castellterçol.

De les moltes masies que ens tro-

Roure monumental del Giol

La topogua del GR-177 encara no

Sortida plujosa des de Castellterçol

Travessant el riu Sec

bàrem fent camí potser cal destacar la Casa fortificada de la Coma amb la seva ermita de la Mare de Déu del Consol, el gran casalot de la Sala de Sant Llogari, la Masia, també fortificada, de Vilarassau amb l'ermita de Sant Vicenç de la Roda i el conjunt de Santa Coloma Sasserra amb la seva ermita i el monumental roure del Giol.

Altres ermites per on passàrem són la minúscula de Sant Pere Màrtir, en arribar a Granera, la de Sant Julià d'Úixols, en sortir de Castellterçol, i la gairebé enderrocada de Sant Miquel, prop de Santa Maria d'Oló. I, està clar, el magnífic monestir de Santa Maria de l'Estany.

D'incidències se'n podrien explicar de cadascuna de les etapes però potser les més recordades seran el pas de la riera de Calders per un pont improvisat, la nevada que ens va caure en arribar a Granera, la deserció d'una bona part del grup per por de la pluja en sortir de Castellterçol, les remullades en travessar el riu Sec, la reculada forçosa de l'autocar a Santa Maria d'Oló...

Pujant cap a Sant Pere Màrtir, amb un paisatge hivernal

Bé, tot plegat un altre sender per als 30 anys d'anar amunt i avall! a la col·lecció. I aviat arribarem

Relació de sortides Curs 2012-2013

15 i 16 de setembre de 2012

Sortida inaugural del curs
Travessa Santuari de Núria - Coma de Vaca - Queralbs
(39 participants)

21 d'octubre de 2012

Etapa 5 del GR-177. Castellterçol - Collsuspina (15 km) (47 participants)

18 de novembre de 2012

Etapa 6 del GR-177. Collsuspina - Santa Maria d'Oló (16,5 km)
(54 participants)

16 de desembre de 2012

Etapa 7 del GR-177. Santa Maria d'Oló - Moià (16,3 km)
(40 participants)

13 de gener de 2013

Etapa 1 del GR-192. Cambrils - Mont-roig del Camp (12,4 km)
(63 participants)

17 de febrer de 2013

Etapa 2 del GR-192. Mont-roig del Camp - Pratdip (14,2 km)
(56 participants)

10 de març de 2013

Etapa 3 del GR-192. Pratdip - Masboquera - Pratdip (15 km)
(55 participants)
Aquesta etapa es va haver d'acabar a Masboquera perquè la llera del riu Llastres estava inundada.

14 d'abril de 2013

Etapa 4 del GR-192. Masboquera - Pista del Mas del Plater (18,8 km) (34 participants)

12 de maig de 2013

Etapa 5 del GR-192. Pista del Mas del Plater - El Perelló (12,4 km)
(53 participants)

9 de juny de 2013

Etapa 3B del GR-192. Masriudoms - Riu Llastres (7,9 km)
(37 participants)

Aquesta etapa és part de la que s'havia de fer el dia 10 de març.

Què és el repte dels 100 Cims?

Autor i fotografies: Carles Torras

Què és el repte dels "100 Cims"?

El repte dels "100 cims" no és una competició. La FEEC, a proposta de les Delegacions Territorials, ha elaborat un catàleg amb els cims més representatius i característics de Catalunya. Dels cims del catàleg, cadascú pot escollir els cent que li siguin més atractius i que li permetin superar el repte.

L'objectiu que es pretén amb els "100 cims" és conèixer les diferents contrades del nostre país mitjançant l'excursionisme. Per tant, no és un repte apte únicament per a les persones més ben preparades, sinó que tothom hi té cabuda, ja que en el catàleg hi ha cims de tota mena, des dels de baixa muntanya fins als 3000 del Pirineu.

Qui hi pot participar?

Hi poden participar totes les persones que tinguin llicència federativa, amb independència de quin sigui el tipus de llicència que tinguin i des dels 7 anys d'edat.

Cims puntuables

Són puntuables els cims que figuren en el llistat de la FEEC. El llistat s'ha elaborat amb cims inclosos dins el territori de Cata-

lunya, però també se'n proposen d'Andorra i la Catalunya Nord. A més, es dona l'opció a fer fins a 10 cims que estiguin fora de l'àmbit del llistat i que siguin remarcables per la seva altitud, les seves característiques geogràfiques o qualsevol altre motiu.

Com funciona l'activitat?

- Perquè un cim tingui validesa s'haurà d'assolir per qualsevol dels seus vessants.

- No hi ha un mínim de cims a fer en un any, ni tampoc hi ha limitació en el nombre de cims assolits per dia.

- No hi ha un termini per a efectuar les ascensions.

- Perquè una ascensió tingui validesa ha d'estar avalada pel president de l'entitat a la qual pertanyi el federat.

- Es tracta d'un reconeixement honorífic i, per tant, no s'establirà cap classificació per nombre de cims assolits, ni per cims assolits en un determinat període de temps.

- Anualment, la FEEC farà el reconeixement als federats que hagin assolit els "100 cims".

- A la plana web de la FEEC hi

haurà una fitxa on el federat podrà inscriure la seva ascensió, però no se li comptarà fins que el president de la seva entitat no li hagi validat l'ascensió. Aquesta fitxa inclourà les dades bàsiques de l'excursió (dia i cim assolit) i podrà fer-se servir per més d'una persona. És a dir, si es tracta d'una excursió col·lectiva, només caldrà omplir una fitxa. L'interessat o l'entitat a la qual pertanyi farà el lliurament de l'original de la fitxa a la FEEC.

- Com una consideració especial, els federats de més de 60 anys poden justificar fins a un total de 50 cims, amb una validació del president de la seva entitat en la qual acrediti que han assolit els cims en una data anterior a l'inici de l'activitat dels "100 cims". L'inici de l'activitat serà el dia 1 de juliol de 2006 i, com ja s'ha indicat, només seran vàlides les ascensions efectuades amb posterioritat a aquesta data, tret del cas dels federats de més de 60 anys.

- Els federats que ho desitgin podran fer arribar a la FEEC la descripció de la ruta realitzada. Aquestes informacions es penjaran a la plana web de la FEEC perquè es puguin consultar.

Comitè regulador

Hi haurà un comitè designat per

Baixant del puig de Sant Antoni cap a Bonastre

Consell de la FEEC i que estarà format per membres d'aquest Consell i de persones vinculades al món de la muntanya, que regularan qualsevol incidència que faci referència a aquesta activitat. La seva missió serà portar el control de les ascensions efectuades i resoldre els dubtes que puguin sorgir, així com aprovar els cims que no figurin en el catàleg. *Aquesta informació està a la pàgina web de la FEEC:*
<http://www.feec.cat/activitats/llista-de-cims>

BTT: Sant Vicenç de Calders - Puig de Sant Antoni

Sortida molt interessant en BTT pel Baix Penedès. Podem aprofitar el transport públic, el tren, per arribar al punt de partida. El recorregut comença i acaba a l'estació de tren de Sant Vicenç de Calders, passant pel Vendrell, Albinyana, Bonastre i Roda de Berà. A mig camí assolirem el puig de Sant Antoni (409 m) des d'on es domina el Baix Penedès i l'Alt Camp i si el dia és clar es veu des de la Serra del Montsià a Montserrat.

FITXA TÈCNICA

- Desnivell acumulat: + 1000 m
- Distància: 41 km
- Dificultat: Mitjana – alta. Tant per la distància com pel desnivell acumulat i per la dificultat tècnica per ciclar per alguns trams. 100 % reciclable
- Horari: 4 h (més parades)
- Inici i final: Estació de tren de Sant Vicenç de Calders
- Època aconsellable: totes menys l'estiu

DESCRIPCIÓ DE L'ITINERARI

Sortirem de l'estació de Sant Vicenç direcció la N-340 i l'autopista. Passarem pel costat del turó del Telègraf, això farà que ja des d'un primer moment comencem a pujar fort, pels carrers del poble. Arribats al turó baixarem per pista i corriol fins al camí que va paral·lel a l'autopista i el seguirem direcció al Vendrell. Aquest tram està marcat al terra amb unes fletxes blanques, segurament d'alguna cursa. Estem fent la part més lletja i des-

agradable de tot el recorregut al seguir l'itinerari de l'autopista cap al nord, uns quilòmetres. Sortirem del Vendrell endinsant-nos en el bosc, per camins i corriols cada cop més bonics i passant al costat de nombroses mulasses. D'aquí a Albinyana cada cop el paisatge esdevé més bonic i el camí és molt variat, des de pistes senzilles a corriols amb molta pedra i tècnics. Per un d'aquest corriols s'arriba a l'entrada de l'Aqualeón Safari. Ara començarà la part més dura d'ascensió del recorregut, pujar per pista fins al costat de l'ermita de Sant Antoni d'Albinyana i després continuar pujant direcció a Bonastre. Cal estar atents quan arribem a prop de la cota 370 m, perquè d'una corba de la pista principal surt un camí ciclable que ens portarà carenejant fins al cim del Puig de Sant Antoni. Aquest tram és especialment bonic, però sense ombres, només hi ha matolls.

Després del merescut descans al cim comença la baixada. Primer cal tornar a la pista principal i després continuar carenejant cap a Bonastre, poc abans d'arribar-hi la pista baixa fort. De Bonastre cal agafar un parell de quilòmetres, aproximadament, la carretera TV-2041 cap a Roda de Berà. La deixarem per pujar per pista fins al coll de Repàs i baixar després per una pista amb un terreny molt pedregós fins a Roda de Berà. Creuarem el poble i ens dirigim cap al nord seguint la via del tren per pista. A l'alçada del Francàs, quan les forces comencen a escassejar i tot sembla indicar que només caldrà seguir la costa per arribar al nostre destí, ens desviem cap a la muntanya direcció al Mas Astor. Ara només queda la dura pujada final, primer per pista i després per corriol, baixant després un tros per corriol i anant a sortir a la urbanització de Sant Vicenç de Calders propera al turó del telègraf. D'aquí només cal

buscar el carrer més apropiat per baixar fins a l'estació.

Sortida molt variada quant al tipus de terreny, camí i paisatge, que ens reserva l'agradable sorpresa del bonic paratge del Mas de l'Astor al final del recorregut, quan ja tot sembla indicar que des de Roda de Barà al final només farà baixada. A part d'aquest hi ha dos trams especialment bonics del recorregut: la zona prèvia a Albinyana amb nombroses mulasses i el tram carener del cim i des d'aquest cap a Bonastre.

Comapedrosa 2942 m

El Comapedrosa és el cim més alt d'Andorra i la seva via d'ascensió més habitual és des d'Arinsal (Andorra) passant pel refugi guardat de Comapedrosa. En canvi us proposo coronar aquest cim des de Catalunya, per Baiau. El GR-11 passa per la Portella de Baiau, a poc més de 100 m de desnivell sota el cim, així que tant si pugem

des d'Andorra com si ho fem des de Catalunya haurem de seguir el GR fins a la Portella.

A 2500 m, en un turó al costat dels estanys de Baiau, hi ha el refugi lliure de Baiau de la FEEC. En bon estat de conservació, té com a molt divuit places en llitera (compartint la llitera dues persones).

L'ascensió es pot planificar fent nit en aquest refugi, ja que des de l'aparcament del Pont de la Molinassa (Vall Ferrera) al refugi hi ha 3 h sense comptar parades.

El refugi està al bell mig del circ de Baiau, en un indret preciós. Pot semblar que al tractar-se de la zona de pas del GR-11 hi hagi molta gent però en realitat no és així, més aviat al contrari.

La part més dura de l'ascensió és la tartera que hi ha per pujar a la Portella de Baiau, molt inestable, on cada pas amunt implica relliscar una mica avall.

FITXA TÈCNICA

- **Desnivell:** + 700 m (fins al refugi) + 400 m (del refugi al cim)
- **Distància:** 18 km
- **Dificultat:** mitjana
- **Horari:** 3 h (fins al refugi) i 2 h (del refugi al cim), sense comptar parades i cal comptar un mínim de 4 h per baixar.
- **Inici:** aparcament del Pont de la Molinassa (on es deixen els vehicles per pujar a la Pica d'Estats des del refugi de la Vall Ferrera, molt proper a l'aparcament). Per arribar-hi cal anar per carretera fins a Àreu i d'aquí continuar per pista forestal.
- **Època aconsellable:** Estiu o principis de tardor quan la temperatura encara no sigui gaire baixa i no hi hagi neu.

DESCRIPCIÓ DE L'ITINERARI

És un itinerari sense pèrdua ja que cal seguir el GR-11, tot i que en alguns punts no està gaire

Panoràmica des del cim del Comapedrosa

ben senyalitzat.

En un primer moment ens dirigirem cap al Pla de Boet i després, ja entre el bosc, començarem a pujar cap al pla d'Arcalís i la Socalma. Els arbres començaran a escassejar i aviat el terreny serà àrid. Nosaltres girarem cap al sud – est (al fons ja es veu el refugi), passant a prop dels estanys d'Ascorbes i d'aquí al refugi. Si feu nit aquí, la temperatura és alta i el temps bo, podeu fer un bany reconfortant a l'estany de Baiau. Des del refugi cal vorejar el vessant est – sud-est de l'estany i començar aleshores la dura ascensió a la Portella de Baiau. Aquí hi ha la frontera i ja veiem el cim, queden encara uns 100 m més de desnivell força drets. Primer arribarem al coll que hi ha entre el Comapedrosa i el Pic de Baiau i d'aquí es continua per l'aresta, força aèria en algun punt, fins al cim. La baixada serà desfent el mateix camí, tot i que es pot pujar al Pic de Baiau des d'on hi ha una bonica vista de tota la vall i del cim del Comapedrosa.

Tots aquells que disposeu de GPS us podeu descarregar el track d'aquesta sortida a la següent adreça electrònica:

<http://ca.wikiloc.com/wikiloc/spatialArtifacts.do?event=setCurrentSpatialArtifact&id=2628086>

Panoràmica de la ciutat de Barcelona des del turó d'en Galzeran

Serra de Marina (Montgat - Santa Coloma de Gramenet)

Aquesta és una proposta per conèixer el Barcelonès Nord i aconsello fer-la amb transport públic. Es tracta d'una sortida tipus senders, primer per la zona urbana de Montgat i Tiana i un cop assolit el cim del turó d'en Galzeran careneja per la serra de Marina seguint el GR-92 cap a Badalona i Santa Coloma. En una sola jornada es poden assolir tres cims de la llista:

- Turó de Montgat (40 m). Aquest és el cim més baix de tots els proposats a la llarga llista de 175 cims, però permet gaudir d'una bonica vista de la costa sud del Maresme i el Barcelonès. Aquí es va forjar la fundació del Centre Excursionista de Catalunya i hi ha un monument commemoratiu al cim que ho recorda.

- Turó d'en Galzeran o d'en Maties (484 m). Punt més alt de tot el recorregut

- Puig Castellar (303 m). En el seu cim trobem les restes d'un poblat ibèric de la tribu laietana fundat a l'entorn del s. VI aC.

FITXA TÈCNICA

- **Desnivell:** + 1000 m
- **Distància:** 17,5 km
- **Dificultat:** Mitja - Baixa
- **Horari:** 4h 30 min (més parades)
- **Inici:** Estació de tren de Montgat
- **Final:** Barri de Singuerlín (Santa Coloma de Gramenet). Aquí es pot agafar un autobús que permet enllaçar després amb el metro de Barcelona i amb aquest anar cap al tren.
- **Època aconsellable:** Qualsevol excepte l'estiu i els dies de més calor. Si hi anem a la tardor podrem tastar les abundants cirretes d'arboç de la Serra de Marina.

A part de pujar als cims esmentats, el recorregut passa pel costat del Monestir de Sant Jeroni de la Murtra, joia del gòtic català (s.XV), al terme de Badalona.

DESCRIPCIÓ DE L'ITINERARI

Sortim de l'estació del tren de Montgat i direcció nord veiem un petit turó al costat del mar, foradat per un túnel del tren. És el Turó de Montgat, on ens dirigim en primer lloc. D'aquí cal anar cap al centre de Montgat i passar les diferents vies ràpides de la zona, per passos elevats, camí de Tiana. Aquest és el tram menys agradable de tot el recorregut. Sortim de Tiana camí de l'ermita de la Mare de Déu de l'Alegria i posteriorment remuntarem per pista ampla i sense cap tipus d'ombra fins gairebé al cim del turó d'en Galzeran. El desnivell aquí és important i pot fer una mica desagradable l'ascensió en cas de fer calor. Al cim d'aquest turó hi ha una torre de guaita forestal ja que des d'aquí les vistes són extenses. Ara seguirem el GR-92 cap al sud, passant pel coll de Montalegre. Aquest tram carener de la

Serra de Marina és molt bonic i les vistes no ho són menys, a part que, en tractar-se d'un GR, no té pèrdua. A l'alçada de l'Hospital de Can Ruti (Badalona) el camí deixa la carena i passa a tocar de l'hospital per anar després cap al monestir de Sant Jeroni de la Murtra (aquesta zona té algunes ombres). Des d'aquí cal anar direcció a l'ermita de Sant Climent i posteriorment cap al cim del Puig Castellar, fent alguna pujada forta. Ara ja es comencen a notar la distància i desnivell fets. Des del cim del Puig Castellar tenim les cases del barri de Singuerlín molt a prop i es pot baixar una mica camp a través directament cap aquí (la pista fa molta volta). Ara només cal esperar l'autobús que ens porti cap al centre de Santa Coloma de Gramenet per agafar el metro i després poder anar a buscar el tren de tornada a casa.

Tots aquells que disposeu de GPS us podeu descarregar el track d'aquesta sortida a la següent adreça electrònica: <http://ca.wikiloc.com/wikiloc/view.do?id=2628072>

Montcorbison 2173 m

La proposta d'aquest article és coronar el cim del Montcorbison amb esquís de muntanya. Pel fet de tractar-se d'una ascensió poc freqüent amb esquís de muntanya,

no hi ha molta informació a internet (font principal per preparar moltes sortides).

Aquest cim, situat al bell mig de la Vall d'Aran, just a sobre mateix de Viella, té unes magnífiques vistes de tota la vall, el massís de la Maladeta i moltíssims cims més. La seva alçada pot semblar modesta però en canvi té un pendent molt pronunciat en els 300 m últims i això fa que no sigui una ascensió senzilla quan la neu hi és present.

Hi ha dues dificultats principals per programar l'ascensió hivernal d'aquest cim: una és que hi hagi suficient neu i sigui esquiable fins a cotes força baixes (com a mínim per sobre dels 1600 m) i l'altra la possibilitat altament probable de trobar neu a la carretera que porta fins a la Bassa d'Oles 1.600 m (que és fins on es pot arribar amb el cotxe a l'estiu) i que pot fer que l'ascensió pugui arribar a superar els 1000 m de desnivell. Una altra dificultat que existeix en totes les ascensions hivernals és el risc d'allaus. L'ascensió es fa pel vessant nord, nord-oest, on la neu no està normalment tan ben establitzada com en altres vessants i això cal tenir-ho molt en compte, en funció del risc d'allaus. El mes de febrer d'enguany hi va haver una allau en aquesta zona que va provocar la mort d'un muntanyenc i ferides al seu company. En totes les sortides hivernals cal tenir sem-

pre present aquest risc i no anar-hi quan no sigui aconsellable.

FITXA TÈCNICA

- Desnivell acumulat: 1.000 m
- Distància: 14,5 km
- Dificultat: mitjana
- Horari: 4h i 30 min (més parades)
- Inici: cal sortir de Viella i anar cap a Gausac, continuant per la carretera / pista asfaltada de la bassa d'Oles. La neu pot obligar a deixar el vehicle a una cota molt baixa, tot i que sigui discontinua encara. Per tant cal pensar que a la part inicial i final del recorregut calgui portar els esquís a la motxilla.
- Època aconsellable: de gener a meitat de març, ja que la neu a cotes baixes pot ser escassa a finals de temporada.

DESCRIPCIÓ DE L'ITINERARI

La part inicial del recorregut serà seguint la pista / carretera que puja a la bassa d'Oles, en cas que la neu no permeti arribar fins aquí. Si es vol evitar alguna corba de la pista es pot seguir un PR que va pel dret, a través del bosc, però si es porten els esquís a l'esquena pot no ser gaire bona idea perquè passar entre arbres serà difícil. Encara que la pista faci volta no hi ha pèrdua i sempre podrem passar (amb els esquís als peus o a l'esquena en funció de la presència de neu).

Un cop arribem a la bassa d'Oles cal continuar pel PR fins a la borda de la Vila i a partir d'aquí girar cap a l'oest pujant suaument entre el bosc cada cop més clar fins a la cabana de la "pleta des Anhèths". Ara estem a la base del cim i queden 300 m de desnivell molt drets. Caldrà buscar l'itinerari més fàcil i amb menys

Vista panoràmica des del Montcorbison. Al fons, la Maladeta

risc d'allaus. Per aquest motiu és aconsellable dirigir-se cap a l'aresta oest per on sembli més senzill. El vessant de Gèles té molt pendent i cal dominar la tècnica de la volta maria per no fer un esforç excessiu i no relliscar. A la cota 2100 hi ha un gran clot. Des d'aquí al cim encara fa més pendent i és molt possible que calgui deixar aquí els esquís i continuar amb grampons i piolet.

El descens el farem seguint el mateix itinerari de l'ascensió.

Tots aquells que disposeu de GPS us podeu descarregar el track d'aquesta sortida a la següent adreça electrònica:

<http://ca.wikiloc.com/wikiloc/spatialArtifacts.do?event=search>

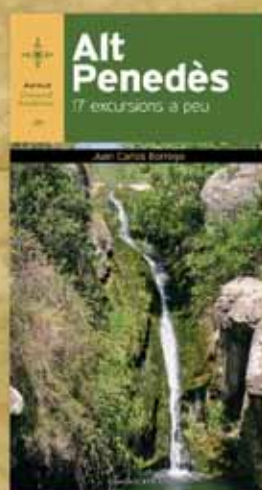
FEROPTICA

Professionals de la visió i l'audició

Audífons: digitals programables,
analogics invisibles, introauriculars o
retroauriculars

C. de Josep Coroleu 74 • Telèfon 93 815 74 72
Rambla Principal 55 • Telèfon 93 814 38 62
Vilanova i la Geltrú

N O V E T A T S

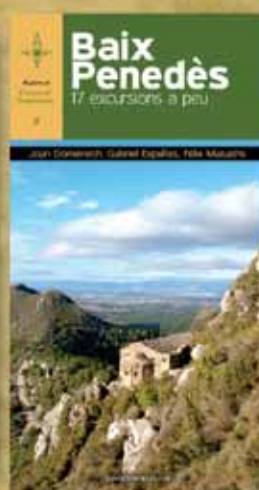

ALT PENEDES

17 excursions a peu

Autor: Juan Carlos Borrego
Nombre de pàgines: 120
Nombre d'il·lustracions: 82
Preu: 12,30 euros
ISBN: 978-84-9034-009-7

Amb aquesta guia trobareu 17 propostes per passar un bon matí triscant pels llocs més emblemàtics del Penedès, tant de la serralada prelitoral com la serralada litoral o la depressió penedesenca. Ermites, castells, rius, pobles amb encant, masies, vinyes, boscos, gorges, cims, fondalades, cabanes de pedra seca, torres de defensa medievals, cellers i caves..., tot un món per gaudir-lo a pas tranquil.

BAIX PENEDES

17 excursions a peu

Autors: Joan Domènech / Gabriel Espuñes / Fèlix Masachs
Nombre de pàgines: 120
Nombre d'il·lustracions: 68
Preu: 12,30 euros
ISBN: 978-84-15456-12-4

En aquesta guia hi trobareu 17 excursions per fer a peu per la comarca del Baix Penedès. S'ha tingut cura que hi fossin presents els tres àmbits geogràfics de la comarca. Tot i que la majoria d'itineraris tinguin com a decorat la zona més muntanyosa, també podreu gaudir de passejos per la plana entre vinyes ben conreades, o d'altres, amb el blau infinit del mar com a teló de fons.

ANY TOLDRÀ

“Vilanovina” 66 anys després

Al meu pare Jaume Barceló Medina, per les moltes hores i idees compartides entorn d'aquesta exposició i que malauradament no va poder veure.

Autora: Maria Carme Barceló i Martí

deixaren. És llei de mínim agraïment”. I l'article continuava amb la seva biografia.

La junta actual d'Amics de la Sardana, hereus d'aquests missatges, volguérem fer una cosa especial i, inspirant-nos en les exposicions que apleguen obres d'artistes disperses, vam voler reunir tota

la partitura original de la sardana que es troba al Fons de la Biblioteca Museu Víctor Balaguer. La sardana va ser dedicada pel mestre Toldrà a la Secció Folklorica de la Societat Coral “La Unió Vilanovesa” i diu “A la Secció Folklorica de la Societat Coral “La Unió Vilanovesa”. Amb una cordialíssima abraçada. Eduard Toldrà, 19-

Amics de la Sardana, secció autònoma de l'entitat que aviat complirà 50 anys de la seva existència, tenia molt clar que el 50è aniversari de la mort del mestre Eduard Toldrà no li podia passar per alt i que calia dedicar-li un acte important.

En el butlletí núm 2 de la secció editat el mes de maig de 1969 ja recollia un record i homenatge al mestre Eduard Toldrà. Deia: *En el setè aniversari de la seva mort, esdevinguda el 31 de maig del 1962, dia de l'Ascensió, pensant en els sardanistes joves que ens llegiran, que desconeixen molts dels valors nostres, i més concretament dels més nostres, com són els qui vegegen la primera llum a Vilanova, volem parlar encara que sigui d'una manera molt ràpida, d'Eduard Toldrà. Perquè si bé és veritat que, mentre viu, cap gran home “no és profeta a la seva terra”, el mínim que podem fer és donar a conèixer a les generacions que ens segueixen els fets dels homes il·lustres que ens*

Inauguració de l'exposició “Vilanovina 66 anys després” a la sala d'actes de l'AE Talaia, el 28 de setembre de 2012. D'esquerra a dreta, Montserrat Comas, Antoni Penna, Joan Toledano, Manuel Masana, M. Carme Barceló, M. Lluïsa Muntada, Marijó Riba i Joan Raventós. **Fotografia:** Salvador Butí. Arxiu: Amics de la Sardana.

la documentació referent a la sardana Vilanovina que va escriure Eduard Toldrà a Cantallops l'any 1946 i estrenada a Vilanova el 12 d'octubre d'aquell any amb motiu del II Concurs de Sardanes. En aquesta exposició es va reunir

10-47. Junt amb la dedicatòria, hi posà unes notes de la sardana *Vilanovina*. Aquesta dedicatòria ens va fer anar de corcoll un cert temps perquè no la trobàvem enlloc, fins que l'Àngel Olivé ens va informar que estava en el llibre

d'or de la Secció Folklòrica que ell guarda. Un any després d'haver-la escrita va venir de visita a Vilanova i va fer la dedicatòria de la sardana *Vilanovina* en aquest llibre.

També vàrem exposar el programa del II Concurs de Sardanes celebrat l'any 1946 i que vàrem reproduir en el programa editat per anunciar l'exposició. Junta-ment amb aquest es pogueren veure els dels anys 1945 i 1947, guardats al Fons de la Biblioteca Museu Víctor Balaguer i a l'Arxiu Escofet.

Pel que fa a les fotografies, cal reconèixer que fou difícil trobar-ne i calgué l'arxiu personal de moltes persones per poder-les exposar.

La fotografia més buscada era la del mestre saludant els assistents el dia de l'estrena de la

Visita de la Secció Folklòrica a la Biblioteca Museu Balaguer, Vilanova i la Geltrú, 2 de març de 1947. Foto: Fons Biblioteca Museu Balaguer.

altres que foren exposades corresponien a l'Arxiu Escofet i a la família Garcia Pujades.

van ballar al concurs de sardanes i que van estrenar la sardana *Vilanovina*; eren les colles Flors d'Ametller, Sant Jordi, Humor i Alegria i Roselles vilanovines.

Colla Sardanista Flors d'Ametller, 1947. D'esquerra a dreta: Manuel Prats, Tomàs Bertran, Blai Escobedo, Santiago Serra (delegat), Isidre Jacas, Àngel Olivé, M. Rosa Duran, M. Rosa Burguès, M. Auxiliadora Balanyà, Lluïsa Carbonell i Montserrat Jansà. Foto: Arxiu: AE Talaia. Donació: Maria Prats i Bayo.

sardana i que finalment s'hagué d'escanejar d'un opuscle que acompanyava el disc d'Eduard Toldrà de la col·lecció Clàssics de la Sardana de l'any 1980. Les

També vam poder recollir, gràcies a la donació que ens va fer la Maria Prats, la germana del Manel, a l'arxiu de l'AE Talaia, les fotografies de les colles vilanovines que

Quan la Maria ens va fer arribar aquestes fotografies, el Salvador em va fer veure que si no se sabien els noms de les persones que hi figuraven, aquestes fotografies perdien la meitat del seu valor. Per tant ens vam posar a la recerca dels noms i ho vam aconseguir gràcies a l'Àngel Olivé, la M. Rosa Duran, la Teresa Sonet i la Maria Prats. Posteriorment, la Isabel Romeu em va dir que el seu pare havia ballat a l'Humor i Alegria i diria a la seva mare que busqués les fotografies. I fou així com, gràcies a la seva mare Isabel Bertran i a la Maria Prats, es va poder saber el nom dels components de les colles sardanistes.

Parlant d'aquest projecte amb la Montse Comas va dir-nos que creia que el Fons de la Biblioteca Museu Víctor Balaguer tenia dues fotografies de la Secció Folklòrica, i quina va ser la nostra sorpresa en veure que en aquestes fotografies estaven retratades les persones

Colla Sardanista Humor i Alegria, I Concurs de Colles Sardanistes, Vilanova i la Geltrú, 14 d'Octubre de 1945. D'esquerra a dreta: Montserrat Feliu, Maria Prats, Núria Prats, Maria Pascual, Carme Peris, Joaquim Baig (delegat), Jaume Rovira, Jordi Aragonès, Albert Tort (pare), Josep Romeu i Rafael Garcia. Foto: Ramir Horro. Arxiu Isabel Bertran i Carbonell.

Colla Sardanista Sant Jordi, III Concurs de Colles Sardanistes, Vilanova i la Geltrú, 19 d'octubre de 1947. D'esquerra a dreta: M. Rosa Burguès, Jordi Serra, Montserrat Foguet, Joaquim Baig (delegat), Eduard Calàbria, Maria Prats, Josep Ferrer, Montserrat Burguès i Manuel Serra. Foto: Ramir Horro. Arxiu: AE Talaia. Donació: Maria Prats i Bayo.

que havien format part d'aquella Secció Folklòrica a la qual el mestre Toldrà va dedicar la sardana Vilanovina. Les fotografies tenien

dedicatòria "La Secció Folklòrica dedica aquesta fotografia a la Biblioteca Museu Balaguer en recordança de la seva visita efec-

II Gran Concurso de Sardanistas en el Campo de Deportes de E. y D.

15 de octubre de 1946 - Tarde, a las 3

Cobles:

«COLLA BARCELONA» y «LA PRINCIPAL DEL PANADÉS»
Durá extenso el festival con los siguientes sardanes, bailados para los señores sardanistas:

P. COSTA DE OYA Coto
P. MONTESSO Solera
P. GIRASOL (estocó) Vallès

CONCURSO:

1. **Rovira 777** 8...9
2. **Huiment: VILANOVINA** (estocó) TOLDRÀ
3. **Huiment: SONNI** Puigferrer
4. **Germans: EL GIGANTE DE VILANOVA** Serra

Finalizó el concurso una vez verificada la repetición de las premias a los «Colles» ganadoras, con la audición de las sardanas:

R. BELLETA (estocó) SAGARRA
P. LA FIESTA MAJOR DE VILAFRANCA Toldrà
P. LA PROCESSION DE SANT BARTOMEU Català
P. EL RELLI PENEDÉS Solera

La 1ª sardana de «Huiment», «VILANOVINA», de la cual es autor el hijo predilecto de nuestra ciudad, D. EDUARDO TOLDRÀ, ha sido escrita en profusa para este Concurso, por cuyo motivo, desde estas páginas, reconocemos a los señores sardanistas, por su interés y valor intelectual de nuestra música popular, al testar el trabajo agradecido.

El acto del CONCURSO será representado por E. A. J. 35 RADIO VILANOVA, SEÑORA DEL PASAJERO. Toda audición, verificada desde el mismo Campo de Deportes, en presencia de la acreditada firma social «UNIO HEDIMARCA, S. A.», de la carretera de San Sadurn de Noya, elaboradora de exquisito shampú.

Exposició Vilanovina, 66 anys després

Divendres 28 de setembre de 2012,
a 2/4 de 9 del vespre, al local de l'AE Talaia,
de Vilanova i la Geltrú

Actiu de la Sardana de l'AE Talaia

tuada el dia 2 de març de 1947" i signa Joaquim Maria Baig Aribau que aleshores era el president de la Secció Folklorica.

En aquesta exposició es pogueren veure altres documents relacionats amb el tema Toldrà i Vilanova, dels quals se n'ocuparen el Xavier Capdet i la Blanca Forgas.

Tot seguit es passà a la lectura del fragment del llibre *La Secció Folklorica de Vilanova i la Geltrú: Una contribució al redreçament cultural del poble després de la desfeta*, que explicava fil per randa el que va passar el dia de l'estrena de la sardana *Vilanovina*.

L'acte, presidit per Marijó Riba, regidora de Cultura de l'Ajuntament de Vilanova, M. Lluïsa Muntada, comissària de l'any Toldrà, Joan Raventós, president de l'AE Talaia, i Manel Massana, president d'Amics de la Sardana, fou finalitzat amb l'audició de la sardana *Vilanovina*, una gravació que féu la cobla Selvatana a l'any 1974, amb motiu del 700è aniversari de la Carta Pobra.

Reproducció de la partitura original de la sardana *Vilanovina* del mestre Eduard Toldrà, Cantalops, 1946. Fons Biblioteca Museu Balaguer

I Concurs de Colles Sardanistes, Vilanova i la Geltrú, 14 d'octubre de 1945. Foto: Ramir Horro. Arxiu: AE Talaia. Donació: Maria Prats i Bayo.

II concurs de Colles Sardanistes, Vilanova i la Geltrú, 12 d'Octubre de 1946. D'esquerra a dreta: Joan Pascual ramón, el mestre Francesc Montserrat, el mestre Eduard Toldrà, el compositor Josep Segarra i la nena Núria Vidal Baig. Fotografia de Ramir Horro. Arxiu: Família Garcia Pujades

REEQUIPAMENT DE “TACA DE ROMESCO”

Autors: Roger Archilla i Nacho Florenciano, del GEAM

En plena feina de reequipament

El mes de novembre passat, alguns components del Grup d'Escalada i Alta Muntanya de l'AE Talaia es van desplaçar fins a Vilanova de Meià per reequipar una via d'escalada de la històrica paret de la Roca dels Arcs, amb material cedit i subvencionat per la FEEC. La feina va durar gairebé quatre dies, amb un temps advers que no va ser cap impediment perquè es pogués dur a bon terme.

La via reequipada es diu Taca de romesco i va ser oberta el març de l'any 1995 pels escaladors Jaume Soler, Joan A. Borràs, Joan Solé i Pep Forés. Ara, doncs, al cap de divuit anys, Roger Archilla i Nacho Florenciano del GEAM l'han reequipada perquè sigui escalable i segura.

Com reequipar?

La manera més còmoda de fer un reequipament és instal·lant les cordes de dalt a baix per poder moure's amb total seguretat i independència per la paret. En aquest cas, ho vam fer així: vam carregar tot el material necessari i vam caminar fins al punt on s'acaba la via, és a dir, primer per la base de la paret i després envoltant-la i accedint al cim per darrere. Un cop a dalt, només quedava localitzar el punt on finalitzava la via, que per a nosaltres seria l'inici de l'aventura, i començar a treballar. En ser un equip reduït, només dues persones, aquesta era l'opció més adequada.

El primer dia l'invertírem en situar el material al cap de la via, fixar la

La boira ens acompanya el tercer dia de feina

corda estàtica de dos-cents metres, canviar els ancoratges vells de les reunions per uns de nous i fer els forats dels tres primers llargs per posar els ancoratges l'endemà. De moment, tot va sortir segons el que prevèiem.

El segon dia, tot i tenir la via fixada amb una corda estàtica, vam decidir tornar a caminar fins al cim perquè encara ens quedava material per pujar. Un cop a dalt ens vam repartir les tasques: un de nosaltres, a mesura que anés baixant per la corda, aniria fent els forats al costat dels ancoratges antics per posar els nous, i l'altre es dedicaria a treure els vells i a tancar els forats perquè quedés la via neta i polida. Amb el que no comptàvem és que tot això ho fariem sota la pluja. Després de quatre hores en què l'aigua ens entrava per les mànigues i ens baixava fins als peus, vam decidir de fer només els forats que ens quedaven i deixar el canvi del material vell per al dia següent.

El tercer dia no va ploure però va fer una boira molt espessa. En aquesta ocasió, i per guanyar temps, vam pujar per la corda fixa, com fan els espeleòlegs, per situar-nos on ens havíem quedat el dia abans. Ens vam dedicar a treure els ancoratges vells, tancar els forats i posar els ancoratges nous, però la paret encara era ben humida i no podíem tancar tots els forats antics. I això volia dir que l'últim dia -que havíem reservat per fer la via i

Foradant i mantenint l'equilibri

revisar que tot hagués quedat bé tocant treballar.

El quart dia, doncs, un de nosaltres va continuar tapant els maleïts forats. L'altre sí que va poder calçar-se els peus de gat i es va poder enfilar des de l'inici de la via fins al final. Un plaer!

El balanç final és de quatre dies treballats a una mitjana de set hores diàries de feina. El pes de l'expedició (pesos segons els fa-

bricants) va ser de 52'5 kg, amb el material següent: 42 plaquetes i parabolts, 4 plaquetes amb argolla i parabolts, 6 reunions amb dos parabolts per reunió, 1 corda estàtica de dos-cents metres, 1 corda estàtica auxiliar, 1 màquina de foradar Ryobi de gasolina, material personal, cintes exprés, dos martells, mosquetons, claus fixos, etc.

Aquesta és la petita crònica del reequipament d'una via llarga a

Vilanova de Meià sota condicions meteorològiques no gaire favorables però amb una gran motivació personal: aconseguir que els escaladors puguin tornar a gaudir d'aquesta bonica via amb total seguretat.

DETALLS TÈCNICS

Via reequipada amb xapa i parabolts d'inox M10.

Reunions rapelables amb dos parabolts units per una cadena i una argolla. Hem afegit un o dos parabolts més per fer les reunions més còmodes. Tot i estar preparades per rapelar, no ho recomanem ja que la via és desplomada en el seu conjunt i va fent "s's".

Material per fer la via: cintes exprés i bagues per a les reunions.

Via mantinguda en el grau. Tot i que no té una dificultat elevada, cal saber escalar i anar sobrat en aquest nivell. Cal recordar que és una via llarga on els ancoratges allunyen més que en escalada esportiva, i que és un reequipament d'una via de fa divuit anys, per tant, hi ha passos obligats.

S'ha respectat al màxim el canvi d'ancoratge vell pel nou. Només s'han canviat un pitó i dues bagues en dues savines per parabolts amb el permís dels aperturistes.

Cal decidir bé on col·locar els ancoratges

Entrevista a les Pubilles Escaladores

Consell de Redacció

La Sílvia Agut finalitzant un ràpel

L'any 2012, un grup d'escaladores vilanovines van organitzar la 10 Trobada de Pubilles Escaladores a Vilanova de Meià. Com que es tractava de la 10a edició, van posar-se en contacte amb la Talaia per demanar que fes d'enllaç amb la FEEC i aconseguís el suport de la federació a la Trobada, cosa que ja es va poder concretar en aquella edició perquè l'esdeveniment fos més lluït que mai. Així va iniciar-se la relació entre la Talaia i les Pubilles Escaladores, i enguany hem organitzat ja, coordinadament, l'11a edició d'aquesta trobada de dones escaladores que té molt de futur per endavant.

Avui parlem amb algunes de les pubilles escaladores: Rosa López Codony (60), Toni Galvan (44), Laura Garcia (37), Eva Gimeno (36), Neus Garcia (33) i Maria Artigot (31).

Enguany heu arribat a l'onzena edició de la Trobada de Pubilles Escaladores. Expliqueu-nos qui sou i com vau començar aquesta activitat.

Som un grup de noies de Vilanova (molts cops ens definim com de les comarques, ja que tenim molta relació amb escaladors i escaladores de la rodalia: Baix Penedès, etc., i sovint ens trobem per fer activitat) apassionades per la muntanya, en general, i per l'escalada, en particular. Aquest fet ens va unir com a col·lectiu. Quan ens vam iniciar fa quasi 20 anys i quan va sorgir la Trobada de pubilles, veure una noia escalant era força anecdòtic,

sobretot si aquesta ho feia per iniciativa pròpia i per inquietuds personals, no per acompanyar el noviet. Així és que, anant a escalar a Vilanova de Meià, una zona d'escalada clàssica de la Noguera (Lleida), vàrem conèixer unes noies de la Garrotxa que també s'apassionaven amb l'escalada i el repte personal que entranya. Hi va haver tan bona sintonia que vam decidir fer una trobada íntegrament de noies. Com que aquesta activitat (l'escalada femenina) en aquell moment era força anecdòtica, la vàrem plantejar com la festa de les pubilles en tots els sentits: com una cita on compartir escalades, un bon sopar, xerrameca i una mica de

La Rosa López superant un sostre en artificial

La Neus Garcia col·locant un ancoratge de seguretat

gresca. En definitiva, un espai per conèixer altres escaladores i passar una bona estona.

El nom de Pubilles va sorgir perquè entre nosaltres sovint ja ens anomenàvem així (la paraula pubilla la utilitzem com a genèric). Ens va semblar adient batejar aquest esdeveniment amb aquest nom, tan de casa nostra.

Quina acceptació té la Trobada?
Deuen venir escaladores de molts indrets diversos.

Amb els anys s'ha anat consolidant. De mica en mica se'ns han anat afegint escaladores atretes per la singularitat de la Trobada. L'escalada és femenina 100% i no hi ha homes pel mig. Bé..., els 2 primers anys sí que n'hi havia alguns, totalment desconcertats pel gran nombre de dones que ens hi ajuntàvem (però no hi estaven convidats). De fet, això és tota una anècdota!

Amb els anys -i arran d'anar escalant aquí i allà- vas coneixent altres noies escaladores, a les quals sempre hem convidat. Així, la trobada s'ha anat fent més popular i progressivament hem anat augmentant el nombre de participants,

que actualment vénen d'arreu de Catalunya i també del País Basc, Andorra...

A part de la Trobada anual, teniu previst fer alguna altra activitat com a col·lectiu de Pubilles Escaladores?

El cert és que darrerament hem fet alguna xerrada i alguna projecció de diapositives, i l'estiu passat i aquest hem col·laborat en la hissada de la senyera que es fa per la Festa Major, però bàsicament l'activitat la fem a la muntanya. Quan podem, els caps de setmana, els festius i després de treballar quan el dia s'allarga (primavera i estiu) anem a escalar.

L'escalada femenina té un gran potencial. Actualment està en auge?

Actualment s'ha popularitzat molt. Creiem que és gràcies a la tendència que hi ha d'ocupar el temps de lleure anant a la muntanya. El model d'oci de sol i platja està obsolet i la societat i els mitjans de comunicació han potenciat el turisme de muntanya. Els darrers anys han proliferat moltes empreses que ofereixen

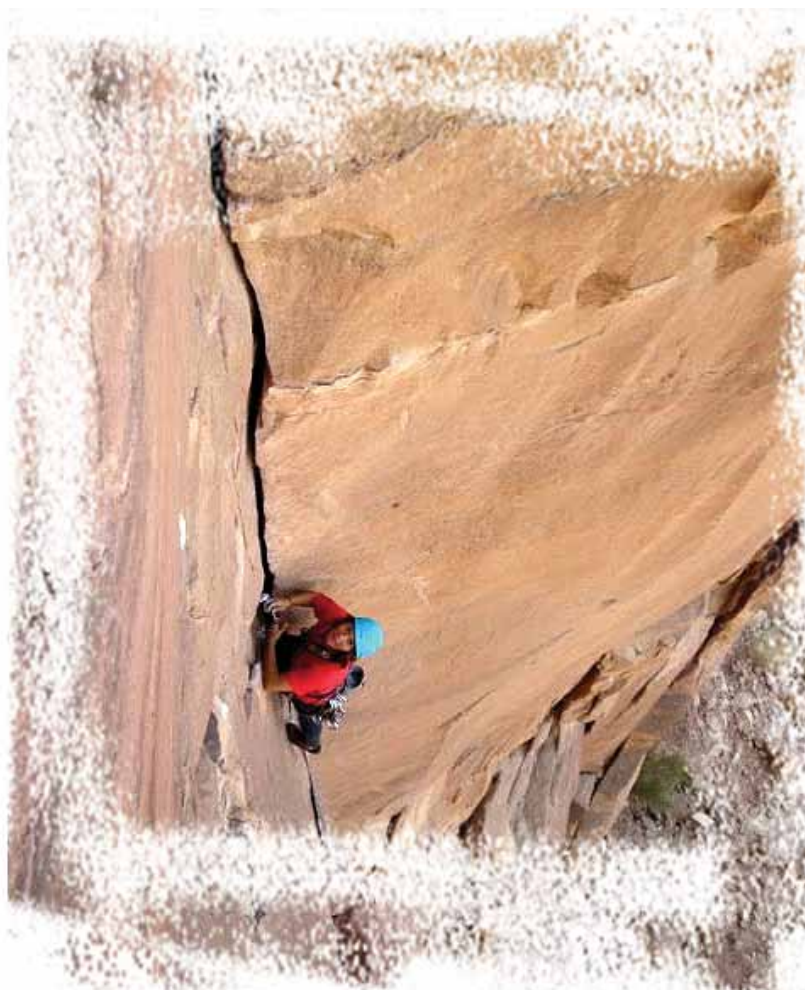
la possibilitat de practicar activitats diverses al medi natural, fet que ha portat un gran nombre de gent a conèixer i practicar l'escalada. Això, evidentment, ha comportat un augment del nombre d'escaladores i una major presència de dones a les zones d'escalada.

L'esport practicat per dones no és igualment reconegut que el practicat per homes. És el que es coneix per asimetria de gèneres. Per posar un cas proper, de les 78 entrevistes que han aparegut publicades fins ara a la revista Vèrtex, només 13 són a dones (un 17%). Què hem de fer perquè aquesta asimetria desaparegui en el món de l'escalada i de la muntanya en general?

Creiem que és difícil que desaparegui, com a mínim a curt termini. Primer hauríem de canviar la societat. Encara que la situació i valoració de la dona ha millorat molt, encara estem lluny d'una societat equitativa. Tanmateix, el que hem de fer el col·lectiu femení és continuar endavant, sense

Laura Garcia escalant un desplom en lliure

La Toni Galvan progressant per una llastra molt vertical.

complexos i amb convicció, de manera que cada cop tinguem més presència a tot arreu. És la manera d'escurçar o eliminar les diferències per raó de gènere.

Com vau començar a escalar?

Rosa López: En un curset d'escalada quan tenia 15 anys.

Laura Garcia: Vaig veure un cartell al meu institut on es feia propaganda d'un curs d'iniciació a l'espeleologia. L'organitzava la Talaia i vaig poder convèncer els meus pares perquè m'hi deixessin apuntar. Ells feien GRs i coneixien la gent de l'entitat. Poc després em vaig passar a l'escalada.

Toni Galvan: Jo vaig començar

a escalar perquè el meu germà també escalava. Ell és el que em va portar per primera vegada a escalar a una escola petita que tenim a prop de la població on vivim. Després vaig fer la meua colla d'amics al Grup de Muntanya de la Lira Vendrellenca, al Vendrell.

Maria Artigot: Només fa 5 anys que escalo, que no és gaire temps, comparat amb algunes companyes. Gràcies a amics de diverses procedències que ja escalaven em vaig introduir en aquest "mundillo" i m'ha enganxat de tal manera que ara ja s'ha convertit en una filosofia de vida! Dins de les possibilitats personals de feina i responsabilitats, clar...

Eva Gimeno: Vaig començar en

un curset d'iniciació a l'escalada organitzat per la Talaia, juntament amb la meua cosina Laura, quan tenia 17 anys.

Neus Garcia: Jo, als 15 anys em vaig presentar a la Talaia i vaig dir que volia escalar. La gent del GEAM em van acollir molt gratament.

Algunes de vosaltres ja fa anys que escaleu. Deveu haver vist com s'ha anat transformant el món de l'escalada: la tècnica, el material, la filosofia...

És cert. L'evolució ha estat important... No, important no! Brutal! Ha aparegut material nou que ha revolucionat el món de l'escalada i la forma de fer dels escaladors i les escaladores.

Han millorat els ancoratges de seguretat que s'instal·len a la paret. Ara aguanten molt més. Per exemple, s'han creat aparells que et protegeixen en llocs on abans no podies col·locar-hi res (friends híbrids). Ha canviat la forma d'assegurar: ha aparegut el gri-gri, un aparell per assegurar el company/a amb bloqueig automàtic en cas de caiguda. Els peus de gat ara són molt específics en funció de l'ús. Les cordes han passat de ser de cànem (material amb què es fan les esparanyes) a fer-se amb materials nous: niló, kevlar (molt més lleugers i resistent). La llargada de les cordes també s'ha modificat, s'ha anat ampliant progressivament a mesura que l'escalada ha anat evolucionant: dels 40 metres hem passat als 70 i 80 actuals.

I una altra cosa. Antigament, la paraula entrenament no existia i ara és una pràctica freqüent. En aquests moments, l'escalada es veu com un esport i antigament no (escalaven i prou!). Sota

Eva Gimeno superant un pas atlètic

aquest nou concepte, han aparegut els rocòdroms on els escaladors i escaladores s'entrenen entre setmana.. Quan nosaltres vam començar pràcticament no n'hi havia. També han aparegut noves modalitats d'escalada, com el bloc o boulder, l'escalada sense corda, en pedres de menor alçada i d'una dificultat extrema, o el psicobloc, l'escalada en penya-segats sense corda i amb caiguda a l'aigua quan es falla. I finalment, també ha aparegut la competició. Tot això al principi no existia, però actualment són pràctiques molt freqüents.

R.L.: Realment, en 45 anys, el món de l'escalada ha canviat

moltíssim, tant a nivell de material com de concepte. Per posar un cas, hem passat de lligar-nos la corda a la cintura a portar un arnés de seguretat (rapelant d'esquena); hem passat de calçar unes cletes a escalar amb peus de gat, i de buscar vies només per estètica a buscar-les segons el grau de dificultat.

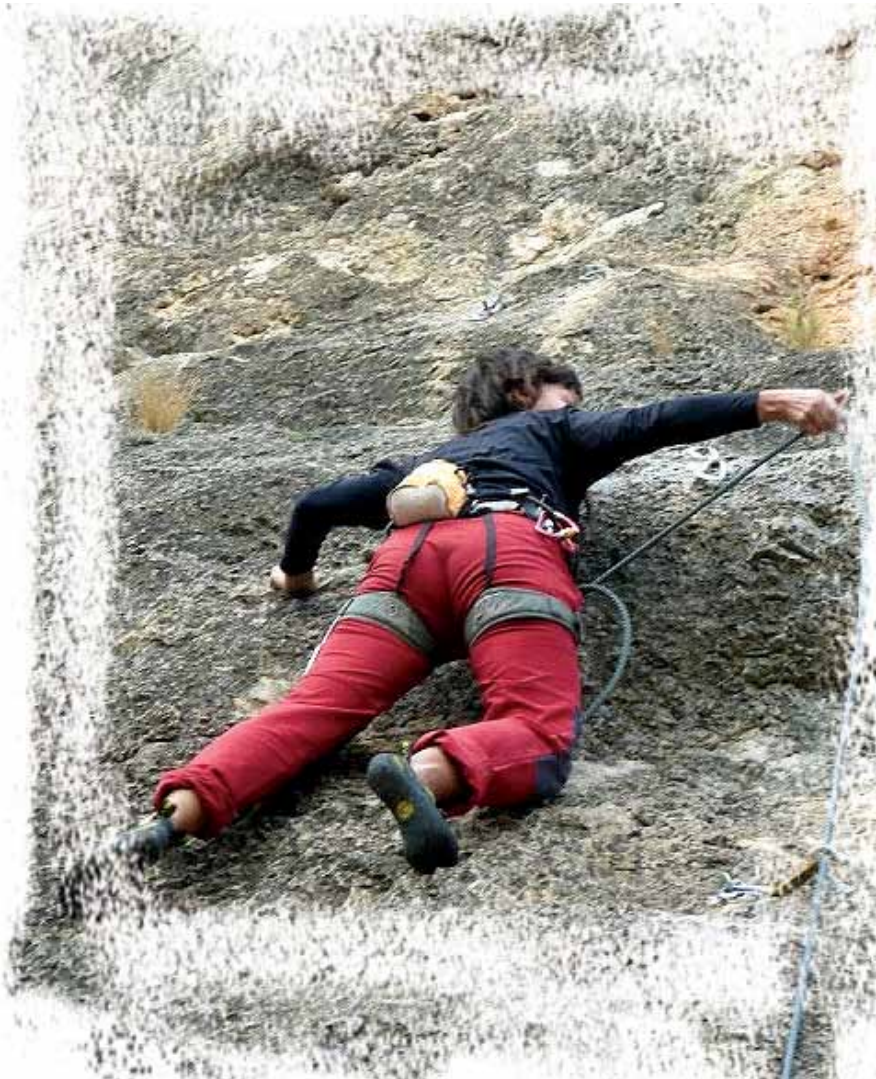
Quina mena de vies us agraden més?

L.G.: Jo he anat canviant les meves preferències. Al principi m'agradava més l'escalada clàssica, de grans parets i diversos llargs. També he fet escalada artificial. Però actualment m'agrada fer escalada esportiva, on prima la dificultat. Crec que és un dels encants de l'escalada. Tothom hi té cabuda. Tu decideixes quin tipus d'escalada vols fer i a quin nivell.

T.G.: Personalment, m'agrada molt tot, la via llarga per equipar, la via llarga equipada, l'escalada esportiva, el bloc...

M.A.: La via llarga clàssica m'agrada molt. És com una relació d'amor/odi. És la que més satisfacció em crea, però alhora és la que més em fa patir. Suposo que és la que m'exigeix més a nivell mental i a nivell físic, comptant que les aproximacions i baixades moltes vegades em desgasten més físicament que la pròpia escalada. M'agrada molt, també, perquè considero que amb el company de cordada (que normalment són els mateixos) es creen uns vincles més especials. Però l'escalada esportiva també m'agrada, és més "social" i menys exigent mentalment. Hi ha èpoques que no tinc energia suficient per afrontar una via llarga i prefereixo la "comoditat" de l'escalada esportiva.

E.G.: Cada tipus d'escalada et

Maria Artigot passant la corda pel mosquetó

dóna sensacions i experiències diferents, que varien d'esportiva a clàssica. Però on m'ho passo més bé és en vies llargues.

N.G.: L'escalada que em dóna més satisfacció és la via llarga.

R.L.: Normalment prefereixo les vies clàssiques.

Us prepareu per mantenir-vos en forma? Com?

L'esport de l'escalada, si te'l prens com un repte, és molt exigent i és important tenir una bona forma física. Com més forta estiguis i més tècnica tinguis, més rutes i més dificultat pots aspirar a fer. Gaudir d'una bona base física també et dóna més confiança en tu mateixa. En l'escalada, la ment o força mental és tan important o més que la força física o la tècnica.

L.G.: Jo, normalment m'entreno en un rocòdrom 2 o 3 cops per set-

mana, una mitjana de 2 a 4 hores per sessió. A part, els caps de setmana acostumo a sortir a escalar a la roca. Tanmateix, he estat mare, però durant l'embaràs vaig seguir escalant (baixant la intensitat i eliminant l'exposició a caigudes, és clar) fins una setmana abans de donar a llum. Ara, amb el petit no tinc gaire temps i pràcticament no he escalat gens. Tot just ara, que té quasi 3 mesos, em plantejo començar a fer alguna coseta.

M.A.: Jo vaig dos dies a la setmana al gimnàs a fer pilates i intento anar al rocòdrom algun dia entre setmana.

T.G.: M'agradaria poder entrenar una miqueta, però el meu ritme de vida no m'ho permet.

R.L.: Mai no he entrenat.

N.G. i E.G.: La prioritat sempre és

sortir a la muntanya, però es cert que, a vegades, entre setmana algunes de nosaltres recorrem al rocòdrom artificial.

Expliqueu-nos quines emocions us transmet l'escalada.

L.G.: Buf! Un mar d'emocions! L'adrenalina està a flor de pell, així que tot es viu molt intensament. Em fa sentir especial, poderosa, tenaç. És apassionant! Em permet connectar amb el meu interior i amb la natura. BRUTAL!

T.G.: Per a mi, sempre ha estat un treball de superació personal que m'ha ajudat a formar-me com la persona que sóc ara. L'escalada m'ha donat la possibilitat de conèixer molta gent i fer molts amics. M'ha permès viatjar i conèixer altres cultures i maneres de vida que també m'han enriquit i m'han fet veure la vida

Pubilles escaladores al cim del Gorro Frigi, a Montserrat

d'una manera més positiva i valorar les coses que tens molt més intensament.

R.L.: Aventura, superació, paisatges, compartir... simplement m'agrada la muntanya.

E.G.: La muntanya m'ha ensenyat a viure apassionadament. M'ha fet guanyar valors. El més important no és sempre fer cim, sinó passar-ho bé i aprendre quelcom en aquest camí.

M.A.: Llibertat, superació, amistat, companyonia, esforç...

Alguna experiència en escalada que us hagi marcat?

L.G.: Tot! Des del primer dia. L'escalada em va canviar la vida i tota ella gira al seu entorn. Amics, parella, etc. Puc dir que és una de les coses que dóna sentit a la meua vida. Bé, això i el meu fill, Aniol.

T.G.: Fer la via Nose de la paret del Capitan.

E.G.: Escalades a Roca Regina, Mont-rebei i Yosemite, sempre a companyada de molt bons companys.

M.A.: M'han marcat molt positivament unes vacances al Naranjo de Bulnes, per la magnificència del propi Naranjo i pels com-

panyos de viatge. També les Dolomites, per sentir sensacions de satisfacció personal i de parella a l'aconseguir objectius "sense ajuda" de companys més experts.

R.L.: Un cop se'm van escapar les cordes rapelant a la paret de Diablos... No recordo com vaig agafar les del ràpel següent... Crec que vaig volar!

N.G.: Per a mi, records i sensacions inoblidables d'escalades com les del Naranjo de Bulnes o Ordesa amb bons companys.

Teniu alguna escaladora de referència?

L.G.: Yosune Bereciartu i Sílvia Vidal. La primera és considerada la millor escaladora del món i fa sobretot escalada esportiva. Ha estat la primera dona a fer una via de 9a. Dificultat superada, fins al moment, exclusivament per uns pocs homes. La segona és un referent també a nivell mundial, en escalada artificial. Aquesta última ha obert vies de dificultat extrema en solitari... Ella tota soleta!

T.G.: Admiro molt la Sílvia Vidal perquè fa coses absolutament increïbles i possiblement no ho veurem amb gaires escaladores més.

M.A.: Per mi, la més increïble és la Catherine Destivelle.

R.L.: Quan era joveneta, recordo que per mi, tant la Nuri com la Malaguenya eren un referent. Avui dia estic impressionada amb la Sílvia Vidal.

E.G.: Quan vaig començar a escalar, admirava la Toni Galvan per la seva polivalència, un exemple a seguir per mi.

Recomaneu-nos algunes zones per anar a escalar.

Buf! Ens encanta Montserrat. L'anomenem la muntanya màgica. L'escalada, a Montserrat, és molt tècnica i elegant. També ens agrada molt Siurana o Margalef. De fet, pensem que totes les parets tenen el seu encant. El que no ens agrada és la massificació de gent en alguns sectors amb vies esportives: Siurana, Mont-ral, la Riba, Montsant, etc.

Que els diríeu, a les escaladores que comencen?

Que no es deixin portar només pel grau i la dificultat. Per damunt de tot, que es deixin seduir per les línies de les vies, per les sensacions tan especials que et genera l'escalada.

Els diríem: GAUDIU DE L'ESCALADA! Que escalin perquè els agrada, i no per ser "especials".

Quiropráctica Vilanova

PRIMERA VISITA GRATUITA PER ALS SOCIS!

C. Doctor Fleming 34, local 2
Vilanova i la Geltrú
Tel. 93 814 70 14
info@quiropacticavilanova.com
www.whoipracticavilanova.com

El Giraldu
MESON DEL BUEN TAPAS

Direcció: Fernando Gómez,
a l'hostaleria des de 1965

Pelegrí Ballester 19-21, Vilanova i la Geltrú 93 815 62 02

Curs de tècniques de progressió en terreny sec i nevad

Pont de Suert, 20 i 21 d'abril de 2013

Autor: Francesc Descarrega

Fotografies: Carles Torras

Fent l'exercici de pujar per la neu amb tot l'equip que es requereix

Feia temps que alguns membres de la Secció de Muntanya havien proposat la idea de realitzar un curs de formació sobre material i seguretat. Aquesta idea sorgia de la necessitat de dotar als participants del grup d'un nivell mínim tan teòric com pràctic per tal d'anivellar les diferències que s'havien detectat. El nostre grup, com tots els ens socials, està format per persones heterogènies amb un nivell d'experiència i formació desigual. En cada sortida, els membres més experts orienten i aconsellen, tal i com és habitual, aquells novinguts sense tanta experiència, consells que varien en funció de la dificultat i de les circumstàncies de cada travessa. No obstant, això no ens va semblar suficient i vam decidir organitzar un curs

que ens permetés a tots igualar els nostres coneixements, consolidant i reforçant els que ja teníem, o adquirint els que ens faltaven.

Així, els dies 20 i 21 d'abril vam assistir al curs de "Tècniques de progressió en terreny sec i nevad" impartit pel CFTE (Centre de Tècnics Esportius Escola Pia de Muntanya), a Pont de Suert. Els responsables del curs van ser el Xavi Mètal i el Ramon Camacho.

El plantejament d'aquest curs bàsic consistia a explicar i practicar tècniques de progressió utilitzant diferent tipus de material tant en terreny nevad com en terreny sec, amb un objectiu molt específic: la seguretat i la prevenció d'accidents.

El primer dia, després de la presentació del curs en una aula de la magnífica escola de Pont de Suert, ens vam dirigir amb les motxilles ben carregades cap a les pistes d'esquí de Boí-Taüll. Cal dir que ens acompanyava un dia magnífic, encara que una mica fred. El grup el formaven 14 alumnes més els dos monitors. La primera pràctica va consistir en diferents formes de caminar per la neu pujant un pendent. Els consells de com agafar els pals o la precaució per tal de no perdre els guants van ser molt útils. Després vam fer la mateixa pràctica utilitzant els grampons. A poc a poc vam arribar fins al cim de Vaques on vam dinar ràpidament a causa del vent gelat. Ja de baixada vam realitzar l'exercici més divertit de tot el curs però que tothom voldria no haver de posar mai en pràctica: l'autodetenció en cas de caiguda accidental. Vam dibuixar dos tobogans en un fort pendent i ens vam llençar imitant una caiguda: primer de cul, després de cara i finalment d'esquena cap per avall. La detenció la fèiem amb les mans. Després vam practicar la mateixa tècnica repetint les mateixes caigudes, però fent servir el piolet en comptes de les mans. En el simulacre vam comprovar que funcionava, però en una situació real s'haurien de tenir bons reflexos i mantenir el cap fred per actuar com cal i no deixar-se portar pel pànic. Abans de baixar, vam aprendre a realit-

Exercici de baixar per una tartera

zar ancoratges a la neu amb diverses fixacions, entre les quals el nostre propi piolet. Ja a peu de pistes, vam realitzar una pràctica interessantíssima: la utilització d'un ARVA (aparell de recerca de víctimes d'allau). Després de rebre les necessàries explicacions de què és i com funciona un ARVA, el Ramon va amagar un dels aparells electrònics i tot el grup vam sortir a la seva recerca utilitzant el nostre ARVA i la pala. Imaginar que estàvem buscant una persona enterrada sota la neu ens va esperonar a sortir corrents alhora que experimentàvem una sensació de neguit. Ens va costar localitzar-lo ja que ens havíem de familiaritzar amb l'aparell i el seu funcionament. En un segon intent, calia buscar dos aparells enterrats en la neu. Aquest cop vam ser molt més ràpids i eficaços. La conclusió: tothom va desitjar no haver-los d'utilitzar mai. Per acabar la jornada, ja a l'escola, vam realitzar una classe teòrica sobre material de muntanya, i concretament, sobre què cal portar dins una motxilla quan fem una sortida. Inclou un xiulet, un frontal, una farmaciola bàsica, una navalla i fins i tot una mica de cinta americana ens pot estalviar un bon ensurt o

solucionar un problema. L'endemà vam continuar el curs amb una nova classe teòrica i pràctica sobre cordatge. Alguns vam aprendre -i d'altres van repassar- a fer un nus de vuit per assegurar el nostre arnès, i també la seva utilitat per fer una cordada en cas de boira o un pas difícil. L'exposició va ser molt general i tots ens vam quedar amb ganes d'aprofundir una mica més en aquestes tècniques. De nou vam preparar la motxilla, aquest cop més lleugera, i ens vam dirigir fins al poble de Barruera. Des d'allà vam començar una petita excursió de mig matí per practicar la progressió en terreny sec. Per un camí dins d'un fantàstic bosc primaveral vam pujar fins el poble de Durro. En aquesta primera part del trajecte els monitors ens van plantejar l'activitat de dirigir un grup. Per això ens van dividir en dos grups de 7 i paulatinament ens anàvem rellevant en la direcció del nostre grup. Paradoxalment, la pràctica que semblava més fàcil és on vam cometre més errors, per exemple deixar algun membre del grup molt endarrerit o marcar un ritme incorrecte. Assumir una responsabilitat et fa valorar-la més quan la tenen els altres. Un cop

a Durro, i després de visitar la seva església romànica, vam continuar pel camí en direcció a Boí. L'espectacularitat del dia ens va fer apreciar encara més la bellesa d'aquesta vall. A meitat d'itinerari, vam deixar el camí i vam baixar a l'esquerra per una impressionant tartera, amb pedres de mida mitjana. Aprendre a agafar els dos bastons junts i utilitzar-los com una mena de rem per tal de mantenir l'equilibri alhora que caminar amb un pas decidit ens va permetre baixar la tartera sense gaire dificultat i evitar un excés de caigudes o relliscades. Acabada la sortida vam tornar a l'escola on vam fer la valoració final, que, en conjunt, va ser positiva. Evidentment d'opinions n'hi ha moltes i si ho preguntem a cada un dels participants en trobaríem de diferents. Potser caldrà més endavant fer un recordatori o aprofundir en alguns dels temes.

És difícil decidir quin contingut incloure en un curs d'aquestes característiques però es va intentar tractar tots aquells temes importants, i molts d'ells fonamentals, per aconseguir que tots els participants fossin capaços d'anar a la muntanya amb seguretat i autonomia suficient. Amb tot, cap curset pot substituir allò que és el més important quan realitzem sortides de muntanya: el seny i la prudència.

**CIRC DE
GAVARNIE:
TAILLON (3148 m)
I PIMÉNÉ (2801 m)
20-23 juliol 2012**

Text: Margarida Carbonell

Fotos: Carles Torras, Francesc Descarrega i Margarida Carbonell

Cascada de Gavarnie

Com ja va essent habitual en els darrers anys, arribat l'estiu la Secció de Muntanya de l'entitat organitza la darrera sortida oficial de curs, una sortida de dos a tres dies que ens permet apropar-nos a indrets que estan lluny de casa. Aquest estiu, el lloc triat va ser la zona de Gavarnie, un dels racons més bonics i espectaculars dels Pirineus. Declarat Patrimoni de la Humanitat per la Unesco l'any 1997, el Circ és considerat una obra escultòrica de la natura, un "coliseu". Les dimensions parlen per si soles; està flanquejat per una gran muralla rocosa de 600 m de diàmetre que arriba fins a 1.500 m de desnivell des del fons de la vall fins a alguns dels cims més alts dels Pirineus, com el Pic i Casc de Marboré, el Taillon o el Gran Astazu, que formen part del Massís del Mont Perdut. La nostra proposta consistia a fer una travessa d'alta muntanya en tres etapes i dues nits de refugi amb la possibilitat de reduir-la a l'ascensió del cim del Piméné per a aquells que no disposaven de tants dies o que no estaven en suficient forma física.

Així, el dia 20 de juliol sortíem de bon matí de Vilanova 13 excursionistes disposats a fer tota la travessa, ascendint a dos cims: el Taillon i el Piméné. I el dissabte 22 ens trobàvem amb 4 companys més al refugi d'Espuguettes amb els quals compartíem, l'endemà, l'ascensió al Piméné i la resta de la sortida fins a la tornada a casa la nit del 23 de juliol. No tots van fer el recorregut complet però el lloc mereixia els esforços i el cansament. El temps ens va acompanyar i vam gaudir de la bellesa de l'entorn i dels impressionants espectacles que ens oferien els fenòmens naturals (boires, sortides de sol, animalons, flors, jocs de llums...).

FITXA TÈCNICA

Activitat: Alta Muntanya

Altitud mínima: 1.352 m

Altitud màxima: 3.148 m (cim del Taillon)

Desnivell acumulat: 1r dia: 400 m (en 5,3 km)

2n dia: 1.100 m positius (550 m per fer el cim del Taillon i 550 m de la zona de la cascada de Gavarnie fins al refugi d'Espuguettes) i 1.700 m negatius (550 m del cim al refugi de Sarradets i 1.150 m d'aquest refugi per les Escales de Sarradets fins a la part baixa de la cascada de Gavarnie). Amb un total de 17 km

3r dia: 800 m positius (del refugi d'Espuguettes al cim del Piméné) i 1.450 m negatius (d'aquest cim al poble de Gavarnie) en 14 km.

Recorregut: 37,85 Km

Temps de pujada:

1r dia: aparcament coll de Tentes – Refugi de Sarradets: 2 h i 15 min

2n dia: Refugi de Sarradets – Bretxa de Roland - cim del Taillon - Refugi de Sarradets – Escales de Sarradets – Refugi d'Espuguettes: 11 h i 15 min

3r dia: Refugi d'Espuguettes – Cim del Piméné – Gavarnie: 8 h i 30 min

Dificultat: Es tracta d'una travessa fàcil i assequible, amb l'ascensió al pic Taillon, considerat un dels tresmil més fàcils. No-més hi ha alguns passos que requereixen atenció quan superem el Dedo per la seva cara N, no pas per la seva dificultat tècnica sinó per la sensació que genera veure la caiguda cap a la glacera del Taillon a sota nostre. Cal tenir també en compte la baixada per les Escales de Sarradets, fort pendent per terreny herbós entre lleixes de pedra, que en cas de pluja pot resultar molt relliscós. L'ascensió al Piméné no presenta dificultats tècniques. Un bon sender ens porta amablement fins a l'aresta final, l'únic tram on caldrà parar atenció ja que la cresta final és una mica aèria.

Material: piolet i grampons (tot i que nosaltres vam trobar molt poca neu i no ens va caldre utilitzar-los)

Cartografia: Ordesa y Monte Perdido, Parque Nacional

1:40.000. Editorial Alpina.

Gavarnie Luz-St-Sauveur PN des Pyrénées.

1748OT. 1:25.000. IGN.

Refugi de Sarradets

Descripció de la travessa

Divendres sortim d'hora de Vilanova i després de més de 500 km amb les parades corresponents per menjar, estirar cames i visitar el sr. Roca, arribem a Gavarnie. Anem pujant per la carretera de l'estació d'esquí, fins a passar-la i arribar al col de Tentes, on hi ha un ampli aparcament per als cotxes (2208 m). Aquí comencem a caminar. Passem pel port de Bujaruelo (2270 m) i d'aquí, recorrent tota la base de la cara nord del Taillon, arribem al refugi de Sarradets o de la Bretxa de Roland (2587 m) on farem nit.

Durant tota la pujada ens acompanyen alguns núvols i la boira, que ens amaga les vistes del Circ i de Gavarnie sota nostre i, més lluny, veiem el Vignemale, cim

que durant tots els dies de la travessa ens vigilarà. Trobem alguna marmota que surt al nostre pas a saludar-nos i a la zona de les cadenes, l'aigua del desglaç que baixa amb força i abundància ens obliga a canviar una mica l'itinerari i travessar a gual el torrent, saltant de roca en roca i fent equilibris per a no mullar-nos. Al coll de Sarradets trobem neu i ja arribats al refugi fem temps per sopar, tot posant els grampons a mida, fent sessió fotogràfica (al voltant del refugi hi ha marmotes, flors de neu i altres espècies florals dignes de fotografiar o dibuixar, com fa algun dels nostres companys).

Sopem d'hora i a dormir, alguns de nosaltres ho faran al terra del menjador, tot aprofitant per fer una mica de xerinxola.

Dissabte matinem i la natura ens recompensa. Trobem neu al primer tram, però no calen els grampons. Clareja i just en arribar a la Bretxa de Roland veiem una espectacular sortida de sol, un moment màgic i emocionant que vam interpretar com un regal i una premonició de tenir una bona travessa. El paisatge a banda i banda de la Bretxa és ben variat. Al costat francès, un mar de núvols espectacular, a la banda de l'estat espanyol, una mar de muntanyes, la gruta

Casteret (descoberta pel geòleg francès Norbert Casteret i que ha resultat ser el complex subterrani de gel més alt de tot Europa) i unes vistes impressionants de tota la zona del Parc Natural d'Ordesa. Seguim l'ascensió al cim per la ruta clàssica, curta i amb paisatges força variats, passem la falsa bretxa i el Dedo. I sense adonar-nos-en, arribem al pic Taillon, de 3144 metres d'altitud, situat a la frontera entre l'estat espanyol (Parc Nacional d'Ordesa i Mont Perdut) i França (Parc Nacional dels Pirineus). Durant una llarga estona gaudim de les vistes i, tot i que el Taillon és un dels cims més

"Dedo"

visitats dels Pirineus, nosaltres estem sols. Hem estat els primers d'arribar-hi. Però ens espera una llarga jornada de travessa i hem de seguir el nostre camí; ens cal tornar al refugi de Sarradets, recollir tot el material que hi hem deixat i continuar la travessa cap al refugi d'Espuguettes, seguint el HRP (alta ruta pirinenca). Des de Sarradets a Espuguettes hi ha 1.000 m de desnivell baixant i 400 m d'ascensió a la part final.

De tornada del cim trobem una corrua d'altres excursionistes que pugen i ens hem d'anar deixant pas. De nou a la Bretxa fem una visita a una de les coves que el comte Russell (2) va manar exca-

Mar de núvols pujant cap al refugi
Sarradets

Pujant al refugi de Sarradets

Baixant cap a les "escales de Sarradets"

Grup al cim del Tailon

"Escales de Sarradets"

Grup sota la bretxa

Grup al refugi de Sarradets amb
la bretxa al fons

marxa sota un cel blau i amb el sol que ja escalfa. Però aquest temps net i clar dura poc. Apareix una boira que ens acompanyarà tot el dia i que en molts moments donarà un aspecte fantasmagòric al paisatge i ens amagarà, ara sí, ara no, la gran cascada de Gavarnie, una de les més altes d'Europa, amb més de 420 m de caiguda vertical, salt d'aigua amb el qual establim un joc de cuít-i-amagar durant tota l'estona que el tenim davant. Les parets occidentals del Circ semblen inexplorables, però hi ha un pas: les "escales" de Sarradets. La baixada, amb fort pendent, és lenta; cal anar amb compte de no relliscar i hi ha alguns passos de desgrimpada, tot i que en general no presenta molta dificultat. Reagrupats de nou després de baixar les "escales", tornem a prendre alguns ganyips, ara asseguts i contemplant aquest santuari natural, ple de vida, soroll, colors, aigua, boira, herba, flors, pedres i multitud de cascades que es reparteixen pels graons i les terrasses naturals d'aquesta mura-lla rocosa.

Refets, i passant prop de la gran cascada del circ, començem a caminar per la llarga vall de Gavarnie fins a creuar el riu, on posem els peus en remull. Continuem per la vall fins arribar a un encreuament de camins, al costat de l'Hôtellerie du Cirque (1590 m), on agafem el que està marcat amb senyals de l'Alta ruta pirenaica (HRP) i que porta al refugi d'Espuguettes. Davant nostre tenim els 400 m de pujada del dia. Començem a guanyar alçada a marxes forçades, per un sender envoltat d'una vegetació exuberant, amb baumes i personatges curiosos. Creuem un bosc molt bonic i a la sortida hi trobem un petit refugi guardat. Nosaltres seguim cap a l'est per uns prats plens de lliris liles i, lluny, dalt de tot, entre la boira entreveiem el

var a tota la zona. La neu ja és pastetes i no fa de tan bon caminar. Parada justa al refugi per recollir les coses que hi hem deixat i prendre quatre ganyips i continuem la nostra

Panoràmica des de la cova del comte Russell

refugi d'Espuguettes (2027 m), el nostre destí del dia. Seguint el sender, i fent ziga-zagues, pugem els darrers metres per una rampa que a més d'un li talla la respiració. Allà ens trobem amb els nostres companys que van sortir de Vilanova divendres, com nosaltres. Van dormir a Gavarnie a la mateixa gîte d'étape i dissabte van tenir tot el dia per gaudir de la pujada al refugi d'Espuguettes. Explicacions, intercanvi d'impressions, sopar i a dormir.

Diumenge, després que una part del grup decideix quedar-se al refugi a descansar, la resta comencem l'ascensió al Piméné. Seguim un sender ample marcat amb els senyals de l'HRP fins a trobar una bifurcació; nosaltres agafem el sender de l'esquerra, que puja fent ziga-zagues d'esquena al circ de Gavarnie. Ens arribem al Petit

Piméné i, després de la parada de rigor, seguim de nou per la suau cresta que ens porta al cim del Piméné (2801 m). Aquest cim té una posició immillorable; allunyat de la paret del Circ permet tenir una gran vista panoràmica. Des del cim podem gaudir de les millors vistes del Vignemale, del Taillon i de la Bretxa de Roland, totes les muntanyes del Circ (el Casc de Marboré, la Torre, la Espalda, el Pico de la Cascada, el Pico de Marmore) i el poble de Gavarnie, els Pics d'Astazu i el seu corredor Swan, el Mont Perdut. I a l'altre costat, el circ d'Estaubé, el de Troumouse, el Midi de Bigorre... Un veritable plaer per a la vista!

Descendim pel mateix itinerari fins al refugi. A la baixada, un grup de 6 excursionistes in-

trèpids no suficientment cansats decidim fer la resta de la cresta fins al coll d'Hourquette d'Alans i d'allà recuperar el sender de pujada fins al refugi on ens trobem amb la resta de companys.

I d'aquí cal tornar a Gavarnie. Desfem el camí de pujada fins a un encreuament on deixem l'HRP i agafem el sender de la dreta vers el poble que travessarem fins arribar a la bonica i acollidora gîte d'étape Le Gypaète, on soparem i dormirem. Als xofers els toca anar a buscar els cotxes que tenim a l'aparcament del col de Tentes amb el cotxe que tenim aquí. Dutxa, cervesa ben fresca i tarda lliure que aprofitem per visitar el petit i encantador cementiri i l'església de Gavarnie (3), per passejar-nos entre les botigues de records i la gent. Després de tres dies de caminar entre boscos, pedres, prats... se'ns fa estrany l'ambient "urbà" que respirem ara.

El dilluns aprofitem el llarg trajecte de tornada per fer una mica de turisme per la zona. Ens arribem amb els cotxes al Cirque de Troumouse, circ glacial que es troba al vessant nord del Pirineu, al departament dels Alts Pirineus. Fem una petita passejada per poder gaudir de la vista dels diversos pics d'entre 2800 i 3100 m que constitueixen el circ, que amb

Cim del Piméné

quatre quilòmetres de diàmetre és un dels més grans de la serralada: hi veiem la Múnia (3133 m) i el pic Troumouse (vèrtex geodèsic de 3085 m). Flors de cotó, rierols i una imatge gegant de la Verge de Lourdes sota un cel ben blau ens fan desaparar les càmeres fotogràfiques moltes vegades.

De nou als cotxes ens dirigim al Col de Tourmalet (2115 m), lloc emblemàtic per als ciclistes. De nou parada i fotos. Seguim baixant cap al coll d'Aspin, on fem una nova parada per contemplar les espectaculars vistes de l'Aneto, la Maladeta, etc. Seguim pel túnel de Bielsa i després d'aturar-nos a dinar empenem la recta final cap a casa, tot escoltant a la ràdio les males notícies sobre el foc que està arrasant l'Empordà. En fi, dos dies i mig caminant per la muntanya, pujant i baixant

colls, ascendint a dos cims amb vistes immillorables d'una de les zones més boniques dels Pirineus. Uns dies magnífics!

(1) La Bretxa de Roland és un impressionant esvoranc natural de 40 m d'ample i de 100 m d'alçària que s'obre als penya-segats situats sobre el circ de Gavarnie, als Pirineus. Situada a una altitud de 2804 m, marca la frontera entre l'Aragó i la Gascunya i entre els estats francès i espanyol. Segons la llegenda, la Bretxa va ser oberta pel cavaller Rotllan, nebot de Carlemany, mentre intentava destruir la seva espasa Durandal colpint-la contra la roca al final de la batalla de Roncesvalls contra els sarraïns.

(2) Henry Russell (1834-1909) insigne pirineista, estudiós, escriptor, noble i excèntric pioner. Aquest extravagant lord irlandès va viure una autèntica passió per les muntanyes d'aquesta zona. Va fer excavar a les roques del Vignemale set

grutes en diverses alçades per passar-hi llargues temporades, una d'aquestes està molt a prop de la Bretxa de Roland.

(3) Totalment recomanable la visita al cementiri de Gavarnie, situat a la sortida del poble, en ple camí de Sant Jaume i a l'entrada de la petita església. Conté tombes i plaques commemoratives d'experts pirineistes i guies de muntanya, alguns d'ells pioners en obrir rutes i escalades als Pirineus, com la família Passet, especialment Célestin, François Bernat-Salles, Georges Ledormeur, Georges Adagas, Ludovic Gaurier o Jean Arlaud, fundador de la Federació pirinenca d'esquí, mort a Gourgs Blancs el 1938. Aquests alpinistes i guies, la majoria dels quals provenia de les famílies pageses del poble o de la zona, van tenir especial importància en el món excursionista durant tot el segle XIX.

LA MULASSA
llibreria

Rambla Principal 2 - 93 814 48 46
Av. de Francesc Macià 64 - 93 814 26 13
Vilanova i la Geltrú

mulassa@bestiari.net
www.librerialamulassa.cat

10 ANYS

VOLUNTARIAT PER LA LLENGUA

VOLS PRACTICAR EL CATALÀ?
VOLS AJUDAR A PRACTICAR-LO?

SI TENS 10 HORES PER CONVERSAR,
TU POTS SER APRENENT O VOLUNTARI

SC del Garraf i Vilanova i la Geltrú
vx1.garraf@cpnl.cat 938 115 773 www.vx1.cat

MOU-TE EN CATALÀ!

Fes voluntariat lingüístic mentre fas esport!

Generalitat de Catalunya Departament de Cultura

Generalitat de Catalunya Departament de Cultura

Generalitat de Catalunya Departament de Cultura

Puig del Pam: entre la Cerdanya i el Capcir

Autora: Margarida Carbonell

Fotografies: Carles Torras

Arribant al límit del bosc

El passat dissabte 16 de febrer vàrem poder gaudir d'una magnífica ascensió al puig del Pam, amb unes condicions de neu excepcionals i un temps immillorable.

Després de les nevades dels darrers dies, que han deixat gruixos considerables i risc d'allaus a gran part del territori pirinenc i del vent que ha ventat la majoria de cims, es va haver de canviar la sortida programada per la Secció d'Esquí (travessa Vallter- Núria) i decidim fer aquest cim del Capcir.

El puig del Pam (2470m) és un cim ideal per encetar la temporada d'esquí de muntanya i per a esquiadors no massa experimentats. S'hi pot pujar des de diferents

punts (l'itinerari més freqüentat és des de l'estació d'esquí dels Angles), però nosaltres ens decidim per l'itinerari que presenta més desnivell i sortim dels afores del poble de Formiguères. El puig del Pam es troba a la serra dels Alarbs, serra que s'estén entre la vall de la Lladura i les planes de la Balmeta. L'itinerari transcorre per rasos oberts, zones boscadés, pendents moderats i passejades entre pins negres.

Accés: des de Bourg-Madame agafeu la carretera N-116 fins a Mont-Lluís i allà agafeu la D-118 fins a l'entrada del poble de Formiguères. En aquest punt cal agafar la carretera, a l'esquerra, que puja a l'estació d'esquí de Formi-

guères. Seguiu per aquesta carretera fins a trobar, a 800 m del pont sobre el torrent, una zona on es poden aparcar els cotxes. A l'esquerra hi ha la pista per on començarem a caminar. Aparqueu els cotxes.

Itinerari:

Sortim a les 10 h 50 min. amb esquís i raquetes seguint la pista que comença just al costat de la carretera. Trobarem neu contínua fins al cim. Travessem boniques clarianes de bosc. Creuem a gual la pista d'esquí de fons de Vallseira. Deixem, a mà dreta, un petit i simpàtic refugi improvisat en una caixa de camió, i seguim fins

Pala final del cim

a creuar el torrent de Vallserra. Entrem en un bosc més espès de pins negres, el bosc del Bac de les Ganyades. En aquest punt ens emboliquem una mica fins a tornar a trobar la pista. Continuem pujant fins a l'àmplia clariana coneguda com a Jaça de les Ganyades (1879 m) on hi ha dues cabanes, una de lliure per a excursionistes i una altra, tancada, per a pastors. Aquí tenim davant el puig del Pam i la pujada es fa prou evident. Seguim el camí, ple de traces de raquetes i d'esquís, que s'enfila dins un bosc preciós. Una mica més amunt, en una esplanada

Jaça de les Ganyades

boscosa, enfilem directament a la dreta, seguint la nostra intuïció, la pala final fins a arribar al cim (a les 15h 30'). Pujant, a mitja pala, al límit amb el bosc direcció les Angles, veiem la cabana de la Balmeta.

El cim, bastant ventat, és ampli i arrodonit i mostra una magnífica perspectiva de la serra de Madres, que tanca el Capcir per llevant. També veiem les properes muntanyes que l'envolten, com els Perics, la pica del Carlit i el gran espai lacustre de Camporells. I ja més lluny, el Canigó, Cambre

d'Ase, el Cadí... L'entretingut descens el fem pel mateix camí de pujada, encarant-nos al vessant sud-est i baixant per les atractives pales de pendents sostinguts i exempts de dificultats i riscos. A partir de la Jaça de les Ganyades improvisem algunes petites variants dins el bosc i, acompanyats d'una preciosa llum a la caiguda de la tarda, arribem als cotxes a les 17h 30'.

La neu que trobem en tot moment pel bosc és pols humida. La de la pala final és d'excel·lent qualitat. En arribar al fons de la vall de la

Lladura i fins al cotxe, ens toca remar per la pista amb neu més primavera.

Resumint: excursió molt recomanable tant per l'itinerari com per les vistes. El cim principal completament pla, els relleus suaus dels seus vessants, la bellesa del bosc de la zona de les Tres Fonts, fan d'aquesta sortida un itinerari original, poc conegut i sense dificultats remarcables. Una jornada d'esquí tranquil i d'esforç personal intens en ser la primera sortida de la temporada per algun dels esquiadors...

Grup al cim

FITXA TÈCNICA

Distància: 15 km

Desnivell acumulat positiu: 1000 m

Altitud màxima: 2470 m

Dificultat: baixa

Temps realitzat: 7 h total. Sense parades, 4h 15 min

Cartografia:

- Cerdagne-Capcir 1/50.000. IGN-Rando Ed.
- Font Romeu-Capcir 1/25.000. IGN.2249 ET.

“TORRE COLOMA” o “MOLÍ d'en COLOMA” i els BALLESTER “COLOMA”

Autor: Francesc Osete Latiegui

Introducció

A l'obra d'en Salvador Llorac i Santís "SUBIRATS.- Visió general d'un municipi de l'Alt Penedès" (Ajuntament de Subirats.- 1988), hi trobem a l'apartat "Masies importants" (pàg. 238), la següent descripció de la masia "Molí d'en Coloma":

"De Can Vermell surt un camí en bon estat que en menys de 1.000 metres ens deixa a la masia, tocant al riu Anoia, a 100 metres d'alçada. Fou un antic molí paperer del segle XVIII, anomenat en aquella època Mas Canals. És una construcció de planta rectangular, composta de baixos, primer pis i golfes i una bonica torratxa. Coberta amb teula normal a dues vessants. Cantoneres de pedra treballada. Capella adossada al cos de l'edifici, composta d'una sola nau, amb absis poligonal i campanar d'espadanya. Bonic jardí davant la casa. Passeig de xiprers al riu. Tot envoltat de camps conreats. Es conserven les restes d'una premsa de paper. Hi ha una cava. L'estructura de la masia és del segle XIX, molt modificada actualment, és d'un estil molt poc definit, amb una tendència al neoclassicisme. L'actual propietari és Carles Sumarroca Coixet. Pertany a la hisenda les cases de Can Flabiol".

També a la citada obra es fa referència a diferents documents de l'església parroquial de Sant Pere de Subirats (actualment a

l'Arxiu Capitular de la Catedral de Barcelona), dels quals Vicenç Carbonell i Virella fa esment a "Notícia dels molins fluvials del Penedès (Barcelona)", on indica:

"Molí d'en Coloma (Subirats). Conegut per Mas Canals al segle XVIII, sembla que correspon al mas i molí de Turz de l'any 1109, establert pel capellà de Sant Pere de Subirats a Pere Ermengol i a Carbonell, establiment que reconegué Arnau Carbonell al 1187 com a descendent dels anteriors. Avui només queden piles de masses de pedra d'aquest molí, que porta el malnom Coloma des de principis del segle passat".

D'ací estant s'ha tractat de trobar informacions que permetin arribar a conèixer la història de la masia i dels diferents propietaris que ha tingut.

1.- Els BALLESTER "Coloma" de Vilanova i la Geltrú

Tal com indica Vicenç Carbonell i Virella (revista Talaia del juliol - set. 1996 i juliol - set. 2001), les diferents branques d'aquesta família, que des d'antic es troben a Vilanova, eren popularment identificades per un sobrenom, un nom de casa o un malnom. És a partir de finals del segle XVII quan es comença a identificar la família de Joan Baptista BALLESTER LLANUSSA (°27/11/1634, +08/03/1685) i els seus descen-

dents amb el sobrenom de "Coloma", provinent del nom de la seva esposa, Coloma ROBERT ESCARDO (°29/09/1648, +23/11/1711). Així trobem les següents generacions de BALLESTER "Coloma", que donen continuïtat al patrimoni familiar mitjançant el fill més gran nomenat "hereu universal" de la major part dels béns:

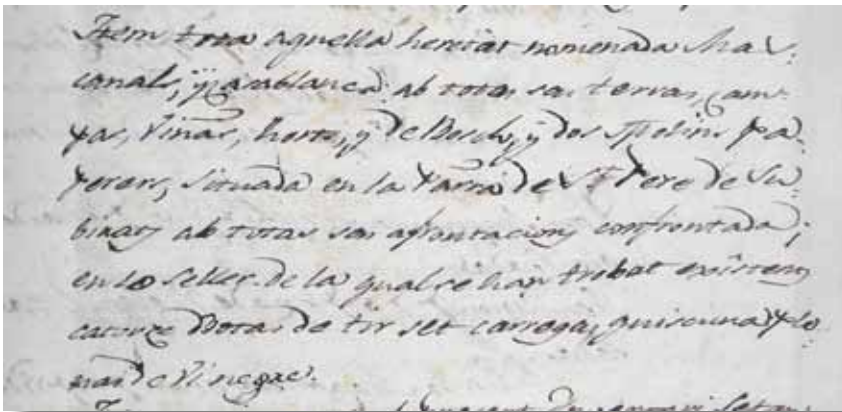
- Josep BALLESTER ROBERT (°07/06/1672, +20/12/1732), casat en primeres noces el 22/02/1699 amb Maria SORIANO (+17/06/1712) i en segones el 07/05/1713 amb Maria Anna ALEGRET MIRÓ (°1691, +04/08/1733).

- Anton BALLESTER ALEGRET (°05/09/1719, +12/11/1768), casat el 06/05/1742 amb Clara TORRENS RAFECAS (°29/09/1721, +18/04/1773).

- Anton Bonaventura BALLESTER TORRENS (°14/10/1746, +24/11/1807), casat en primeres noces el 13/08/1773 amb Maria Anna TORRENS FALS (°20/02/1758, +23/05/1777) i en segones el 17/05/1780 amb Maria Francesca NIN MARTI (°Valls 29/11/1760, +18/02/1837).

- Tomàs de BALLESTER NIN (°09/11/1781, +17/08/1858), casat en segones noces el 06/11/1820 amb Josepa PONS FOLCH (°Valls 10/09/1800, +1854).

- Tomàs de BALLESTER PONS

Subirats per los bons serveis que d'ella tinch rebuts quinze lliuras.".

Després de la seva defunció, ocorreguda el 24/11/1807, al document de data 26/01/1808 d'inventari de béns que són transmesos al seu fill Tomàs de BALLESTER NIN, s'esmenta (foli 28):

"Item tota aquella heretat nomenada Mas Canals y Casablanca ab todas sas terras, Camps, viñas, horts y de Bosch y dos Molins paperers, situada en la Parra de St. Pere de Subirats ab todas son afrontacions confrontada i en lo seller de la qual se han trobat existens catorze botas de tir set carregas" Tomàs de BALLESTER NIN estableix al seu testament (09/06/1857) com a hereu universal el seu fill Tomàs de BALLESTER PONS. Després de la seva mort, ocorreguda el 17/08/1858, al document d'inventari de béns de data 16/09/1858 s'esmenta (foli 166) el següent:

(°01/08/1828, +Barcelona 02/11/1901), casat en primeres noces el 09/06/1868 amb Pilar DESPUJOL DUSAY (°Toulouse-França 24/12/1841, +Barcelona 24/11/1879) i en segones el 1881 amb Lluïsa MALVIN MONTAZET i MONTBEL (°Albí-França 10/06/1851, +Barcelona 20/10/1925).

Aquest últim no va tenir cap fill baró, únicament va tenir dues filles, una de cadascun dels seus matrimonis:

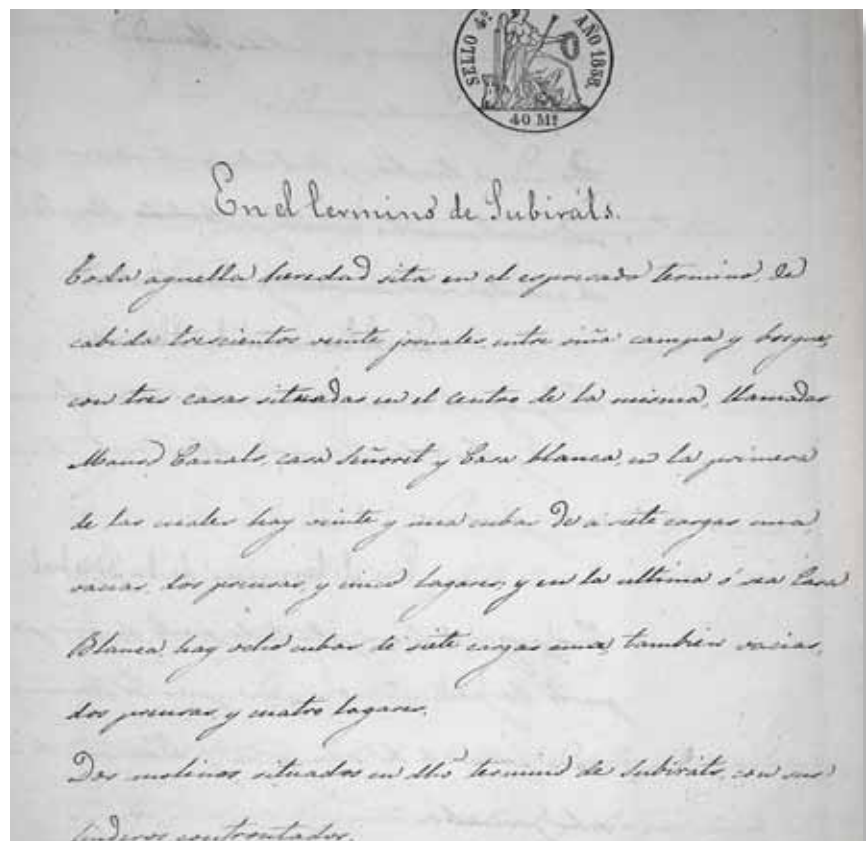
2.- La masia "Molí d'en Coloma" o "Torre Coloma"

Pel que fa a la masia, i tractant de localitzar referències documentades que ens permetin saber quins foren els seus propietaris, és al testament d'Anton Bonaventura BALLESTER TORRENS del 16/05/1806 on es troba una primera referència al terme de Subirats, quan l'esmentat Anton Bonaventura diu: "...deixo i llego a Paula ROS, muller d'Esteve ROS del terme de

- Mª Pilar BALLESTER DESPUJOL (°25/09/1877, + Molí Coloma 04/10/1946), que el 12/04/1898 es va casar a Barcelona amb el diplomàtic francès Charles de VALICOURT DAVELUY (°Seranvillers-França 12/09/1859, +Barcelona 21/03/1935).

- Mª Mercedes BALLESTER MALVIN i MONTAZET (°17/12/1886, +1970), que el 24/10/1907 es va casar a Barcelona amb el diplomàtic francès Jean LOISELEUR des LONGCHAMPS (°París 24/10/1872, +23/08/1967).

Per tant no hi va haver continuïtat en la transmissió a un BALLESTER del patrimoni familiar que, des de finals del segle XVII, havia arribat fins a en Tomàs de BALLESTER PONS. Es pot dir per tant, que amb Tomàs de BALLESTER PONS acaba la nissaga dels BALLESTER "Coloma".

"En el término de Subirats Toda aquella heredad sita en el expresado término de cabida trescientos veinte jornales entre viña campo y bosques, con tres casas situadas en el centro de la misma, llamadas Manso Canals, casa Señoret y Casa blanca, en la primera de las cuales hay veinte y una cubas de a siete cargas una vacías, dos prensas y cinco lagares y en la ultima o sea Casa Blanca hay ocho cubas de siete cargas una, también vacías, dos prensas y cuatro lagares. Dos molinos situados en dcho. término de Subirats con sus linderos confrontados."

Per la seva part Tomàs de BALLESTER PONS, al testament atorgat amb data 18/02/1893, disposa la següent distribució per als seus béns:

- Per a la seva vídua Lluïsa MALVIN: 50.000 Pessetes, la propietat de la finca del c. Bailen n. 68 de Barcelona, on tenia el seu domicili, així com l'usdefruit de la resta de tots els seus béns mentre que continuï vídua. També la nomena com a marmessora i executora testamentària.
- Nomena les seves dues filles hereves universals, a parts iguals, de la resta dels seus béns i els llega a cadascuna 125.000 Pessetes. Després de la seva mort, ocorreguda a Barcelona el 02/11/1901, i a l'inventari dels seus béns registrat en document de data gener del 1902, es troba, entre d'altres, la descripció de la següent finca:

"Termino de Villafranca del Penedes Toda aquella heredad llamada "manso Canals" vulgarmente dicha "Altra casa", "Casa Blanca" y "Casa Señoret" por existir dentro de ella separadas tres casas de labranza, cuyos números y cabida se ignoran, conteniendo dicha hacienda veintidós mil treinta y cuatro áreas doscientas cincuenta y cuatro mil cincuenta millonésimas equivalentes a cuatrocientos cincuenta jornales de dos mil veinticinco canas cuadradas, poco mas o menos de tierra campo secano plantada de viña casi en su mayor parte, excepto una porción que es de regadío situada en el termino municipal de Subirats. Linda al Este con la montaña de Don Jaime Mir de San Saturnino y con la montaña de San Pedro de Subirats y sus Parroquias; al sur con la Hacienda Mases den Ros y el Manso Corbatera; al Oeste con la riera Noya y al Norte con las Haciendas llamadas casa Marti y casa Juliá. De la heredad denominada Casa Blanca, que es parte de la finca anteriormente descrita, se ha segregado una porción de terreno para edificar de cien palmos de longitud por veinticinco de latitud, establecida a Don Ramon Bujons y Roig que ha pasado a formar la finca numero seiscientos veinte y tres al folio ochenta y seis del tomo veinte y uno del Ayuntamiento de Subirats. De la heredad llamada "Altra casa" que forma parte de la propia finca descrita bajo el numero primero,

se ha segregado una porción de terreno para edificar de extensión treinta y un metro cuatro milímetros de longitud, por nueve metros setecientos milímetros de latitud, establecida a Don Magin Torres y Ros que ha pasado a formar la finca numero seiscientos veinte y cuatro al folio noventa y uno del tomo veinte y uno del Ayuntamiento de Subirats; inscrita en el Registro de la propiedad de Villafranca del Panades al folio ocho del tomo nueve del Ayuntamiento de Subirats, finca numero ciento noventa y cinco, inscripción segunda. Su valor es de treinta y seis mil novecientos cincuenta pesetas. Pertenecía a Don Tomas de Ballester de Pons como heredero de su padre Don Tomas de Ballester y Nin, instituido por este en el testamento que otorgó ante Don Francisco Falp, notario de Villanueva y la Geltrú a nueve de Junio de mil ochocientos cincuenta y siete."

Després de la descripció d'altres propietats, la valoració dels béns de l'herència de Tomàs de BALLESTER PONS es reflecteix al següent resum:

Resumen	
Las cuatro fincas de Barcelona	186.790'00 Ptas.
Las fincas de Villafranca	45.490'00 Ptas.
Los censos de idem	14.258'61 Ptas.
Las casas de Villanueva	18.540'00 Ptas.
Las tierras de idem	22.460'00 Ptas.
Los censales d' idem	1.486'90 Ptas.
Los censos de Vendrell	7.349'91 Ptas.
Las tierras de Valls	25.160'00 Ptas.
Total	321.535'02 Ptas

*"es trenca d'ales i, esmorteïda,
la flor de boira plora rosada
sobre la verda fredor de l'alba
La terra avara s'embeu les gotes
per fer-ne aïrel...
Tot el neguit ara s'arrapa
al fosc imperi de les desfetes
on entre l'humus viu l'esperança."*

EL CEP I LA NANSA
EDICIONS
Tel. 93 815 19 83
Joana Raspall, Jardí vivent

Amb posterioritat a l'inventari i el mateix any 1902, hi ha documents notariais en què la vídua procedeix a la venda d'alguns terrenys, l'import dels quals lliura a Mª Pilar de BALLESTER i DESPUJOL, representada pel seu oncle Federico BALLESTER PONS, com a pagament parcial de les 125.000.- Pessetes llegades pel seu pare.

És amb posterioritat a la defunció de Lluïsa MALVIN MONTAZET el 20/10/1925 quan la titularitat de la finca número 1772 del Registre de la Propietat de Vilafranca del Penedès va passar a Mª Pilar de BALLESTER i DESPUJOL, a títol d'adjudicació, mitjançant escriptura atorgada el 01/05/1926. La descripció de la citada finca N° 1772 és la següent: "Heredad "Molí Coloma" vulgarmente Altra Casa, por existir dentro de la misma separadas dos casas, de cabida ciento treinta y dos hectáreas, diez áreas setenta y cuatro centiáreas, según el título, pero en realidad de unas treinta y cinco hectáreas aproximadamente, sin que se haya efectuado medición alguna o lo que realmente se contenga dentro de sus linderos, de tierras de secano plantadas de viñas y frutales en su mayor parte, excepto una porción de regadío en el término de Subirats, que linda:

Molí Coloma el 1955

al Norte, en su línea con el río Anoia; al Sur, con la línea férrea que se dirige de Barcelona a esta villa y también en parte con Ramón Bell y Antonio Llopart Ferrer; al Este, con el mismo río Anoia y en parte con sucesores de Antonio Llopart Canals y al Oeste, con sucesores del Sr. Mir, mediante en parte un camino y un torrente. Se hace constar que en el lindero Sur junto a las tierras de Antonio Llopart y Ramon Bell tiene esta finca una fuente llamada de la Salamandra, que surte de agua

la casa principal Molí Coloma".

És evident que la descripció de la finca coincideix amb les que es troben als inventaris de béns del 1806 i del 1858, així com al darrer del 1902 dels béns d'en Tomàs de BALLESTER PONS.

Així doncs, com a **conclusió**, hom pensa que la finca va ésser amb tota probabilitat adquirida per Anton Bonaventura BALLESTER TORRENS a la segona meitat del 1700, i que l'actual denominació de "Torre Coloma" o "Molí d'en Coloma", amb la qual sembla que és coneguda des de la primera del segle XX, tindria el seu origen en el sobrenom o malnom dels seus propietaris des del segle XVIII, els **BALLESTER "Coloma"** de Vilanova i la Geltrú. Posteriorment a la defunció de Pilar BALLESTER DESPUJOL, ocorreguda a Molí Coloma el 04/10/1946, la propietat va passar primerament als seus fills i després:

- 1951.- Rafael GIMÉNEZ-FRONTIN i CERDÀ de PALOU i Ana HOMBRAVELLA RASPALL
- 1961.- Francisco PÉREZ DÍAZ

Molí Coloma el 2009

Molí Coloma.- Façana de la capella actualment

- 1966.- Fidel OSETE SANS i María LATIEGUI ARTAIZ
- 1983.- Carles SUMARROCA COIXET, el seu actual propietari.

3.- L' "Oratori" o capella de "Torre Coloma"

La cerimònia més antiga de la qual consta la celebració en aquesta capella és la del casa-

ment, el 08/06/1933, d'una de les filles (Mercedes) de Carles de VALICOURT DAVELUY i Mª Pilar BALLESTER DESPUJOL, última propietària de la família BALLESTER, que va morir a Molí Coloma el 4 d'octubre del 1946. Durant la guerra civil la capella fou saquejada i, poc després, amb motiu del casament d'una altra de les filles (Mª Nieves, el 12/09/1944), Pilar BALLESTER va haver de demanar

Molí Coloma.- Reixat damunt l'entrada a la capella

de nou al Bisbat de Barcelona el permís perquè la capella fos considerada com a oratori públic i s'hi poguessin celebrar actes litúrgics. Per aquesta raó, el Bisbat va demanar al rector de la parròquia de Sant Sadurní d'Anoia els antecedents històrics de la capella. En la resposta del Bisbat, de data 31/08/1944, el rector Mn. Rafel Prats destaca:

1. Que el archivo parroquial fue totalmente destruido en el período rojo.
2. La capilla, según testimonio de los familiares-propietarios data de los años 1865 a 1870.
3. Está dotada de un pequeño campanario y una puerta que da a la calle.
4. El vecindario en varias ocasiones ha asistido a la Capilla para oír la Santa Misa.
5. Acaba de ser decentemente restaurada.

Segons totes aquestes dades podríem concloure que la capella hauria estat construïda durant la segona meitat del segle XIX, quan el seu propietari era Tomàs de BALLESTERPONS (últim "Coloma"). Això es correspon amb les inicials "TdB" del reixat de la finestra circular damunt l'entrada principal de la capella.

ELOGI DE L'EXCURSIONISME

Autor: Antoni Ordovàs

Tal dia sortirem al camp, anirem a fora, anirem a la muntanya...L'anunci d'uns mots imprecisos rere els quals, quan s'acostava la data de la sortida, s'hi afegia la paraula excursió. Queden lluny aquestes simples proposicions. Això no obstant, avui se'n continuen fent, d'apreciacions semblants, on hi cap la mateixa vivacitat. Calen un bull d'implicacions, situacions, avinences per tendir a una sendera en principi indefinida on només intueixes l'abast de la naturalesa. Quan ets jove o en qualsevol edat, l'anada iniciàtica a una contrada comarcal, a voltes desconeguda o sentida d'oïda, la menció excursió pot ajustar-se a un aprenentatge en el qual et deixes anar vers el propi atreviment, posseït pel gaudi d'unes omplidores percepcions.

En el nostre circumdant espai geogràfic i cultural, obert, el significat "excursió", amb les singularitats que l'integren, és un fet constatat on el terme excursionista sembla exclusiu de l'àmbit dels Països Catalans. A mitjan segle XIX, en els estats més desenvolupats d'Europa, les seves ciutats apleguen i formen els clubs esportius de muntanya i hi apliquen el nom 'alpi', com a referència a la serralada que vertebrava el vell continent. No massa lluny dels nostres llindars, en les variades regions peninsulars s'esmenta algun club amb la designació de 'alpino' però no se'n defineix gairebé cap que

s'anomeni 'excursionista'. Predomina en canvi el de 'montaña, montañismo, montañero'.

D'aquesta, inclinació nostra per aquests rodals a l'hora de definir el recórrer un territori, anar d'excursió pot tenir un atractiu que esperona el cercar un redós suavitzant del llast quotidià. Un entreveure el camp d'acció de les muntanyes on hi poden encabir-s'hi totes les etapes de l'existir. Deixar-se anar conscientment per emboscats senders o careners miradors pot tenir l'incentiu d'una descoberta. Cadascú estima el fogar d'allà on pertany, on li ha pertocat viure, amb més o menys intensitat i mena la geografia del Principat "emmotlladora" d'actituds. A llavant, un mar antiquíssim forma un litoral ara abrupte, ara arenós (ara massa humanitzat). Més de sis-cents quilòmetres de costa altra hora lloc de partida per omplir pàgines de glòries o del feinejar diari de la gent de mar. Terra endins, els paisatges sempre canvians, fins i tot amb alguna extensa planúria, que no abunden massa en aquest país muntanyós de serralades litorals, prelitorals i massissos interiors solcats per modestos rius que modelen el trafegar de les valls. Vers a ponent, més planes que ben bé no arriben a ser-ho del tot pels plegaments, ribassos i ondulacions esquerpes. Al capdamunt, nord enllà, des d'un indret o altre de Catalunya sempre s'entrelluca la blanca muralla del Pirineu. Aquest

paisatge, a tómb conreat i ben aprofitat i en alguna zona àrid i despoblat, sembla a voltes reposar sobre el caire d'antigues feixes carregoses d'arranjar.

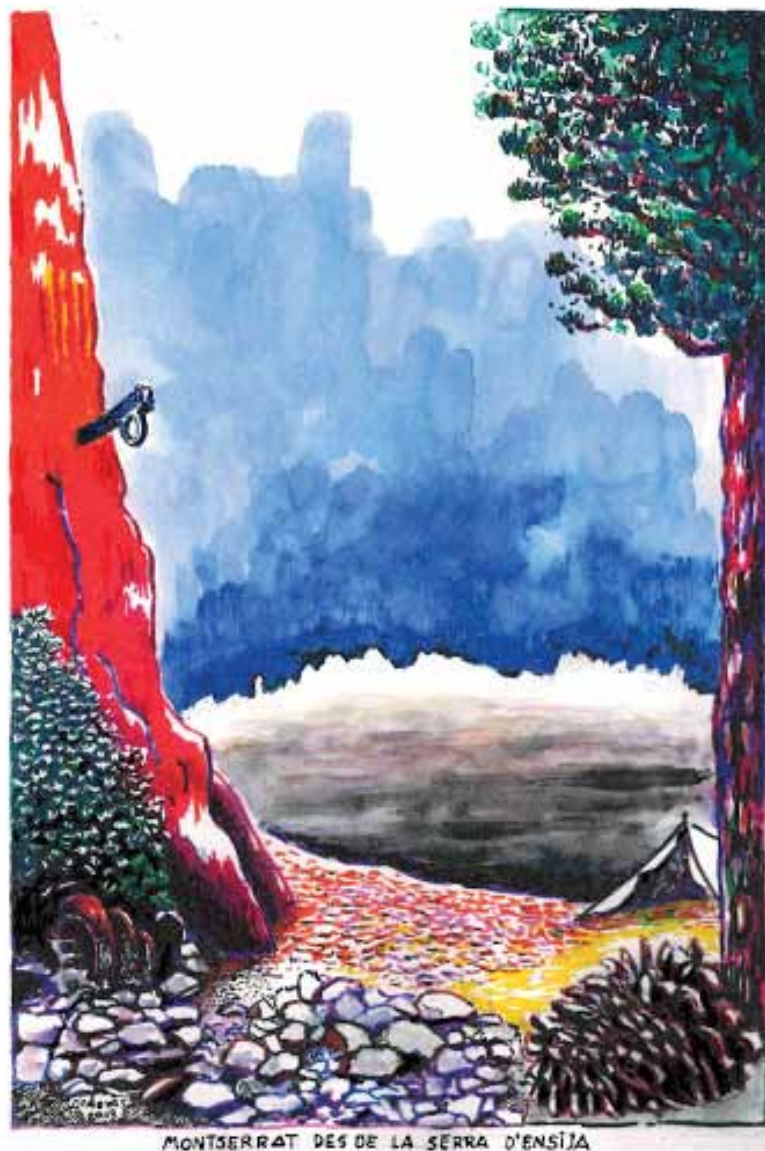
Paisatges amb viles, vilettes, caseries, i algun poblat ensulsiat d'antic. Ciutats preeminents d'activitats, plenes d'art i coneixements fent de capdavanteres en l'esdevenir d'una societat. I el nostre romànic, tan humil, auster, sovint celat en insòlits paratges,

T.O.T. HOBBY'S

Aeromodelisme
Modelisme ferroviari
Modelisme naval
Cotxes de col·lecció
Maquetisme
Scalextric - Slot
Radio control
Rol
Recanvis

Carrer de la Mercè 12
Vilanova i la Geltrú
Telèfon 93 814 39 51

comes amb un brot de romaní als llavis (a l'hivern és prou florit) tot escoltant distretament el brunzir d'algun insecte (a la primavera) o el carés d'un núvol esfilagarsar-se a l'horitzó. Una aturada en un fontinyol per fer-hi un glop i tornem-hi que encara manca un tros per acabar la caminada. Una passejada per expandir l'ànim de la fresca urbana. Aquí però, acostuma a concórrer un altre company(a) seguint la sendera esmentada que a més a més de caminar observa o pren nota en catalogar una flor, un herbei no gaire comú. O intenta esbrinar el nom correcte que correspon a un indret que en uns mapes d'altra hora els barbarismes eren impresos pel corró de la intolerància, pariona de la ignorància, que van fer la seva feina en la grafia i toponímia dels nostres voltants... Més d'una entitat excursionista, amb la seva gent, ha desembardissat camins, oblidats o de transhumància. Igualment el refer barraques de pedra seca tan pròdigues per les nostres rodalies o bé l'estudi de les masies. I també una munió de voluntats bregant per salvaguardar una bonica i Llarga platja. Pels anys setanta, època de canvis i més llibertats, les pedres bimil·lenàries de Darró, tan significatives en la memòria local, van estar amorosament garbellades, entre d'altres, per un antic membre de la nostra Entitat.

dóna testimoniatge del gènesi d'una comunitat de fondes arrels.

benèfic exercici de caminar seguint un itinerari lliurement escollit. Un "no fer res", només admirant, si bé de gust, el canviant paisatge. És una bona raó allò d'estirar les

D'entrada, l'ocupació del presumpte excursionista és la del

O quan toca, sigui l'expressió de

programar una audició de sardanes amb pocs diners i moltes rifes per vitalitzar el símbol d'un país (amb permisos) tantes vegades forçat a l'ostracisme imposat. El caminar per tal diversitat tiba i invita a deixar constància, en unes lletres, una ressenya o una guia excursionista per donar-ho a conèixer als conciutadans més interessats en aprofundir en el que ens envolta. D'aquest excursionisme tradicional, a estones casolà, surt o s'emprenen llampancs ràtzies, des d'aquest Garraf posem per cas, per assolir parets impossibles d'arreu, en altres continents, incloent-hi el repte al "sostre del món". En l'espeleologia, un esport-ciència, els seus impulsors talaïencs davallen a pregons reialmes de bellesa oculta i aquí a casa nostra n'han donat prova amb reportatges sobre un espai reservat a uns privilegiats. Ai! aquelles neus piriniques d'antany inabastables i que més tard foren joia de travessades per memorar... I la nostra Marxa social, quant de temps socis i socies es s'hi han implicat, en una realització descriptiva, didàctica, dissenyada per a convidar i conviure una experiència amb altres entitats germanes... I unes Caminades populars, al viu de l'hivern, per gaudir dels paisatges veïnals amb tothom que li plagui amitjanar paraula i camí... No acabaríem mai... Com aquell cocó excavat en el llom de la muntanya, la Talaia, a principis dels seixanta; l'empremta

d'un jovent engrescador disposat a retenir aigua en tal cota, en fer les acampades... traginant a l'esquena maons i ciment, en un absurd brunyit per l'aire juvenil?

A la muntanya les companyonies són una virtut, pel solatge en compartir hores i dies, destrets i emocions... Allò de viure poques sota el cel estelat...

Es podrien sumar més valideses vers l'excursionisme i la seva vena. Voldríem creure, i sens dubte ho és, que el voler fer i recuperar, el mantenir, deu influir l'instintiu "emmotllat" premut per la fidelitat d'un vell i singular terror.

La vella i estimada motxilla farcida de pertrets i de somnis en abordar límits no prou sabuts. O portar-la mig buida en una anada de poc esment, enriquidora, per uns nous començaments. El fenomen excursionista té un ideari

arrelat en una terra esperançada, que va despertar en donar la primera passa uns prohoms extraordinaris, enamorats d'una pàtria, en l'aposta per una cultura i uns albors de plenitud. I en seguirien un tropell de practicants, a peu, redescobrint la deu amagada.

Concloent aquestes ratlles faria referència, per a qui en tingui interès, a fullejar un antic butlletí social (per mitjà del full WEB de la A.E. Talaia- apartat arxiu Biblioteca-Hemeroteca- Butlletí Revista consulta, any 1965 mes 11-n. 62), una publicació editada amb motiu del Xè aniversari de l'A.E.Talaia en la qual, el llavors nostre tercer president en Pere Camarós i Robert, exposa en un abrandat article "El fabuloso excursionismo de ayer y nuestra misión de hoy", on toca l'origen i batec que va representar l'excursionisme en la vida social i cultural d'aquest país.

DavidPla
instal·lacions

Electricitat · climatització · calefacció · aigua · gas
projectes d'enginyeria
Instal·lador autoritzat

Pl. de Pau Casals 9 A - Vilanova i la Geltrú
93 893 19 42 · 646 071 435
info@davidpla.com · www.davidpla.com

TEIXITS
La Rosa
CASAS FUNDADA DE 1900

**Confia en nosaltres
Dóna sentit a la teva llar**

SORTIDA MARXA

Plaça de la Vila 12
Vilanova i la Geltrú
C. de Sant Joan 5
Vilafranca del Penedès

UNA VISITA AL PUIG MONTGRÒS

Descripció: Josep Blanes

Itinerari i horari: Pere Fernández

Des de Vilanova i la Geltrú cap al Camí Ral, Torre del Veguer, Can Parés, creuar per sota autopista C-32, seguir per un senderó lateral a la C-15 fins a situar-nos sobre boques túnels C-15, pujada cap al cim del Montgròs. Retorn pels Vinyals, cal Vidal de la Serra, creuar carretera BV-2112, seguir el senderó dels Pintors, masia Els Cocons, Mas Xoriguera, avinguda Maristany, camí vell de Ribes, rambla Països Catalans, rambla Sant Jordi, travessar Ronda Ibèrica, creu de Xirivia i plaça Casernes.

PRESENTACIÓ

Una altra vegada, des de la colla de caminaires dels dimecres se'ns proposa publicar aquest itinerari. Potser perquè pujar al Puig Montgròs és una de les excursions que més ha empès els vilanovins —i també els ribetans— a sortir a la muntanya i conèixer la nostra geografia més propera. Aquesta elevació comarcal, de 358 metres d'alçada, és un excel·lent punt de guaita per albirar des de les comarques que ens envolten fins a les muntanyes més llunyanes. Si bé les panoràmiques resulten esplèndides, actualment l'estada a l'àmplia plataforma del cim ens resulta un tant contradictòria ja que més de sis gegantines instal·lacions d'antenes i repetidors de TV, ràdio i comunicacions malmeten el paisatge. Però ens hem de conformar a aguantar aquell parany si volem veure la

TDT a casa. La primera antena fou col·locada el 1969 com a repetidor de senyals de TV.

Quina diferència amb l'any 1956, quan la Talaia va plantar entre els Vinyals i el cim un primer campament social situant les tendes entremig dels pins. Res d'aquell indret estava urbanitzat! Però com que les coses canvien, donem un cop d'ull al paisatge i, d'entrada, mirant cap al nord, veurem un altre estrall en el cim del Papiol, queixalat espectacularment i a punt de fer-lo desaparèixer. Ara bé, consoleu-vos! Si pugeu pel gener, just damunt

seu despunten els cims blancs del Pirineu. Com que ja us hem dit que aquest cim cal pujar-lo a l'hivern, a més de veure la neu pirinenca també podreu observar altres cims nevats com ara el massís del Montseny. Encara guaitant cap al nord, sota nostre veurem el poble de Canyelles voltat d'urbanitzacions, mentre que a mig aire de la llarga carena que va des del més alt puig de l'Àliga fins a la de les Penyes de l'Escofet, hi trobarem una de les nostres escoles d'escalada en roca: els cingles de la Facu. Més a la dreta, si la calitja o la boira ho permeten, sobresurt el mas-

Túnel de desguàs de l'autopista, per on passa l'itinerari.
Foto: Pere Fernández

Panoràmica des de la vertical dels túnels del puig Montgròs. Foto: Pere Fernández

sís de Montserrat del seu perfil retallat es pot veure des de la regió d'Agulles fins al Sot de Migdia amb les seves Talaies al seu centre, i més enllà la solitària agulla del Cavall Bernat finalitzant amb el massís de les Gorres Frigies.

Si guaitem cap a llevant tenim el massís calcari del Garraf, on destaquen el Puig de la Mola i la Morella, i més endavant ens trobarem Sitges amb el seu sentinella, el puig Boronet. Sota mateix del Montgròs ens queda la vila de Sant Pere de Ribes i més enllà el barri ribetà de les Roquetes a tocar, això sí, a la nostra ciutat: Vilanova i la Geltrú. Si bé l'objectiu principal de l'itinerari és pujar dalt del Montgròs, tant a l'anada com a la tornada passarem prop de velles masies, algunes d'elles de reconeguda vàlua històrica i monumental de les quals farem esment més endavant. Entrarem a Vilanova després d'haver deixat el camí vell de Ribes i per la rambla dels Països Catalans derivarem per la rambla de Sant Jordi, just davant de l'estadi esportiu dels Alumnes Obrers, travessarem la Ronda Ibèrica i poc després pel trencall de la Creu de Xirivia seguirem recte fins a trobar la plaça de les Casernes on finalitza aquest recorregut.

Comencem, doncs, aquest itinerari.

Inici 0 h 00 min Plaça Xoriguer (1)

Sortirem de la ciutat per la rambla de Pep Ventura i cap a l'avinguda de Vilafranca tot creuant per davant la rambla Torre de l'Onclet (2) fins a anar a trobar l'antic Camí Ral (3). Deixarem de costat la característica masia Samà, una singular edificació la qual antigament era el corral d'en Martí. A partir de 1844 passà a anomenar-se Samà, mitjançant una operació financera de doble casament d'aquesta família. En 1910 fou reformada amb estil modernista. Seguim el camí i

ben aviat ens trobem la Torre del Veguer, un altre edifici històric, ja dins el terme de Sant Pere de Ribes, tocant però al de Vilanova. Es tracta d'una construcció d'estil eclèctic, muntat durant el segle XIX sobre la base d'un edifici medieval de l'any 1359, amb reformes importants en ser adquirida la finca el 1878 per José Ferrer Vidal, conegut industrial tèxtil vilanoví. Actualment acull els cellers 'Bodegas Torre del Veguer', amb reconegudes marques de la D.O. Penedès. L'itinerari continua seguint el camí Ral fins a mas Parés (4), des d'on seguim una pista

Quan ja som prop de la plataforma del cim, la panoràmica ens canvia amb aquest munt d'antenes. Foto: Josep Blanes

a l'esquerra que ens farà passar pel costat de la urbanització també anomenada El mas Parés, a tocar del mas de les Catalunyes i de l'autopista C-32, la qual travessarem per sota mitjançant un túnel metàl·lic (5).

Sortida Túnel desguàs autopista 1 h 20 m

Després de travessar el túnel comença la pujada cap al Montgròs. De mica en mica anirem pujant pel senderó lateral a la C-15 i vorejant per la dreta l'immens esvoranc que mossega el Montgròs, per on surten els túnels d'anada i tornada de la C-15. Un cop s'arriba per damunt de l'esvoranc (6), el camí pedregós continua ascendint amb poca vegetació i molt empobrida pels incendis. Una bona estona d'esgotadora pujada ens portarà davant les espectaculars antenes al replà del cim a 358 m (7). Normalment aquí gairebé tothom s'atura encara que només sigui a veure la panoràmica.

Cim del puig Montgròs (358 m) 2 h 04 m

El camí de baixada una mica més avall de les antenes ja comença

a tenir traces d'urbanització, encara que en tot el seu recorregut el paviment està completament degradat. Ben aviat deixarem endarrere l'antiga masia dels Vinyals (8), també víctima de l'especulació urbanística. Poc abans d'arribar a l'alçada de can Ramón, creuarem una línia d'alta tensió (110 kV) (9) i una estona més tard aquesta pista malme-sa empalma perpendicularment amb el camí Ral (pista cimentada) (10) el qual seguirem a la dreta.

Camí Ral 2 h 57 m

Seguim fins a arribar a tocar les masies de la Serra i can Vidal. Una estona més tard haurem arribat a la carretera BV-2112, just al retomb on l'hem de travessar (compte amb el trànsit) i llavors seguir l'estret camí dels Pintors (11).

Camí dels Pintors 3 h 27 m

Seguirem fins més endavant on creuarem la canalització d'aigües (12) que baixa per la carena de Puigmoltó provinent del proper dipòsit de la companyia d'Aigües de Vilanova. El camí continua irregular però seguirem el més fressat i poc abans d'arribar al pont de l'autopista passarem per

Garrofer i crossa prop de la masia de la Serra. Foto: Pere Fernandez

La Colla dels Dimecres davant el xalet modernista de can Xoriguera. Foto: Josep Blanes

davant de la masia dels Cocons, una remodelada masia del segle XVIII actualment convertida en allotjament rural i que pren el nom de les antigues basses o cocones excavades per l'erosió de forma natural a la pedra calcària de la nostra comarca.

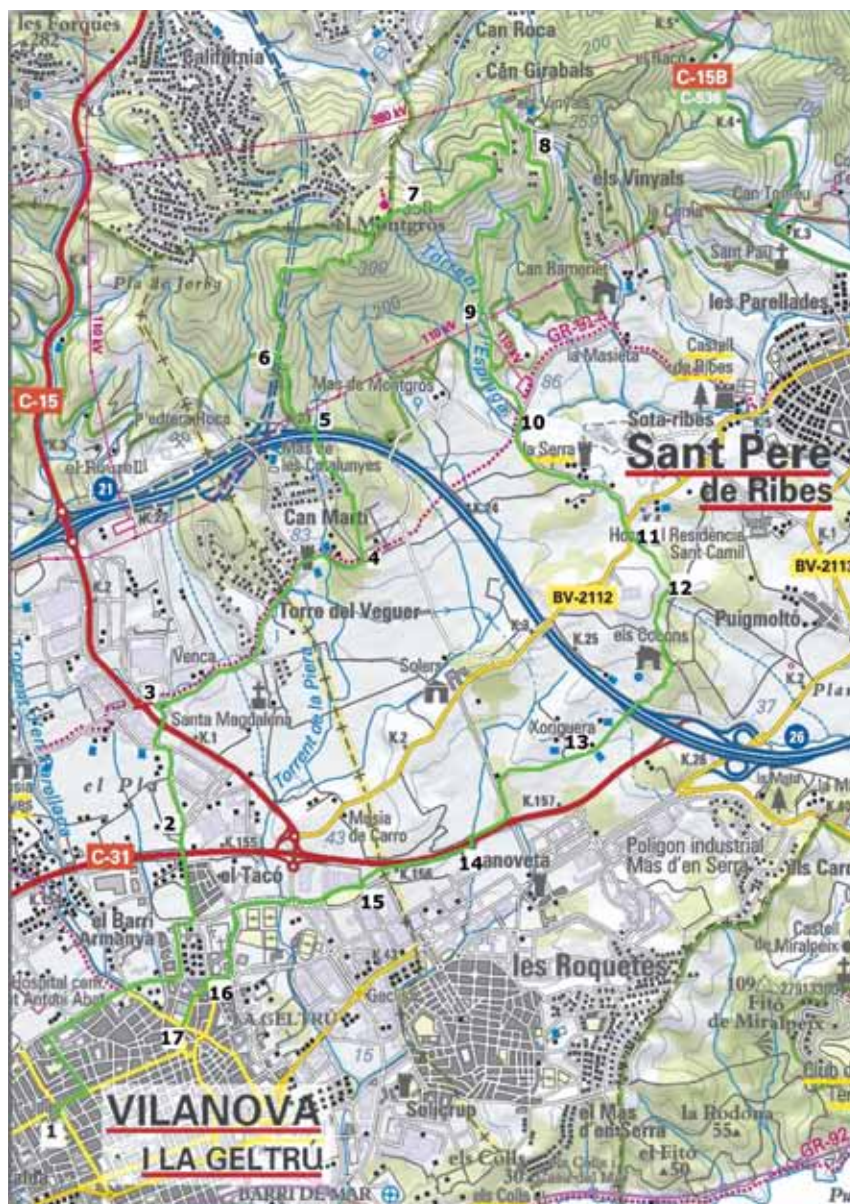
Mas Xoriguera – Camí Vell de Ribes – Rambla Països Catalans – Estadi Alumnes Obrers - Pl. Casernes 4 h 23 m

Després de deixar els Cocons seguirem en direcció a ponent i passarem el pont de l'autopista C-32. Uns minuts més tard la pista ens farà arribar davant el singular mas Xoriguera (13), un bonic casal d'estil modernista bastit damunt una antiga masia del segle XIII. Aquest edifici, d'estructura asimètrica, té característiques de castell amb alguns cossos on destaca la torre-mirador coberta amb un pinacle piramidal de ceràmica vidriada, material utilitzat com element decoratiu en tot el conjunt de l'obra, combinat amb maó vist. En l'actualitat funciona com un allotjament rural amb el nom de Clos La Plana. L'itinerari continua seguint més enllà pel camí vell de Ribes, en-

voltat d'algunes pinedes, i girant avall per anar paral·lels a la rambla de Solers i dels seus antics xiprers. Al cap d'una estona creuarem aquesta carretera i passarem a l'altre costat derivant per anar a passar per sota el pont de la carretera comarcal C-31 i incorporar-nos al camí (14) que segueix paral·lel a la carretera. Una bona estona més tard desembocarem en una zona industrial i farem cap a la rambla dels Països Catalans (15), girarem a l'esquerra davant l'estadi dels Alumnes Obrers i seguirem avall per la rambla de Sant Jordi, fins a creuar la Ronda Ibèrica i arribar-nos fins al proper trencall on hi ha la Creu i carrer de Xirivia (16), que seguirem recte per finalitzar tot seguit aquest itinerari a la Plaça de les Casernes (17).

El temps d'aquest recorregut és d'un total de 4 hores i 23 minuts, un temps net només de caminar, sense comptar ni descansos ni aturades. En aquesta descripció trobareu noms de llocs numerats amb negreta. Serveixen per identificar aquests llocs al plànol adjunt.

Mapes utilitzats: Parc del Foix i Parc d'Olèrdola 1:20.000 Ed. Piolet/Mapa ICC zona Penedès – Garraf 1:25.000

Informe resum de la catalogació, serveis i novetats de l'Arxiu/ Biblioteca

Comissió de l'Arxiu/Biblioteca

Des de les pàgines de la revista de la nostra entitat, l'Arxiu/Biblioteca inicia una secció informativa que apareixerà en cada número de la revista. Es tracta d'informar els socis, periòdicament, sobre l'estat de la catalogació dels fons de la nostra entitat, dels serveis que tenim a disposició dels socis i de les últimes novetats més significatives.

En aquest moment, tenim a la ratlla de 900 llibres, àlbums de fotografies, CD, DVD i altra documentació catalogats al nostre arxiu, i continuem la feina setmanalment a les noves instal·lacions del segon pis de la nostra entitat.

Pel que fa a l'hemeroteca digital, consultable a través del web, el contingut actual és el que podeu veure en el quadre d'aquesta pàgina.

Serveis per als socis:

De molts CD i DVD del nostre arxiu, l'Arxiu/Biblioteca en pot realitzar una còpia per al soci que ho demani. El preu de cada còpia és de 5 euros. Aquest import és per ajudar al finançament de l'Arxiu/Biblioteca. Igualment els exemplars sobrants de revistes anteriors, caminades populars, descripcions de marxes, etc. estan en venda al preu de 2 euros.

Tots els llibres classificats com de biblioteca són els que estan a disposició dels socis per al servei de préstec gratuït. La durada del préstec serà d'un mes, renovable quatre vegades, si no hi han hagut demandes del mateix exemplar per part d'altres socis.

L'horari de servei de l'Arxiu/Biblioteca serà de 19,00 a 21,00 h, els dilluns, dimecres i divendres, laborables, a la segona planta del local de la nostra entitat.

Últimes novetats:

Tenim l'acord, ja pactat i signat de funcionament amb l'Arxiu

Comarcal del Garraf.

Les obres de reubicació de l'Arxiu/Biblioteca, a la segona planta, estan ja quasi acabades. Estem realitzant el trasllat i esperem que ben aviat podrem donar un millor servei als socis.

El Sr. Jordi Mir, lingüista i bon amic de la nostra entitat, ens ha comunicat la donació a l'A.E.Talaia del seu fons bibliogràfic, que ja hem començat a catalogar, relacionat amb l'excursionisme. Es tracta d'un fons d'uns mil exemplars, aproximadament, d'un alt interès històric. Des d'aquestes pàgines volem donar-li les més expressives gràcies.

APV	Anual Programes Varis	15
BAS	Butlletí Amics Sardanes	139
BRC	Butlletí Revista Consulta	302
CCC	Cultura Coneguem Catalunya	61
CMA	Circular Mensual Activitats	225
CPV	Caminada Popular Vilanova	25
DCT	Divendres Culturals Talaia	16
GMF	Grup Muntanya Família	24
IAA	Informe Anual Activitats	3
MOD	Marxa Orientació Descripció	23
REG	Ressenyes Escalades GEAM	1
RRF	Resums Reportatges fotogràfics	82
SSC	Secció Senders Circulars	119
SSD	Secció Senders Dossiers	173
Total		1.208

Notícies

DVD DE MARXES

El Grup de Marxes, juntament amb la FEEC, va ser el principal impulsor del DVD sobre marxes tècniques.

ques que es va gravar durant la Marxa d'Orientació per Descripció de 2012 i en altres proves posteriors de la Copa Catalana amb l'objectiu de difondre aquesta modalitat excursionista. El DVD es va poder presentar "en societat" als socis de l'entitat el novembre de 2012 en el marc d'un Divendres Cultural. L'endemà, es va tornar a projectar amb l'assistència de representants d'algunes entitats de la Copa Catalana de Marxes Tècniques i membres de la FEEC.

MEDALLES DE 25 I 50 ANYS

Com és tradició, el darrer divendres abans de Nadal,

que s'esqueia en 21 de desembre, es va organitzar l'acte de lliurament de medalles als socis que havien complert 25 i 50 anys a l'entitat. Amb una sala d'actes plena de gom a gom, el president de l'entitat va encetar l'acte amb unes paraules de benvinguda i va traslladar la paraula al consoci Francesc Soler Casañas, que va fer un emotiu parlament molt aplaudit, adreçat a les persones que aquella nit rebrien el reconeixement de l'entitat. Van rebre la medalla de 50 anys de soci: Josep Alegret Pallàs, Marcel·lí Ferrer Garriga i Joan (Jani) Ferrer Garriga. La de 25 anys, la van rebre: Arcadi Arnáez Pastor, Pere Artigas Guasch, Francesc Ayala Buenaventura, M. Rosa Ballester Mestres, Mercè Bruna Casas, Fina Campamà Mestres, Montserrat Carbonell Soler, Remei Gimeno Mestres, Ernest Just Roig, Carles Lluch Ferrer, Jordi Martínez Borbonès, Joan Mateo Giner, Josep Pagès Carbonell, Rosa M. Pahissa Garcia, Nonita Pedregosa Vázquez, Petri Pérez Roderó, Concepció Reixach Valverde, M. Josepa Rodríguez Gallego, Gabriel Rovira Bertran, Andreu Rovira Pahissa, Conrad Rovira Garriga, Josep M. Sánchez Pons, M. Neus Solé Bernat i Teresa Vives Solé.

TALAIENCS A LES COPES CATALANES

El passat 2 de febrer, una delegació de la Talaia va viatjar fins a Cornellà per assistir al lliurament de premis de la XIV Copa Catalana de Marxes Tècniques de la FEEC. M. Rosa Dagà, sòcia de l'entitat, va recollir el trofeu corresponent a l'11è lloc de la classificació general.

Dagà, que va fer equip amb Queti Vinyals i també amb Josep Candela i Joan Raventós, va participar en la major part de les proves i va aconseguir quedar dins dels 12 primers llocs premiats de la XIV Copa Catalana. D'altra banda, Cristòfol Soler, del Grup de Marxes, va recollir el trofeu per entitats: la Talaia va quedar classificada en 3r lloc d'un total de 27 entitats participants, darrere del CE Avinyó i del CEC. El mateix dia, també van recollir el Trofeu Azimut, per a nascuts a l'any 2000 i posteriors, dos joves socis de la Talaia del Grup de Muntanya en Família: Oriol Martí Jaridó i Laia-Wayra Ortín Garcia. Enhorabona a tots ells!

També cal destacar el bon

paper de l'equip Haglöfs Yaencontre.com a la IX Copa Catalana de Raids d'Esports de Muntanya, que van aconseguir classificar-se en el 2n lloc de la general. Els talaïencs Ivan Artigas, Joaquín del Río i Jaume Soler, juntament amb Jordi Capell i Elisabet Socias, van quedar en 1a posició al Raid del Segre i en 2a posició als raids Urgellistan, Garraf i Vil·la de Tamarit, una classificació destacable tenint en compte la duresa d'aquest tipus de proves.

10a EDICIÓ DE LA CURSA AMB PARTICIPACIÓ RÈCORD

El diumenge 14 d'abril es va disputar la 10a edició de la Cursa de la Talaia, segona prova del Circuit de Curses per Muntanya de la FEEC. Uns 350 corredors van iniciar la cursa

de 23 km i 900 m de desnivell, que va transcórrer per la carena de la Talaia amb el puig de l'Àliga com a punt més elevat, passant per la zona calcinada l'estiu passat. El primer a travessar la línia d'arribada fou Pere Ordoñez Sobrado (JA Sabadell), amb un temps d'1h 46

min. Darrere seu, Joan Salamaña Maresma (Callús Stadium/Montserrat Vertical), amb 1h 47 min. Tançant el podi, Miguel Angel Moreno Ortiz (Club Exc. Callús), amb 1h 48 min. En categoria femenina, la primera posició va ser per a Yolanda Garcia Saez, amb 2h 13 min, seguida de Miriam Laguna Aranda (Viladecans Triatló), amb 2h 21 min, i Myriam Lafforest (Evasion Running Vilanova), a només dos segons de diferència. Cal destacar el bon paper dels atletes locals vilanovins. En categoria masculina Xevi Guinovart Marques, que va arribar en 5a posició de la general, amb 1h 51 min, i Cristina González Jimenez (Comunitat Xterra) amb 2h 28 min, 7a classificada en categoria femenina.

També prop de 350 corredors van prendre la sortida de la cursa de 13 km i 450 m de desnivell positiu. El primer en arribar va ser Manuel Torres, amb un temps de 52 minuts. La primera corredora va ser Vinyet Noguero, amb 1h 02 min.

La III Caminada Popular Simultània va comptar amb més de 150 senderistes que van sortir del càmping Vilanova Park per fer un traçat d'aproximadament 12 km.

En la seva 10a edició, la Cursa de la Talaia ha superat les seves expectatives en comptar amb més de 850 participants i més de 100 voluntaris i col·laboradors, i s'ha con-

solidat en el Circuit Català de les curses de muntanya com una prova de referència.

LA TALAIA A LA TRAILWALKER

Els dies 20 i 21 d'abril va tenir lloc una nova edició de la Trailwalker, una caminada de 100 km, des d'Olot fins a Sant Feliu

de Guíxols, organitzada per Intermón Oxfam amb l'objectiu de sensibilitzar la població i aconseguir fons per als seus projectes de cooperació. Enguany, la nostra entitat, juntament amb Font's Adventure, hi va voler participar amb un equip anomenat AE TALAIA - FONT'S ADVENTURE, format per quatre persones que aconseguiren completar la ruta en la modalitat de marxa nòrdica (Miquel Font, Merche Pascual, Toni Sanchez i Irene Garcia) i dues persones més de suport amb un vehicle (Cristòfol Fabrè i M. Eugènia Collado).

PARADA DE SANT JORDI A LA RAMBLA

Aquest any vam tornar a ser a la rambla Principal amb una parada de llibres de muntanya que va ser molt visitada. Per projectar les nostres activitats a l'exterior, es van muntar dos plafons de fotografies:

un era dedicat als 25 anys de la Caminada Popular; l'altre, oferia imatges de les activitats de la Talaia tan diverses com senders, espeleologia, cultura, carnaval, famílies, escalada, etc. Com altres anys, es va editar un punt de llibre per a l'ocasió.

V TROBADA DELS 100 CIMS

Enguany hem organitzat la V Trobada dels 100 Cims, que aplega els participants que han completat el repte d'assolir 100 cims dels que la FEEC proposa en una llista que es va renovant periòdicament. La trobada va tenir lloc el diumenge 19 de maig i va començar amb un esmorzar de benvinguda al local social de la Talaia, i tot seguit una caminada guiada pel Grup de Marxes que va travessar la Geltrú per deixar el nucli urbà i penetrar a la zona forestal dels Colls, amb la participació del president de la FEEC i una seixantena d'excursionistes que van poder escoltar les

explicacions històriques del nostre consoci Vicenç Carbonell. Un cop acabada la caminada es va fer un dinar de germanor al local del Foment Vilanoví i un concurs que consistia a endevinar el nom de 20

cims dels quals es projectaven diverses fotografies. Un cop acabat el dinar, es va iniciar l'acte central de la trobada. Després d'unes paraules de benvinguda per part del president de l'AE Talaia, es van lliurar els premis als primers classificats en el III Premi FEEC-Canicròs, als guanyadors del concurs literari dels "100 cims" i al concurs "Fotocims". Seguidament, es van lliurar els reconeixements als 29 federats que havien completat el repte dels "100 cims" durant l'any 2012, i a continuació es va fer públic el resultat del concurs que s'havia fet a l'hora del dinar.

Abans de finalitzar l'acte, hi va haver un sorteig de material entre els assistents i a continuació van prendre la paraula el president de la FEEC, Jordi Merino; el regidor d'Urbanisme de l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú, Joan Giribet, i el president de l'AE Talaia, que va cloure l'acte amb unes paraules d'agraïment per a tothom que havia fet possible aquell acte tan reeixit i encoratjant tots els excursionistes a continuar recorrent camins i carenes.

LES PUBILLES ESCALADORES ES TROBEN AL MONTSEC

Coordinada per l'AE Talaia i amb el suport de la FEEC, el cap de setmana del 18 i 19 de maig va tenir lloc

a Vilanova de Meià (Noguera) l'11a Trobada de Pubilles Escaladores. Tot i la meteorologia adversa, hi van participar una seixantena d'escaladores. La pluja va fer que dissabte l'activitat es concentrés a la cova de les Monges,

on es van fer pràctiques d'escalada artificial. Al vespre es va fer un sopar i un sorteig de material proporcionat per la FEEC i per diversos patrocinadors. També es van lliurar els premis a les guanyadores del concurs de disseny de la samarreta de l'11a Trobada i del logo que a partir d'ara serà l'oficial de les Pubilles Escaladores. La nit es va tancar amb un concert de música en directe.

Diumenge el temps havia millorat substancialment i va permetre que algunes cordades realitzessin vies llargues a la Roca dels Arcs, i que algunes altres optessin per l'escalada esportiva. Podeu llegir una entrevista a les Pubilles Escaladores en aquesta mateixa revista.

MESSNER

Aquest és el títol de la pel·lícula projectada el dia 23 de maig a la sala 5 del Cinema Bosc, treball guardonat amb la màxima

distinció del 30è Festival de Cinema de Muntanya de Torelló. L'assistència va ser massiva, fins al punt que els encarregats del cinema, poc habituats a veure-hi tanta gent, van estar a punt d'haver de tancar les portes de la sala 5 per qüestions de seguretat. Més de 200 persones van voler veure aquest reportatge d'una gran figura de l'alpinisme.

III RECOLLIDA D'ALIMENTS

El passat mes de maig es va organitzar la III Recollida d'Aliments per al Banc d'Aliments de l'Assemblea Local de la Creu Roja. Enguany, la solidaritat de talaiencs i talaienques ha continuat ferma i hem tornar a sobrepassar els 150 kg d'aliments recollits. Moltes gràcies a tothom!

EL RAID GARRAF MEDITERRANI

El dissabte 21 de setembre es va disputar el Raid Garraf Mediterrani amb sortida i arribada a Canyelles. 9 equips van participar en la categoria Iniciació, els quals havien de cobrir una distància de 34 km i un desnivell de 300 m amb les modalitats de BTT, caiac de mar, orientació urbana, tir amb arc i slac-

kline. En categoria Aventura van prendre-hi part 14 equips, que van haver de fer 58 km i un desnivell de 1.300 m, amb les modalitats de la categoria anterior més orientació específica, rogaining i escalada. A la categoria Elit hi van participar 6 equips, els quals van haver de fer 142 km, 4.000 m de desnivell i una dificultat afegida: la nocturnitat, ja que aquests corredors van començar el raid la nit del divendres 20 i van fer les modalitats de BTT nocturna, tir amb arc, tresc nocturn, caiac de mar, orientació específica, patins en línia, rogaining, escalada, orientació urbana i slackline. Els primers equips classificats per categories van ser Les Tresines, Sherpa Riders i SoM-SQM en la categoria Iniciació; Agapornis, Iron Towers i Cambrils Raid Team en la categoria Aventura, i Haglöfs Raid Team, Grifone-Raidaventura.org i Aventura X-Perience-Sport en la categoria Elit.

CURSOS I JORNADES DE FORMACIÓ

Després de la posada en marxa de la pàgina de formació del nostre web, aquests darrers mesos ha augmentat el nombre de cursos i jornades organitzats per la Talaia. A banda del curs d'escalada en roca de nivell 1 ofert a finals d'any passat, el mes de març d'enguany es va fer un curs d'orientació i GPS, amb la participació

de nombrosos socis de l'entitat, i el mes d'abril, un curs de tècniques de progressió en terreny sec i nevat, on van inscriure's diversos talaiencs de la Secció de Muntanya. D'altra banda, el mes de maig, el Grup de Muntanya en Família va organitzar conjuntament amb l'escola de música Musicare un taller d'ornitologia anomenat Caricatura del cant dels ocells, on s'ensenyava a identificar i interpretar gràficament el cant d'algunes aus. Al seu torn, el Grup Espeleològic Talaia va impartir un curs d'iniciació al descens de canons i engorjats amb una bona participació d'alumnat. Us animem a consultar el portal de

formació del nostre web amb moltes ofertes formatives que us poden interessar.

Concurs

Obert a tothom!

1r premi: Xavier Capdet, amb 498 punts
(Bicicleta Mountain Bike, d'IRD Gálvez)

2n premi: M. José Escuer, amb 471 punts
(Curs d'anglès per Internet, de BEEPMECA)

3r premi: Petri Pérez, amb 449 punts
(Lot de llibres d'EL CEP I LA NANSÀ Edicions)

4t premi: Isidre Poch, amb 432 punts
(Lot de llibres de Cossetània Edicions)

Els anuncis d'aquesta revista estan muntats sobre fotos dels articles que hi apareixen. La persona concursant haurà de relacionar el màxim nombre d'imatges amb els anunciants corresponents.

A la dreta teniu la butlleta amb una llista numerada dels peus de foto de les imatges i una altra llista amb els anunciants, on caldrà escriure el número corresponent. Per cada anunci encertat es guanyen 10 punts.

Per augmentar la puntuació, la persona concursant podrà presentar tiquets de compra dels anunciants. Per cada 10 euros de compra: 1 punt. Per cada anunci visitat: 30 punts.

Qui tingui més punts, guanyarà el concurs.

Com ens podeu fer arribar aquesta butlleta?

- A la Secretaria de la Talaia (c. Comerç, 4)
- Enviant-la a revista@aetalaia.cat
- Emplenant-la directament per Internet al nostre web (www.aetalaia.cat)

Els tiquets de caixa o factures, les heu de fer arribar a la Secretaria de la Talaia, en un sobre tancat, a nom de: Revista Talaia - Concurs 303.

El termini de presentació de la butlleta i dels tiquets de compra s'iniciarà l'1 d'octubre de 2013 i finalitzarà el 31 de gener de 2014.

Les persones guanyadores del concurs rebran una carta que els explicarà com han de recollir el premi corresponent.

Premis:

1r premi: Lot de Vins i Caves, per valor de 200 euros, del CELLER DE CAN PUJOL.

2n premi: Lot de 8 llibres, per valor de 150 euros, de EL CEP I LA NANSÀ.

3r premi: Carret d'anar a comprar, per valor de 109 euros, marca GO+PLUS, de MAGATZEMS CHACÓN.

4t premi: Lot de llibres de muntanya, de COSSETÀNIA EDICIONS.

Dades:

Nom i cognoms: _____

Adeça: _____

Població: _____

Telèfon: _____

Peus de foto

Anunciants

1. Arribant al límit del bosc	☐	Autocars Vendrell
2. Baixant cap a les "escales de Sarradets"	☐	Casa Roset
3. Baixant del puig de Sant Antoni cap a Bonastre	☐	Cava Torelló
4. En plena feina de reequipament	☐	Celler Can Pujol
5. Equip d'Obrir Marxa a punt de sortir	☐	Clínica Dental Solé
6. Excursionistes dirigint-se al salt de Sallent	☐	Condis Mar Blau
7. Fent l'exercici de pujar per la neu amb tot l'equip que es requereix	☐	David Pla Instal·lacions
8. I Concurs de Colles Sardanistes	☐	El Cep i la Nansa
9. La Rosa López superant un sostre en artificial	☐	El Giralillo
10. La Talaia a la Trailwalker	☐	Esports Prieto
11. La Toni Galvan progressant per una llastra molt vertical	☐	Farmàcia Jorba
12. Mar de núvols pujant cap al refugi de Sarradets	☐	Feròptica
13. Molí Coloma. Façana de la capella actualment	☐	Gràfiques Ferpala
14. Neus Garcia escalant un desplom en lliure	☐	Herbolari L'Espigol
15. Panoràmica de la ciutat de Barcelona des del turó d'en Galzeran	☐	Intersport Olaria
16. Pas d'autocontrol, una de les novetats d'enguany	☐	Llibreria La Mulassa
17. Pujant a la serra de Milany	☐	Magatzems Chacón
18. Pujant al refugi de Sarradets	☐	Nouclima
19. Pujant cap a Sant Pere Màrtir, amb un paisatge hivernal	☐	Quiropràctica Vilanova
20. Sant Pere Cercada (la Selva)	☐	Teixits Baig
21. Seguint pel costat de l'enrunada masia de Miralpeix	☐	Teixits La Rosa
22. Túnel de desguàs de l'autopista, per on passa l'itinerari	☐	Tot Hobby's
23. Vista panoràmica des del Montcorbison	☐	Xurreria Trifón

Celler Can Pujol

**Elaboradors de Torrents Carbó,
el cava de Vilanova fet a la Geltrú**
Visiteu les nostres caves
trucant al 93 893 15 35

C. del Duc de la Victòria 9, Vilanova i la Geltrú

HERBOLARI L'ESPÍGOL

Bio des de 1982

**Gran assortit de productes energètics
per a esportistes**
Especialitzats en productes ecològics

Herbes, dietètica, formatges i especialitats
Rambla de la Pau 103 - Vilanova i la Geltrú
Tel. i fax 93 815 13 11 - herbolarilespigol@gmail.com

Fes-te'n soci

Agrupació Excursionista Talaia

C. del Comerç, 4
Vilanova i la Geltrú
Telèfon 93 893 12 57
www.atalaia.cat

Agrupació Excursionista

Talaia

Activitats
Activitats culturals
Alta muntanya
Aplecs
Audiovisuals i projeccions
Caminades populars
Campaments
Carnaval
Conferències
Curses i raids
Descens de barrancs
Escalada
Espeleologia
Esquí alpi i de muntanya
Excursionisme
Expedicions
Exposicions
Marxes tècniques
Medi ambient
Muntanya
Presentacions
Raquetes de neu
Sardanes
Senderisme
Sortides en família
Tertúlies literàries
Visites culturals
Serveis als socis
Arxiu històric
Assegurances
Bar
Biblioteca de muntanya
Cursos de formació
Descomptes en refugis i altres
Full mensual d'activitats
Lloguer de material
Local social
(Casa Coloma, s. XVIII)
Mur Artificial d'Escalada
Pàgina web
Revista d'excursionisme
Sala d'actes
Sales de reunions
Secretaria
Tramitació de llicències

Adherida a:

Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya
Federació Catalana d'Espeleologia
Federació Catalana d'Esports d'Hivern